

דו"ח שנת 2021

הרשות לאיסור הלבנת הון
ומימון טרור

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור
ISRAEL MONEY LAUNDERING AND TERROR FINANCING PROHIBITION AUTHORITY
سلطة حظر تبييض الأموال وتمويل الإرهاب

משרד המשפטים
MINISTRY OF JUSTICE | وزارة العدل

4 פתח דבר.....

5 דבר שר המשפטים.....

6 דבר מנכ"ל משרד המשפטים.....

7 דבר ראשת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.....

10 2021.....

12 2021 במספרים.....

13 הזירה המודיעינית.....

29 הזירה המקומית - שיתוף פעולה עם הסקטור הפרטי.....

35 הזירה הבין-לאומית.....

43... National Risk Assessment (NRA) - הערכת הסיכונים הלאומית של ישראל.....

47 הזירה המחקרית - מחקר אסטרטגי ופרסומים מקצועיים.....

48 הזירה הטכנולוגית.....

51 הזירה המשפטית.....

58 2022.....

59 תופעות פשיעה מרכזיות.....

63 מגמות בסקטור הפיננסי.....

65 הרשות כגוף מבוסס נתונים Data Driven Organization.....

65 דיווח מקוון.....

66 עדכוני חקיקה.....

72 הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.....

73 אודות הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.....

75 מבנה הרשות.....

78 אתר הרשות.....

80 אכיפה כלכלית משולבת.....

82 מודיעין פיננסי Fin-Int.....

83 עיבוד והערכת מודיעין פיננסי.....

87 העמקת שיתוף הפעולה עם גופי האכיפה והביטחון.....

92 משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור.....

93 רקע - הלבנת הון ומימון טרור.....

97 המסגרת הנורמטיבית הלאומית.....

105 משטר הדיווחים לרשות.....

108 המסגרת הנורמטיבית הבין-לאומית.....

תוכן עניינים

פתח דבר

דבר מנכ"ל משרד המשפטים

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור במשרד המשפטים מובילה את המאבק הלאומי בהלבנת הון ובמימון טרור לטובת השמירה על האינטרס החברתי, חיזוק שלטון החוק ושמירה על היושרה הפיננסית של מדינת ישראל.

הרשות פועלת לאיתור וזיהוי עבירות כלכליות במסגרת חקירות פיננסיות מורכבות ביותר, משתפת פעולה עם כלל גופי האכיפה במדינת ישראל ועם רשויות מקבילות ברחבי העולם במטרה להיאבק בפשיעה הכלכלית, הפשיעה החמורה והפשיעה המאורגנת. במקביל, מהווה הרשות חלק בלתי נפרד מקהיליית המודיעין הישראלית והיא בעלת תפקיד מהותי במאבק הלאומי במימון טרור שהוא, הלכה למעשה, המאבק לשמירה על ביטחונם של אזרחי ישראל.

בנוסף, הרשות נוטלת חלק משמעותי במאבק הלאומי בתופעות פשיעה בחברה הערבית, במסגרת תוכנית החומש למאבק בפשיעה בחברה הערבית (החלטת ממשלה מס' 549 מיום 24.10.2021).

הרשות פועלת ללא לאות כדי לעמוד בחזית הטכנולוגיה הפיננסית. עולם המטבעות הקריפטוגרפים והנכסים הווירטואליים בכללותו מייצר הזדמנויות רבות לצד אי-וודאות ופתח לניצול לרעה של המערכת, במיוחד בתחומי הונאה מקוונת והלבנת הון. פעילותה הטכנולוגית המתקדמת לאיתור וניטור פעילות עבריינית וטרור במטבעות קריפטוגרפים, הובילה להתקנת צו המסדיר את הפעילות בתחום ומחיל את משטר איסור הלבנת הון גם על נותני שירותים בנכסים וירטואליים, הכוללים מטבעות קריפטוגרפים ומכשירים פיננסיים חדשניים. מדובר בהליך מהותי שמקדם למעשה הכלה פיננסית וקידום תחרות, תוך הנחלת תרבות של ניהול סיכונים הנחוצה כדי לאפשר פעילות זו למול התעשייה והסקטור הפיננסי.

לצד כל אלה, ממשיכה הרשות להדק את שיתופי הפעולה עם גופי האכיפה והביטחון, לדייק ולטייב את משטר הדיווחים של הסקטור הפרטי ולפעול בשיתוף פעולה עם הרגולטורים הפיננסיים לטובת קידום מדיניות פיננסית יעילה למשק.

תודתי והערכתי נתונות לכלל עובדות ועובדי הרשות ובפרט לראשת הרשות היוצאת, ד"ר שלומית ווגמן-רטנר. בהזדמנות זו, אבקש גם לברך את ראשת הרשות הנכנסת, עו"ד עילית אוסטרוביץ-לוי, ולאחל לה הצלחה בעשייה המשמעותית והמקצועית בהמשך הדרך.

עו"ד ערן דוידי

המנהל הכללי

דבר שר המשפטים

הלבנת הון וכשיעה פיננסית הן תופעות פסולות בעלות השלכות חברתיות עמוקות וסיכון היושרה של כלכלת ישראל.

משרד המשפטים בהובלתי חרט על דגלו את המאבק בפשיעה החמורה והמאורגנת, מניעת הלבנת הון ומימון טרור מהווה את אחד היעדים הבולטים במאמץ זה. המשרד אמון על קידום והטמעה של משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור אפקטיבי, לצד מאבק בלתי מתפשר במקורות המימון ובתשתית הפיננסית של ארגוני הפשיעה והטרור הפועלים בישראל.

במציאות בה הפעילות העבריינית הולכת ומשתכללת, תוך שימוש בטכנולוגיות ובטכניקות הלבנת הון ומימון טרור מתוחכמות יותר, למודיעין פיננסי איכותי ומדויק ישנה חשיבות מכרעת. הרשות פועלת לילות כימים, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים חדשניים חסרי תקדים, לחשיפת העבריינים, איתור נתיבי הכסף ומאפשרת לאתר נכסים ולשלול מהעבריינים את האפשרות ליהנות מתוצרי פשיעתם.

דו"ח זה מציג את פעילותה בשנה האחרונה, החל מהמחקר המודיעיני והאסטרטגי שמוביל לתפיסת עבריינים ופתיחת נתיבי חקירה חדשים, דרך הנגשת תוצרי עבודתה האסטרטגית לסקטור הפיננסי ולציבור הרחב וכלה בהעמקת שיתוף הפעולה עם הרגולטורים הפיננסיים והסקטור הפרטי כולו.

הרשות לאיסור הלבנת הון מהווה מוקד ידע בתחומי אחריותה, ובכך היא מאפשרת למשרד המשפטים לקדם מהלכים בעלי חשיבות לאומית, בהם המאבק בפשיעה בחברה הערבית וקידום חקיקה המתמקדת בסקטורים בעלי סיכון גבוה. פעילותה מסייעת לשפר את ביטחונם וחיייהם של אזרחי ישראל, לצד צמצום ההדרה הפיננסית והגברת המודעות הציבורית למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור.

ברצוני לברך את עובדות ועובדי הרשות על פעילותה, תרומתה והישגיה הרבים של הרשות בשנה החולפת הבאים לידי ביטוי בדו"ח.

גדעון סער

שר המשפטים

דבר ראשת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

אני מתכבדת וגאה להציג את עיקרי פעילותה של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור בשנת 2021.

מדינת ישראל עברה כברת דרך משמעותית בשני העשורים החולפים. לפני עשרים שנים בלבד נכללה ישראל ברשימה השחורה של ארגון ה-FATF וכיום היא חברה מלאה וגורם מפתח בו. לפני עשרים שנים בלבד משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור כלל לא היה קיים במדינת ישראל ואילו כיום המשטר הישראלי הוא מהאפקטיביים ביותר בעולם. למעשה, מדינת ישראל ניצבת כיום בחזית המאבק הגלובלי בהלבנת הון ומימון טרור ונודעת ביישום קפדני של הסטנדרטים הבין-לאומיים לשמירה על כלכלה ישרה ונקיה.

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור היא ארגון דינאמי הקשוב כל העת לתהליכים גלובליים, למגמות הפשיעה בישראל ולתמורות הפיננסיות והטכנולוגיות - ומתפתחת בהתאם. מגוף האמון על שמירה על "מאגר מידע פיננסי" ביום הקמתה, הפכה הרשות לחוליה בלתי נפרדת בשרשרת האכיפה הכלכלית המשולבת של מדינת ישראל ולשותפה מהותית לגופי מודיעין פיננסי מקבילים ברחבי העולם.

ואנו לא מתכוונים לעצור כאן.

בזירה הלאומית, פועלת הרשות כל העת להעמקת שיתופי הפעולה עם גופי החקירה והאכיפה, הרגולטורים והמגזר הפיננסי.

המפתח לאכיפה כלכלית אפקטיבית, שתביא למיגור הפשיעה החמורה והפשיעה המאורגנת, טמון בשילוב ידיים ובשותפות מלאה מתוך הבנה שהשלם גדול מסך חלקיו. לשם כך, ועל מנת להגדיל את תרומתה למאבק הלאומי, ביצעה הרשות במהלך השנה החולפת קפיצת מדרגה טכנולוגית ושכללה את יכולות האיסוף וההערכה של המודיעין הפיננסי, כמו גם את יכולות המחקר האופרטיבי והאסטרטגי. הדוח מאפשר הצצה לתוצרים נבחרים שהם פרי יכולות אלה, בפרט במסגרת הפרשיות העדכניות המתוארות לאורכו. במקביל, העמיקה הרשות את שיתופי הפעולה עם גופי הביטחון למען סיכול אפקטיבי של מאמצי מימון ופעילות פיננסית של ארגוני הטרור.

הרשות חרטה על דגלה את קידום היושרה הפיננסית של מדינת ישראל, באמצעות הטמעה של גישה מבוססת סיכון, המאפשרת התנהלות פיננסית לציודו של משטר איסור הלבנת הון - ולא בצילו. הכלה פיננסית - ולא הדרה פיננסית. ניהול הסיכון - ולא הימנעות ממנו. על מנת לקדם ערכים אלה, הובילה הרשות את תיקוף הערכת הסיכונים הלאומית (NRA), תהליך לאומי אסטרטגי מורכב, ופרסמה בנובמבר 2021 את ממצאיו. יחד עם כלל גופי האכיפה והרגולטורים הפיננסיים, יצרה הרשות מפה של סיכונים הלבנת הון והעדכניים לכלכלת ישראל וגיבשה תוכנית עבודה לשיפור ההתמודדות איתם. תוצאות התהליך הן אבן מרכזית בדרך לקידום יושרה פיננסית ומאשפרות לכלל הגורמים להבחין בין עיקר לטפל ולהתמודד עם עבריינות פיננסית באופן ממוקד ומבוסס סיכון.

נקודת ציון משמעותית בשנה החולפת לחיזוק משטר איסור הלבנת הון במדינת ישראל היא כניסתו לתוקף של צו איסור הלבנת הון החל על נותני שירותים פיננסיים ונותני שירות בנקסי פיננסי. הצו כולל אסדרה ראשונית יוצאת דופן של נותני שירותים בתחום המטבעות הקריפטוגרפיים. במקביל, פועלת הרשות לטיוב האסדרה של משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור החל על הגופים הפיננסיים בישראל. זאת, באמצעות האחדת המשטר הרגולטורי - החלפת 10 צווים בצו אחד, מודרני, מבוסס סיכון ובהתאם לסטנדרטים הבין-לאומיים.

בזירה הבין-לאומית, המשיכה הרשות להוביל את המשלחת הישראלית לארגון ה-FATF ולייצג את המדינה בארגונים בין-לאומיים נוספים. במסגרות אלו, נטלה הרשות חלק משמעותי בתהליכים והשפיעה על עיצוב המדיניות הגלובלית, לרבות בסוגיות של נכסים וירטואליים, זהות הנהנים הסופיים (Ultimate Beneficial Ownership), הלבנת הון ומימון טרור באמצעות סחר (TBML), מימון טרור ימני קיצוני ועוד.

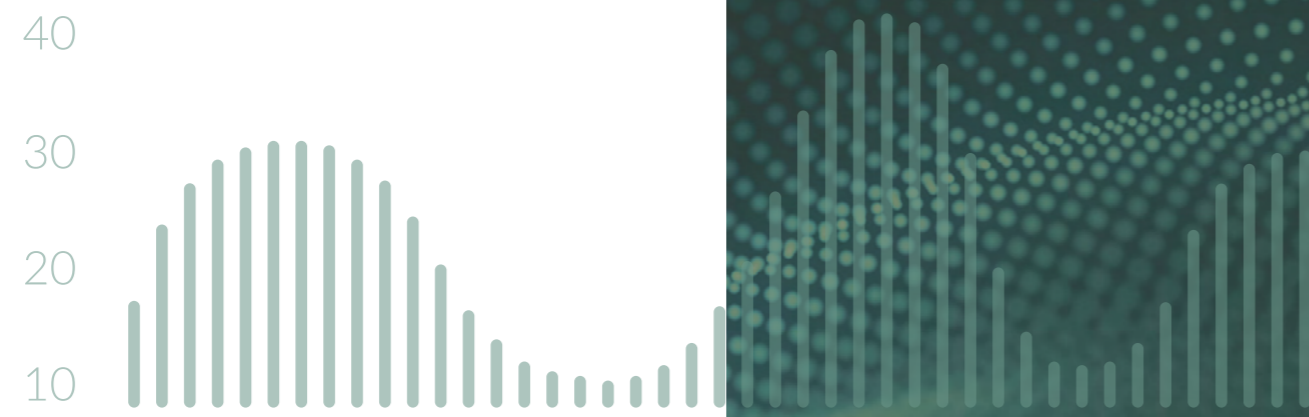
ברצוני להודות לשותפיה של הרשות - משרד המשפטים, משטרת ישראל, רשות המסים, פרקליטות המדינה, בנק ישראל, רשות ניירות ערך, רשות שוק ההון, המטה הלאומי ללוחמה כלכלית בטרור, גופי הביטחון, קהיליית המודיעין, הרגולטוריות והרגולטורים הפיננסיים, גופי אכיפה נוספים ולגופים המדווחים, על השותפות האמיתית לדרך. יחד, בשיתוף פעולה מקצועי מעולה, אנו משלבים ידיים במאבק החשוב בהלבנת הון ומימון הטרור וקוצרים הצלחות רבות ומשמעותיות. יחד אנו נאבקים בפשיעה החמורה והמאורגנת. יחד אנחנו מובילים את ישראל אל היעד הנכסף של יושרה פיננסית.

בנוסף, ברצוני להודות מעומק ליבי לד"ר שלומית ווגמן-רטנר, ראשת הרשות היוצאת. במהלך תקופת כהונתה הובילה ד"ר ווגמן-רטנר את הרשות ואת מדינת ישראל כולה להישגים לאומיים אסטרטגיים ובנתה רשות חזקה, ערכית ומצוינת. ד"ר ווגמן-רטנר מיצבה את מדינת ישראל, בעבודה מקצועית קשה ומסורה, בחוד החנית העולמית של המאבק בהלבנת הון ומימון טרור. בנימה אישית, ד"ר ווגמן-רטנר מהווה עבורי השראה למנהיגות במאבק בהלבנת הון ומימון טרור ואני מאחלת לה הצלחה רבה בהמשך דרכה המקצועית.

לבסוף, ברצוני להודות לעובדות ולעובדים המסורים, המקצועיים והיקרים של הרשות. אין בליבי ספק כי עבודתכם הערכית המקצועית והמצוינת היא קריטית במאבק הנחוש והבלתי מתפשר בהלבנת הון ובמימון טרור. יחד נמשיך לכבוש פסגות מקצועיות חדשות. יישר כוח!

עו"ד עילית אוסטרוביץ-לוי

ראשת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

2021

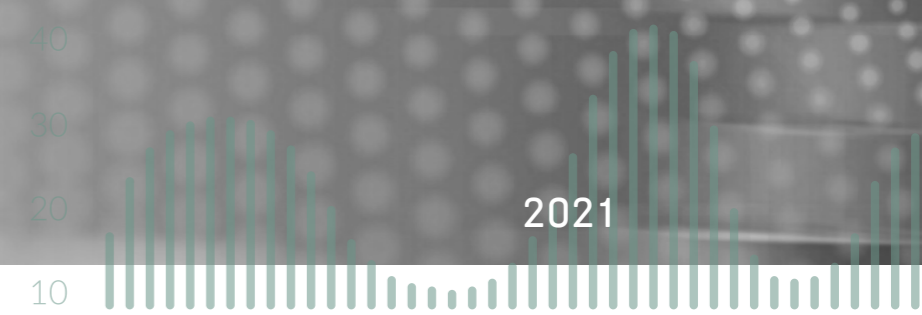
לאומי

בין-לאומי

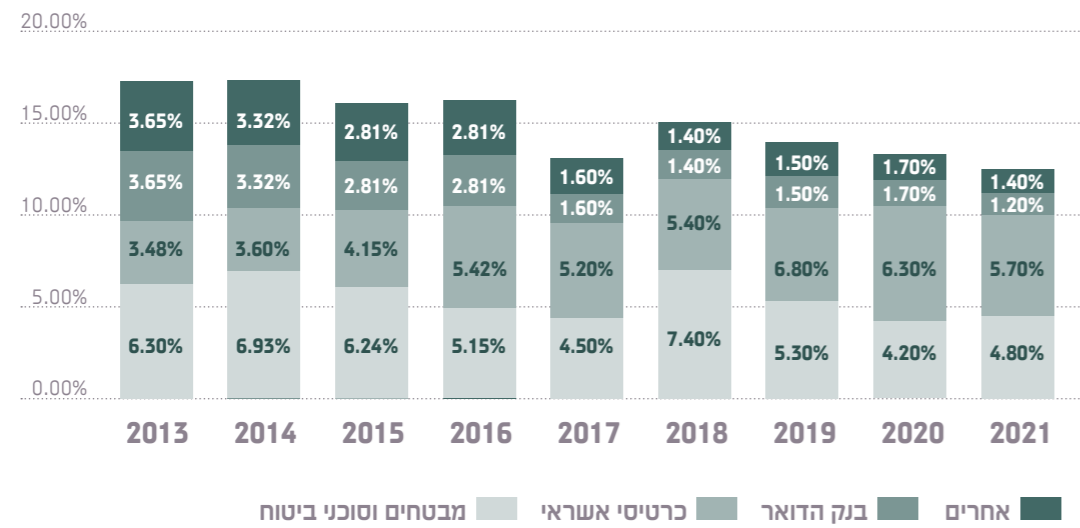
2021 במספרים

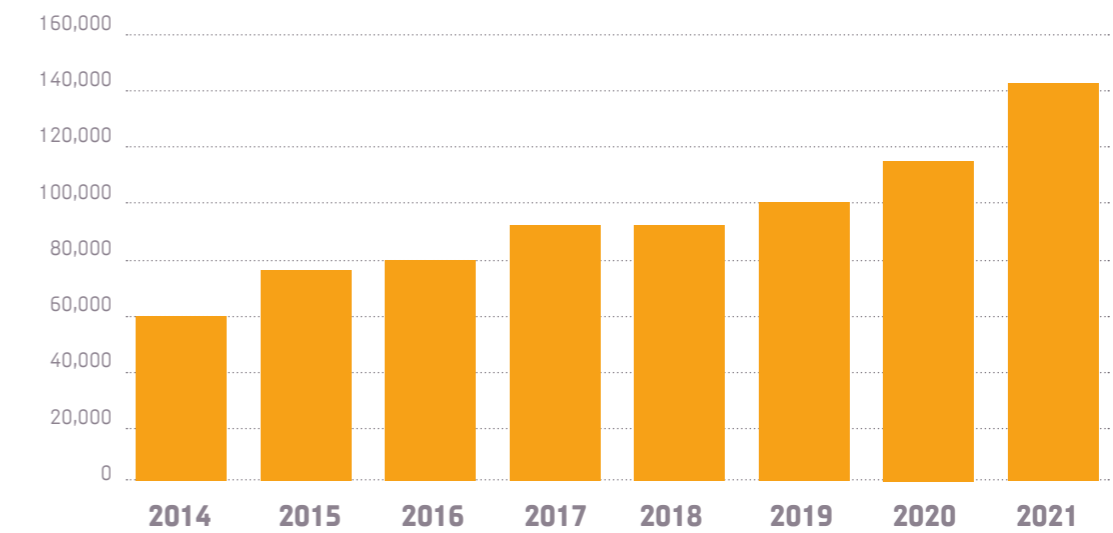
2021

הזירה המודיעינית איסוף מודיעין פיננסי דיווחים על פעילות בלתי רגילה

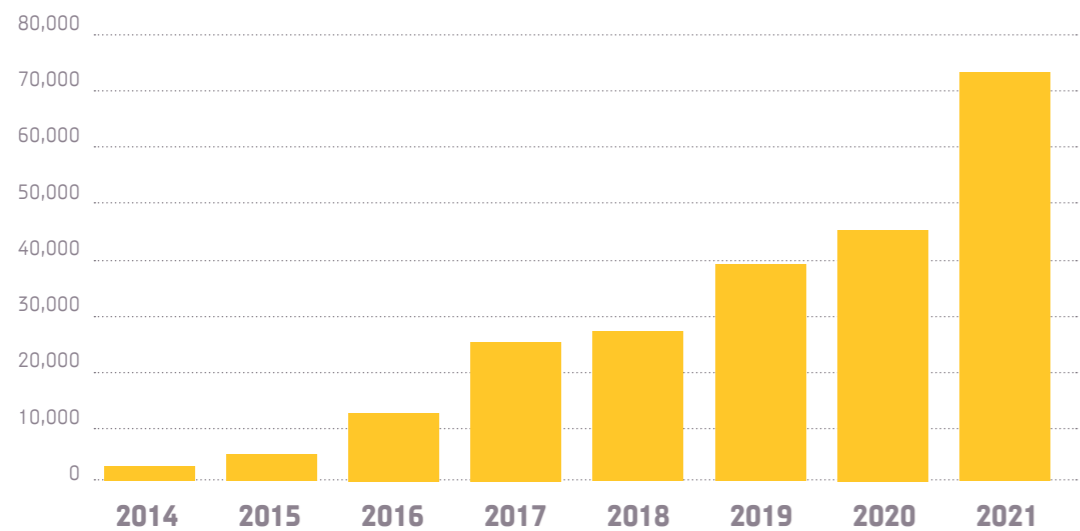
פירוט קטגורית אחרים:
התפלגות מספר דיווחים על פעילות בלתי רגילה
לפי גורמים מדווחים אחרים

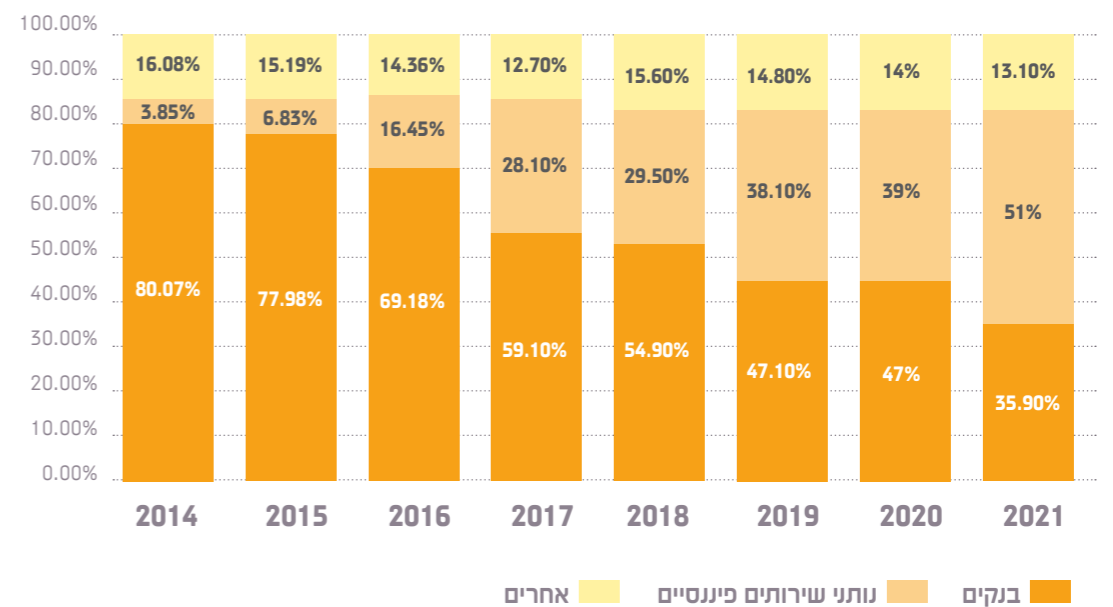
מספר הדיווחים על פעילות בלתי רגילה
שהתקבלו ברשות

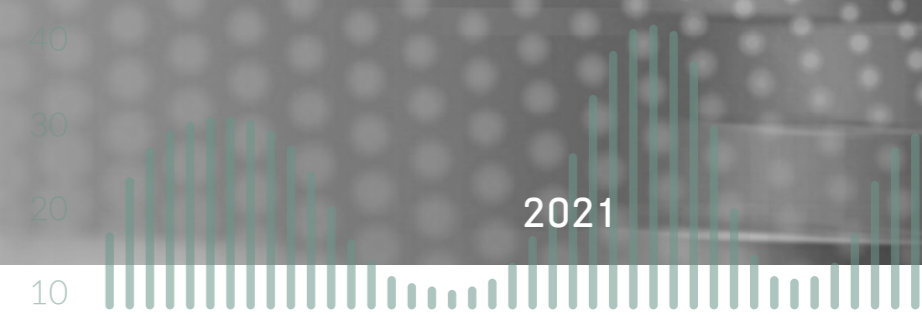

מספר הדיווחים על פעילות בלתי רגילה של נותני שירותים
פיננסיים (נש"פ) שהתקבלו ברשות

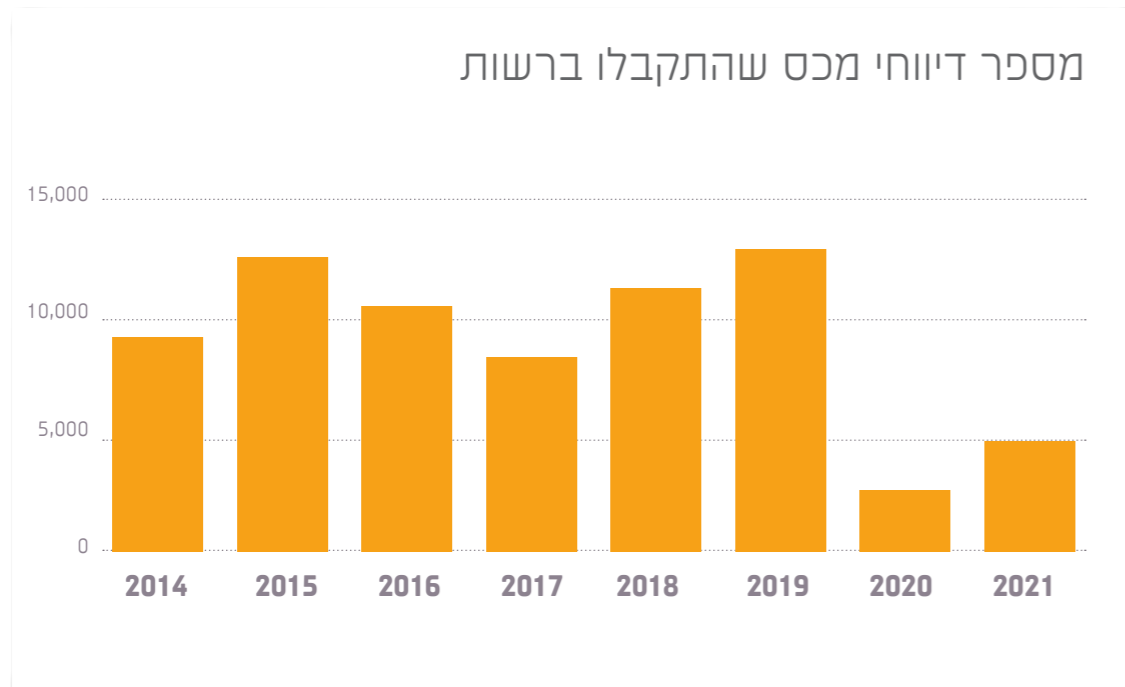

התפלגות מספר דיווחים על פעילות בלתי רגילה
לפי גורמים מדווחים ראשיים

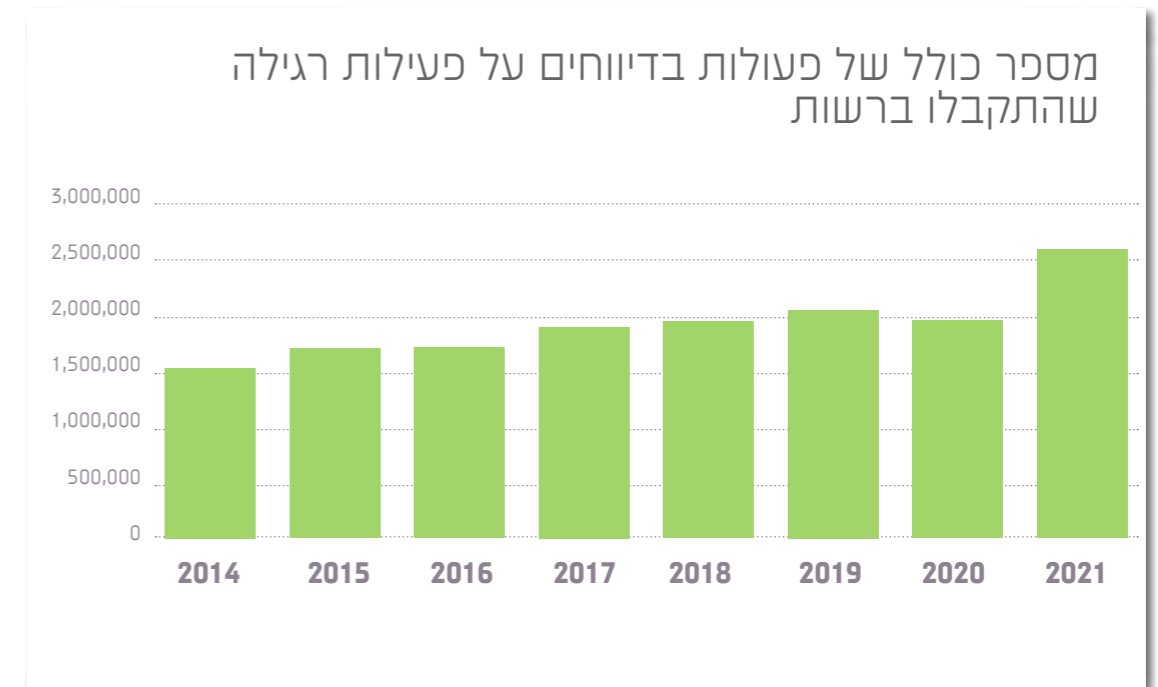

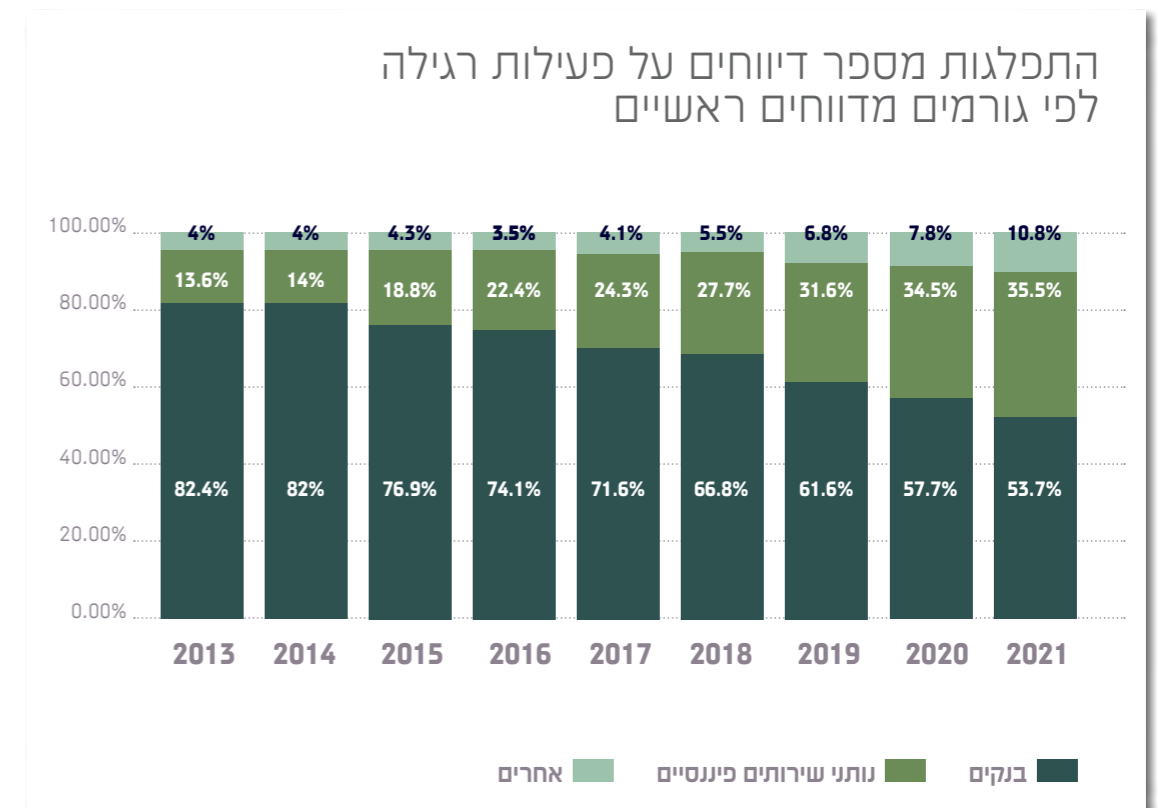
דיווחי מכס

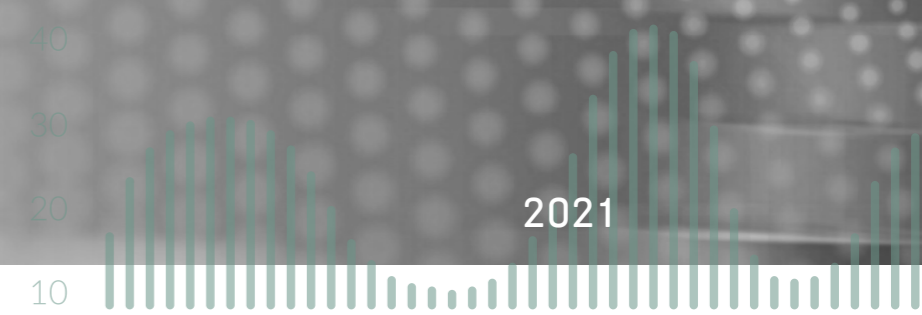

דיווחים על פעילות רגילה

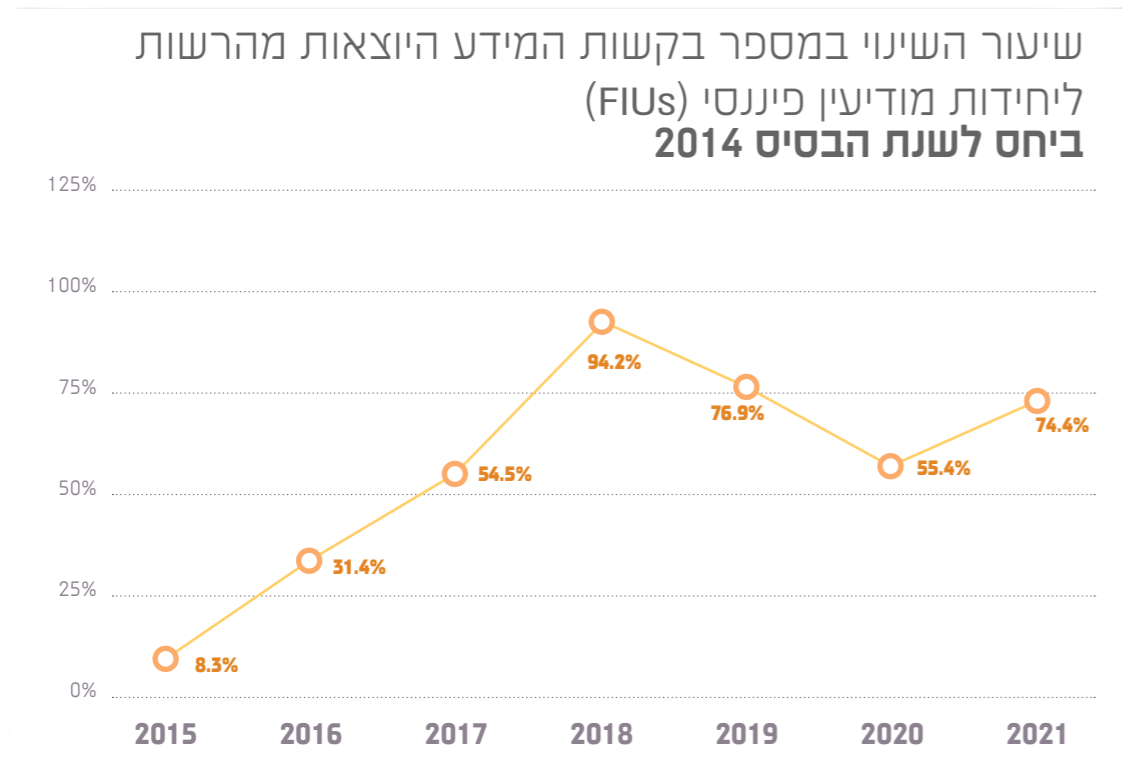

התפלגות מספר דיווחים על פעילות רגילה לפי גורמים מדווחים ראשיים

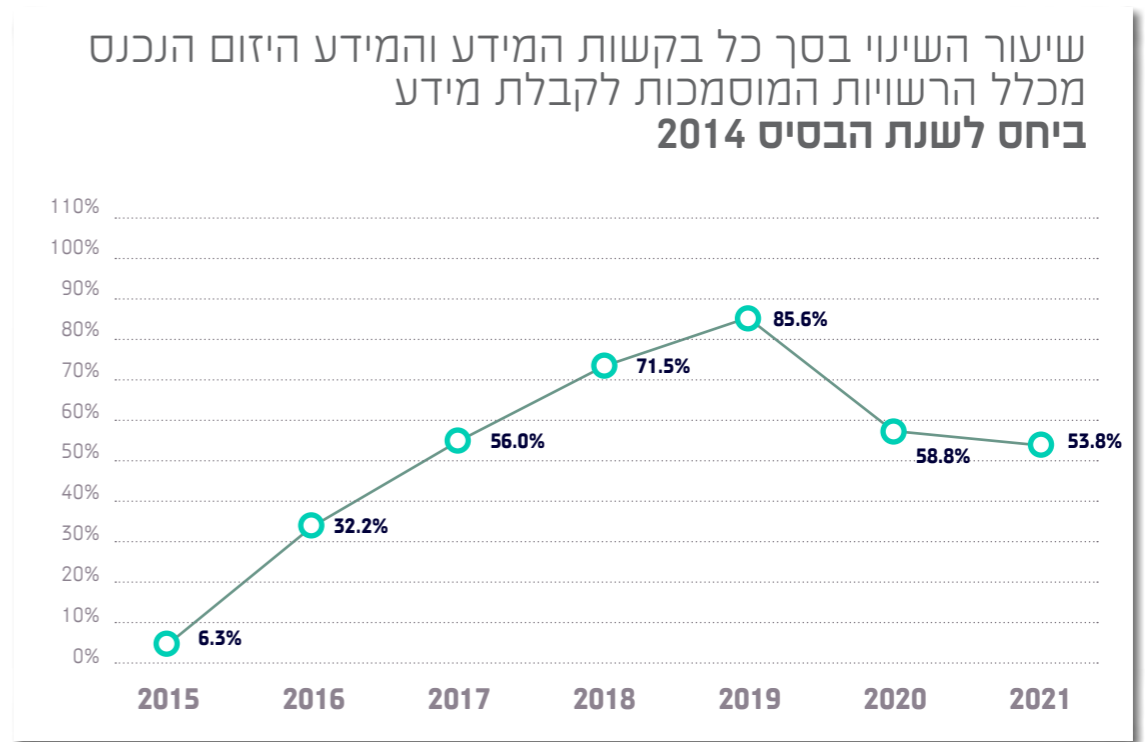

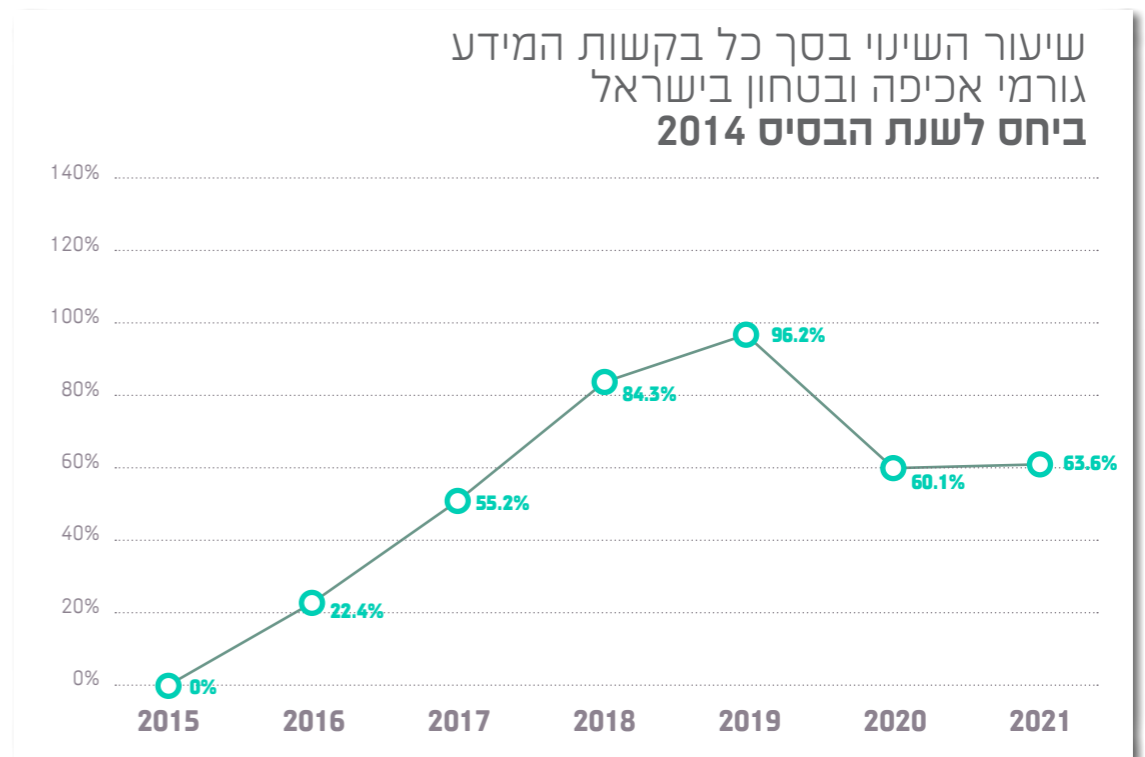
בקשות מידע שהופצו ליחידות מודיעין פיננסי (FIUs)

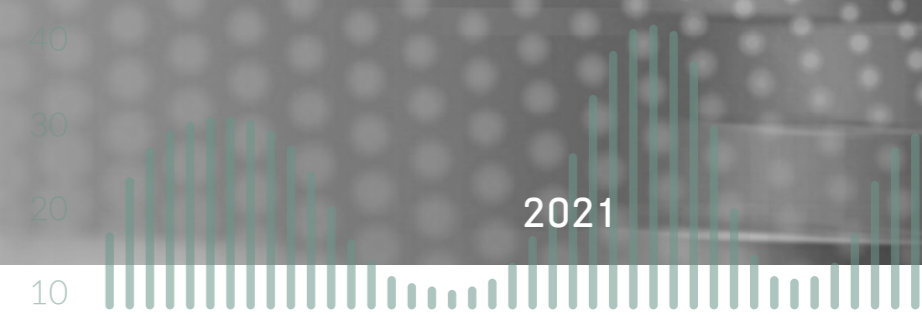

חקירות פיננסיות | בקשות מידע

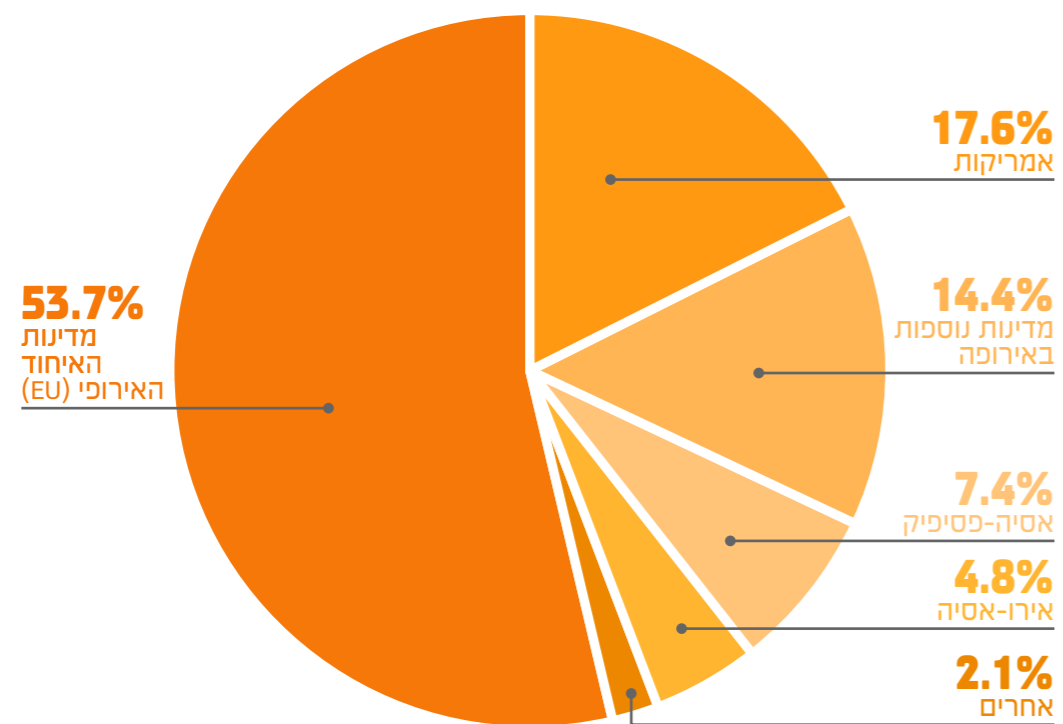
בקשות מידע - גופי אכיפה ובטחון בישראל

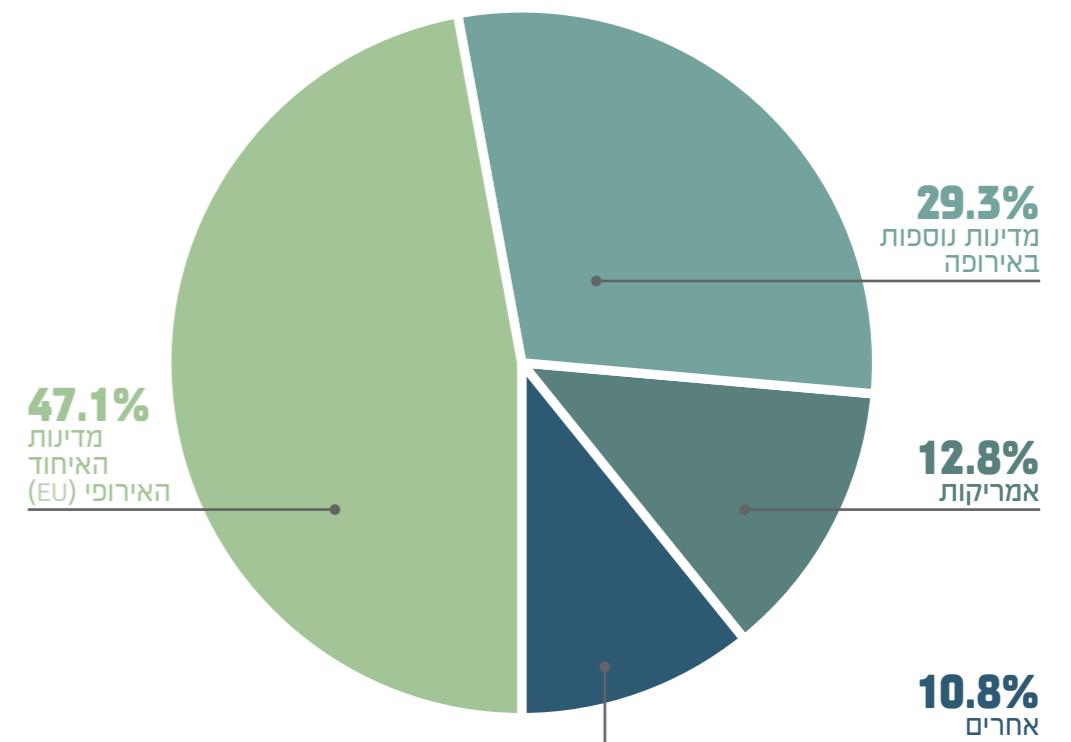

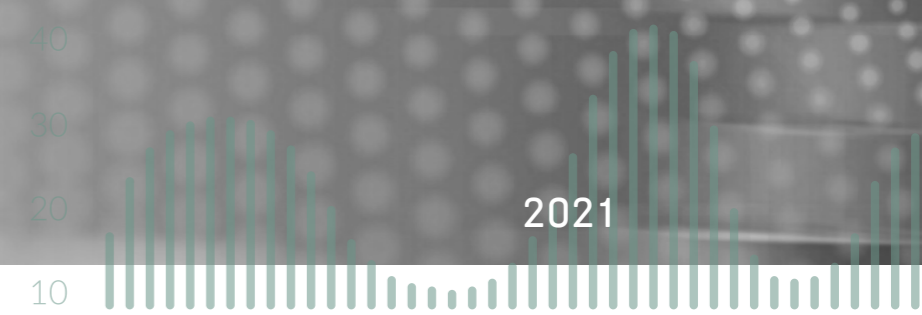
התפלגות בקשות FIU נכנסות ויוצאות לפי אזורים גיאוגרפיים

התפלגות בקשות יוצאות לפי אזורים גיאוגרפיים
שנת 2021

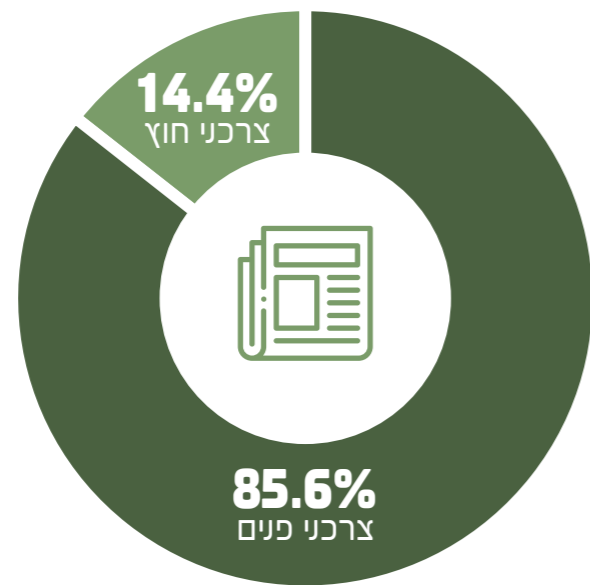
התפלגות בקשות נכנסות לפי אזורים גיאוגרפיים
שנת 2021

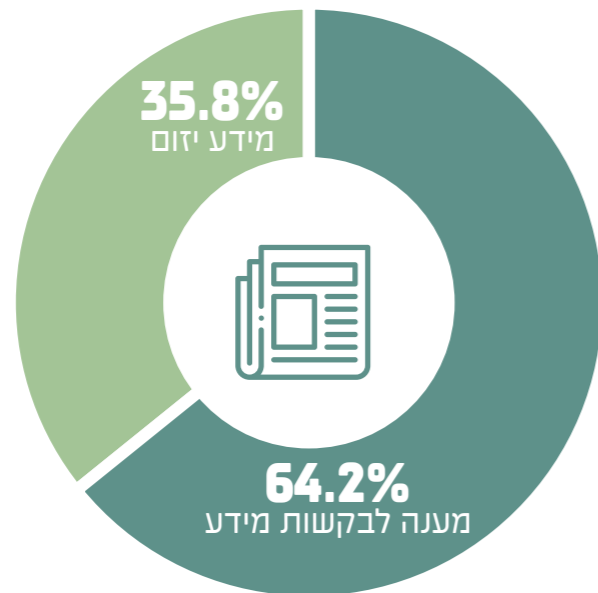

התפלגות סוגי פראפרזות מודיעיניות

פילוח פראפרזות מודיעיניות
לפי רשויות המוסמכות לקבלת מידע
בשנת 2021

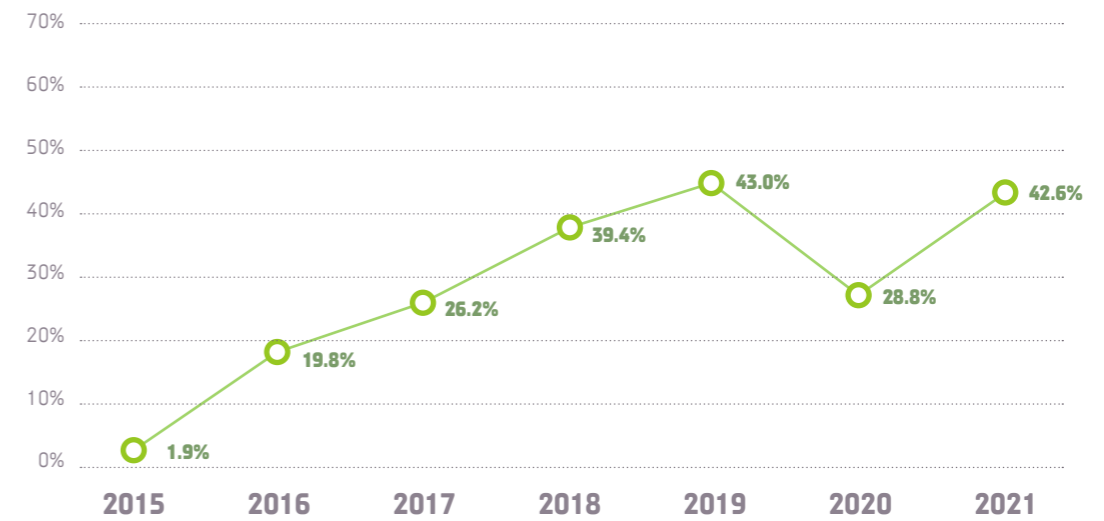

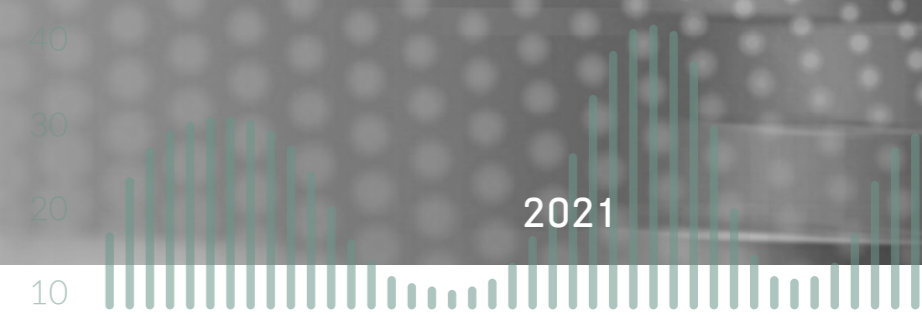
התפלגות סוגי פראפרזות מודיעיניות
בשנת 2021

חקירות פיננסיות | פראפרזות מודיעיניות

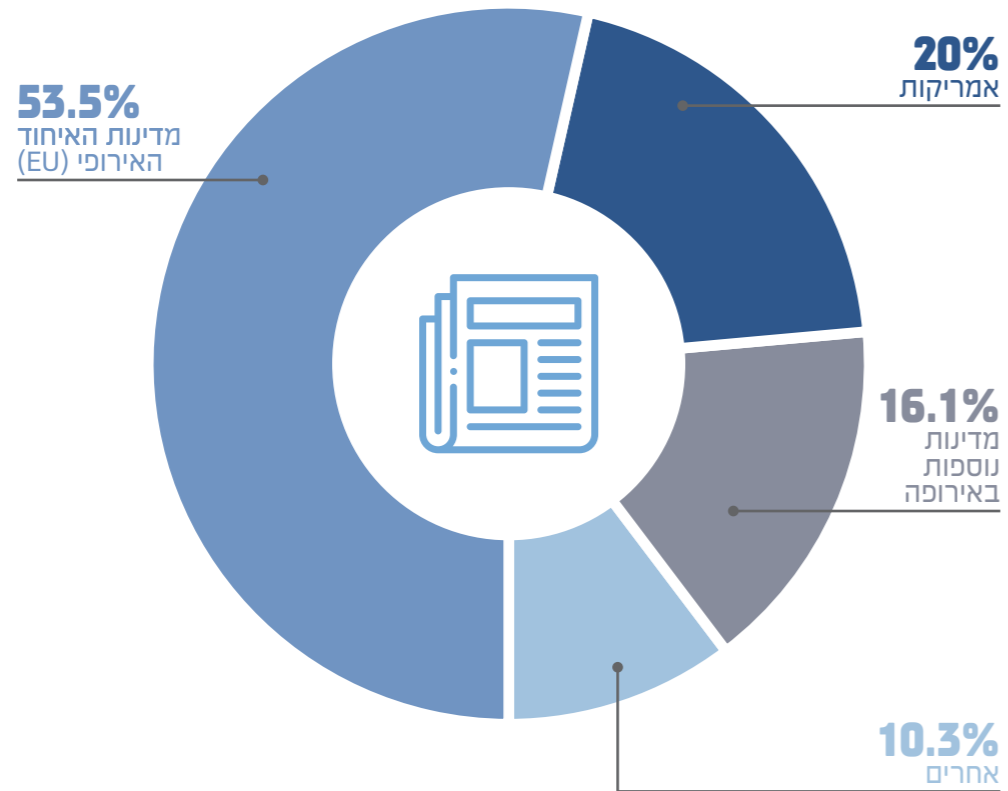
שיעור השינוי בסך כל הפראפרזות המודיעיניות שהופצו
לכלל הרשויות המוסמכות לקבלת מידע
ביחס לשנת הבסיס 2014

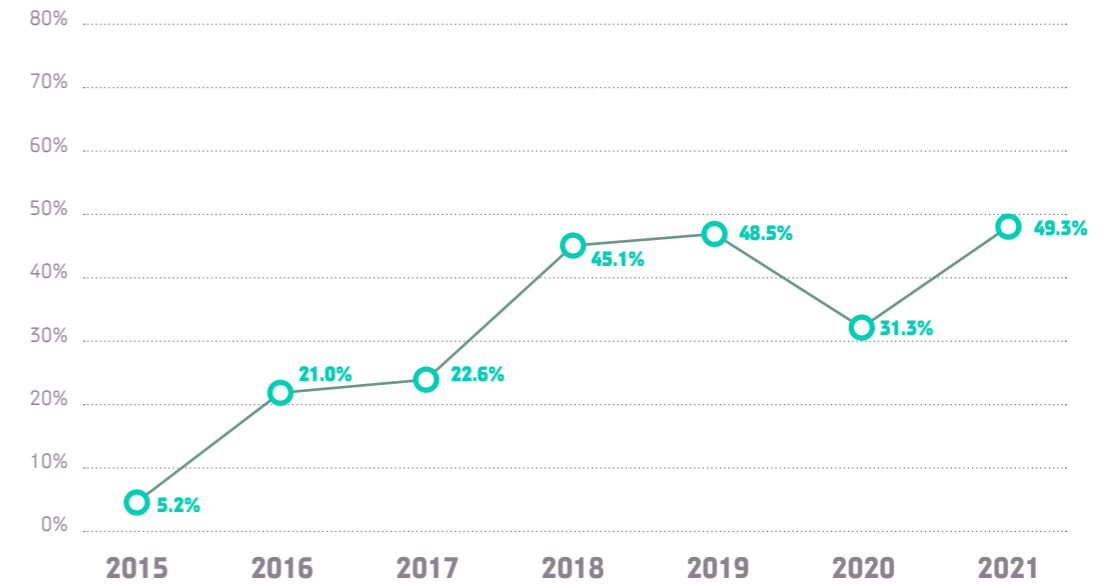
התפלגות פראפרזות מודיעיניות יוצאות לפי אזורים גיאוגרפיים

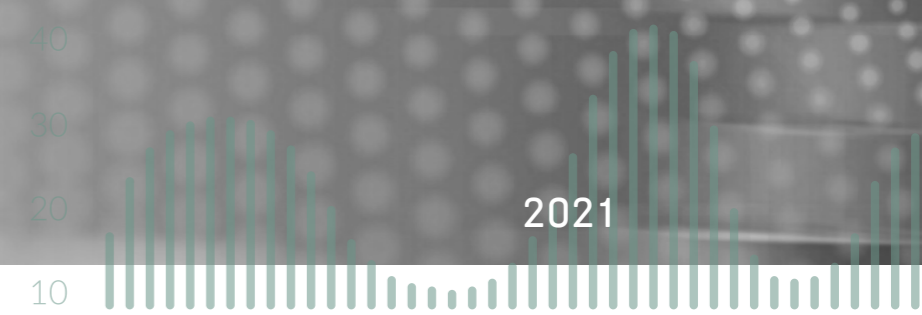
התפלגות הפראפרזות המודיעיניות היוצאות לפי אזורים גיאוגרפיים
ביחס לשנת הבסיס 2014

פראפרזות מודיעיניות גופי אכיפה ובטחון בישראל

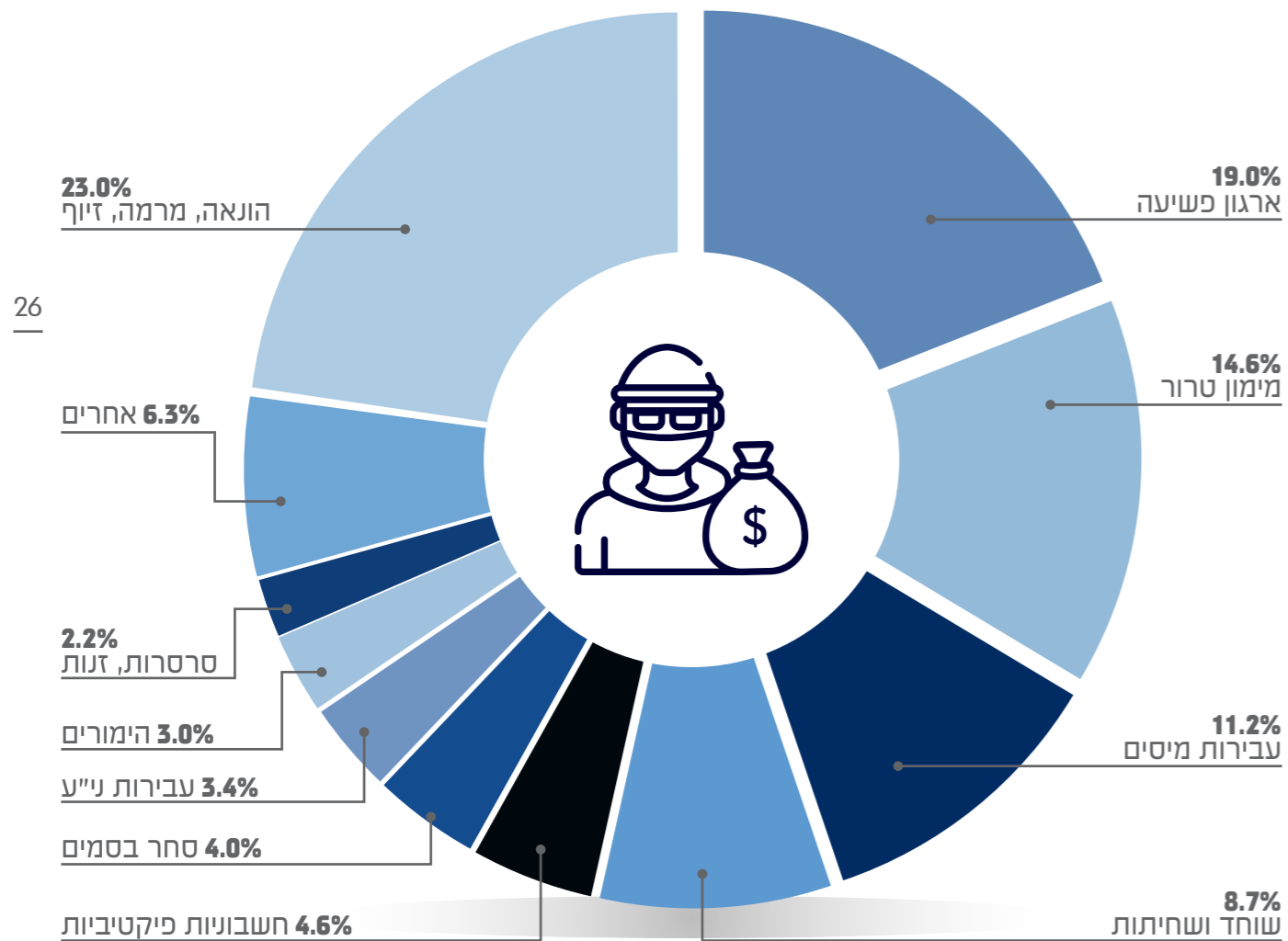
שיעור השינוי בסך כל הפראפרזות המודיעיניות שהוכפזו גורמי אכיפה ובטחון בישראל
ביחס לשנת הבסיס 2014

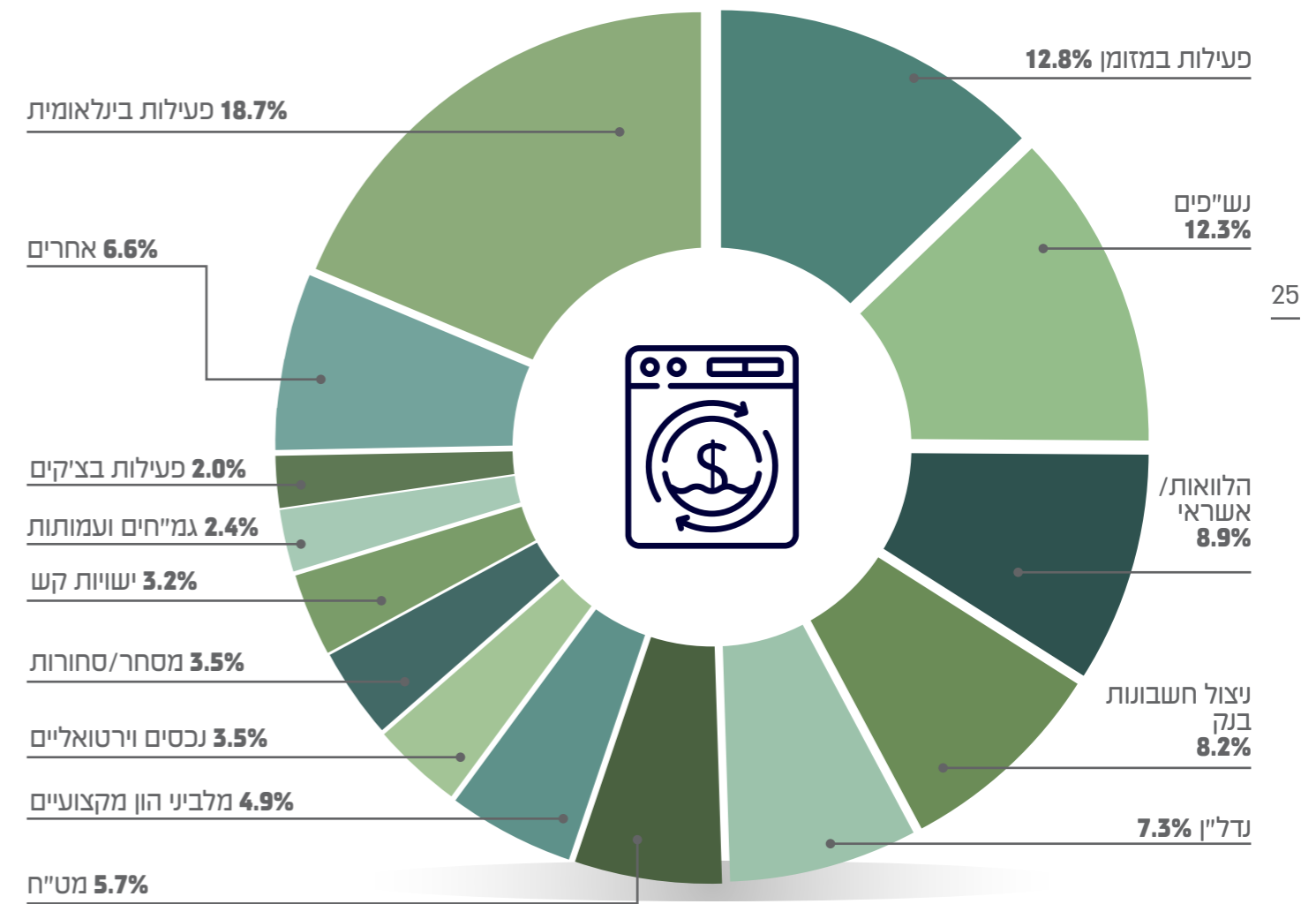

כשיעה פיננסית בישראל | מבט אסטרטגי

תחומי פעילות עבריינית שזוהו בשנת 2021

דפוסי הלבנת הון שזוהו בשנת 2021

2021

פרשיה

◀ עושק, קבלת דבר במרמה והונאה

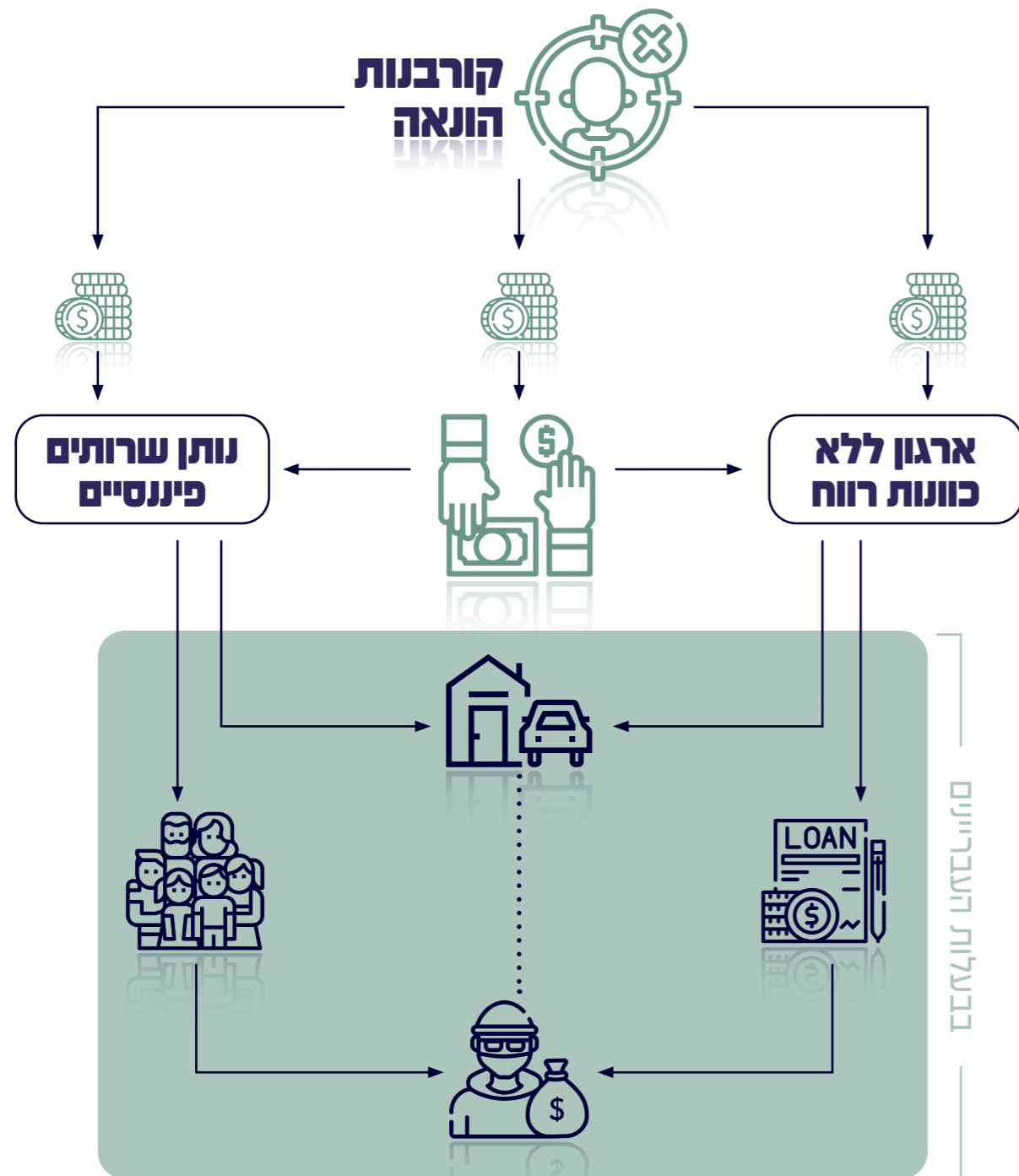
משטרת ישראל הובילה חקירה מורכבת בשיתוף הרשות לאיסור הלבנת הון ורשות המסים במסגרתה נבדקו חשדות לביצוע עבירות של עושק ומרמה כנגד קורבנות במצוקה.

על-פי החשד, הפעילות כולה נוהלה בצורה מתוככמת ושיטתית על ידי החשוד המרכזי ומקורביו, כולל בני משפחה, שהפעילו אנשי חזית וגובי כספים בפריסה ארצית. גביית הכספים, שלא דווחו לרשויות המס, נעשתה במזומן או באמצעות העברת נכסים לידי החשודים ולעיתים אף לוותה בסחיטות ואיומים.

המידע שהופק ברשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור הצביע על מסלול כספים מסועף שעבר דרך חשבונות בנקים רבים שנקשרו לחשודים, בין אם בבעלותם ובין אם בבעלות אנשי החזית שפעלו עבורם, ופתחו את החשבונות על שמם. נמצא כי חלק מהכספים של הקורבנות הועברו באמצעות נותני שירותים פיננסיים, שפעלו בעבור או בניהול החשודים, באמתלה של החזר הלוואות, וכן בחשבונות ארגונים ללא כוונת רווח (אלכ"רים) שנקשרו לחשודים במישרין או בעקיפין. מהחקירה עולה כי הפעילות בחשבונות התאפיינה בהיקף גבוה של הפקדות מזומנים ושיקים שמקורם מכספי הקורבנות שנעשקו על ידי החשודים.

הרשות לאיסור הלבנת הון ליוותה את החקירה מהשלב המודיעיני, העשירה את תמונת המודיעין וסייעה במיקוד של כיווני החקירה. המידע שהעבירה הרשות חיזק את החשדות בדבר העבירות שיוחסו לחשודים והקשרים ביניהם, שפך אור על שיטות הפעולה בהן השתמשו בביצוע פעילות הלבנת ההון וחשף את נתיבי הלבנת הכספים ואת היקפי העבירות.

בנוסף, הרשות ביצעה פניות לקבלת מידע מרשויות מקבילות בחו"ל על פעילות פיננסית ואחזקות של רכוש ונכסים של החשודים. בסיומה של החקירה הוגשו כתבי אישום כנגד החשוד המרכזי ומקורביו.

2021

מפגשים עם הסקטור הפרטי

לאור התמשכות משבר הקורונה ומגבלות התו הסגול, קיימה הרשות חלק מהמפגשים עם הסקטור הפרטי באופן וירטואלי על מנת לשמור על רציפות הקשר תוך שמירה על הנחיות הממשלה ובריאות הצדדים. אופי ותכני המפגשים עברו שינויים והתקיימו באופן מקוון באמצעות אפליקציות לווייעוד חזותי. הפלטפורמה הטכנולוגית סייעה בשיפור אפקטיביות המפגשים, בין היתר, באמצעות קיום כמות מפגשים גדולה יותר בזמן קצר יחסית והיכולת לתאם מול מספר רב יותר של גורמים במפגש אחד.

<p>22 פגישות/שיחות עבודה</p>	<p>17 שיחות משוב</p>	<p>10 כנסים ומפגשי זרקור</p>
---	---------------------------------	---

מפגשי זרקור על דפוסי הלבנת הון בסיכון גבוה

במהלך שנת 2021 נערכו ארבעה מפגשי זרקור ממוקדים לנציגי הגורמים המדווחים. מטרת המפגשים הייתה להעשיר את הידע המקצועי הנדרש בפני הגורמים המשתתפים וכן להעלות את המודעות בנושא, להציג טיפולוגיות ואירועים אשר יכולים לקדם ולטייב את העבודה המשותפת.

<p>זרקור בנושא מימון טרור נובמבר 2021</p>	<p>זרקור בנושא סחיטת דמי חסות אוקטובר 2021</p>	<p>זרקור בנושא הימורים בלתי חוקיים יולי 2021</p>	<p>זרקור בנושא חשבונות פיקטיביות מאי 2021</p>
--	---	---	--

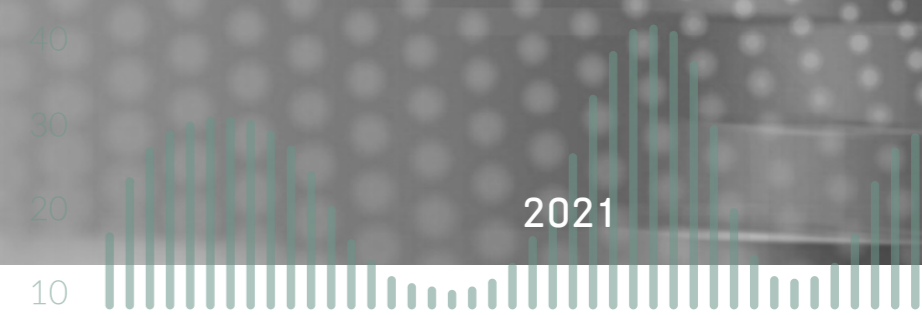
במסגרת המפגשים הוצגו תובנות, אירועים חריגים וכן הוצגו תיקי חקירה בינלאומיים הרלוונטיים לנושא המרכזי שנדון במפגש. מפגשים אלו מחזקים את הקשר המקצועי והבין-אישי בין הגורמים המדווחים לבין נציגי הרשות וגופי האכיפה, מעמיקים את הידע המקצועי ותורמים רבות לקידום מטרות הרשות.

הזירה המקומית שיתוף פעולה עם הסקטור הפרטי

<p>מפגשי משוב</p>	<p>הטמעת ידע מקצועי והידוק שיתופי הפעולה השונים</p>	<p>שיפור איכות והיקף הדיווחים המתקבלים ברשות</p>	<p>חיזוק עמידת הגורמים המדווחים והמפוקחים בחובות המוטלות עליהם</p>
<p>שת"פ הדוק עם הרגולטורים (הגופים המפקחים)</p>	<p>מסמכי "דגלים" אדומים</p>	<p>פרסום הנחיות</p>	<p>הנחייה והדרכה</p>
			<p>מפגשים עם קציני ציוד</p>

בשנת 2021 העמיקה הרשות באופן פרואקטיבי את הקשר עם הסקטור הפרטי למספר מטרות:

- חיזוק עמידתם של הגורמים המדווחים והמפוקחים בחובות המוטלות עליהם מכוח משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור
- שיפור איכות והיקף הדיווחים המתקבלים ברשות
- הטמעת ידע מקצועי
- הידוק שיתופי הפעולה השונים

שיתוף פעולה עם הרגולטורים

במהלך שנת 2021 העמיקה הרשות את שיתוף הפעולה עם הרגולטורים המוסמכים לבצע ביקורת בקרה ורגולציה ביחס לגופים המדווחים. במסגרת זו, העבירה הרשות לרגולטורים דו"חות תקופתיים יזומים ודו"חות רחב סקטוריאליים בנושא רמת הציות של הגופים המדווחים המסייעים במיקוד פעולות האכיפה, איכות המידע המדווח ואיתור גורמי סיכון.

בנוסף, יזמה הרשות פגישות עבודה וחשיבה משותפות בנושאים שוטפים, תכניות עבודה, שיתוף מידע והדרכות למפקחים מטעם הרגולטורים השונים.

שיתוף פעולה הדוק עם הרגולטורים הפיננסיים

ייזום פגישות עבודה וחשיבה משותפות
בנושאי תכניות עבודה, שיתוף מידע והדרכות למפקחים מטעם הרגולטורים השונים

העברת דו"חות תקופתיים יזומים
לרגולטורים בנושא רמת הציות של הגופים המדווחים שתחת פיקוחם

הפקת דו"חות רחב סקטוריאליים
המסייעים במיקוד פעולות האכיפה של הרגולטורים לטובת שיפור רמת הציות בסקטור, איכות המידע המדווח ואיתור גורמי סיכון

לפירוט אודות מכגשי העבודה ושיתוף הפעולה מול הסקטור הפרטי ראו אכיפה כלכלית משולבת

כרטיזיה < סחיטה באיומים, הלבנת הון, קבלת דבר במרמה

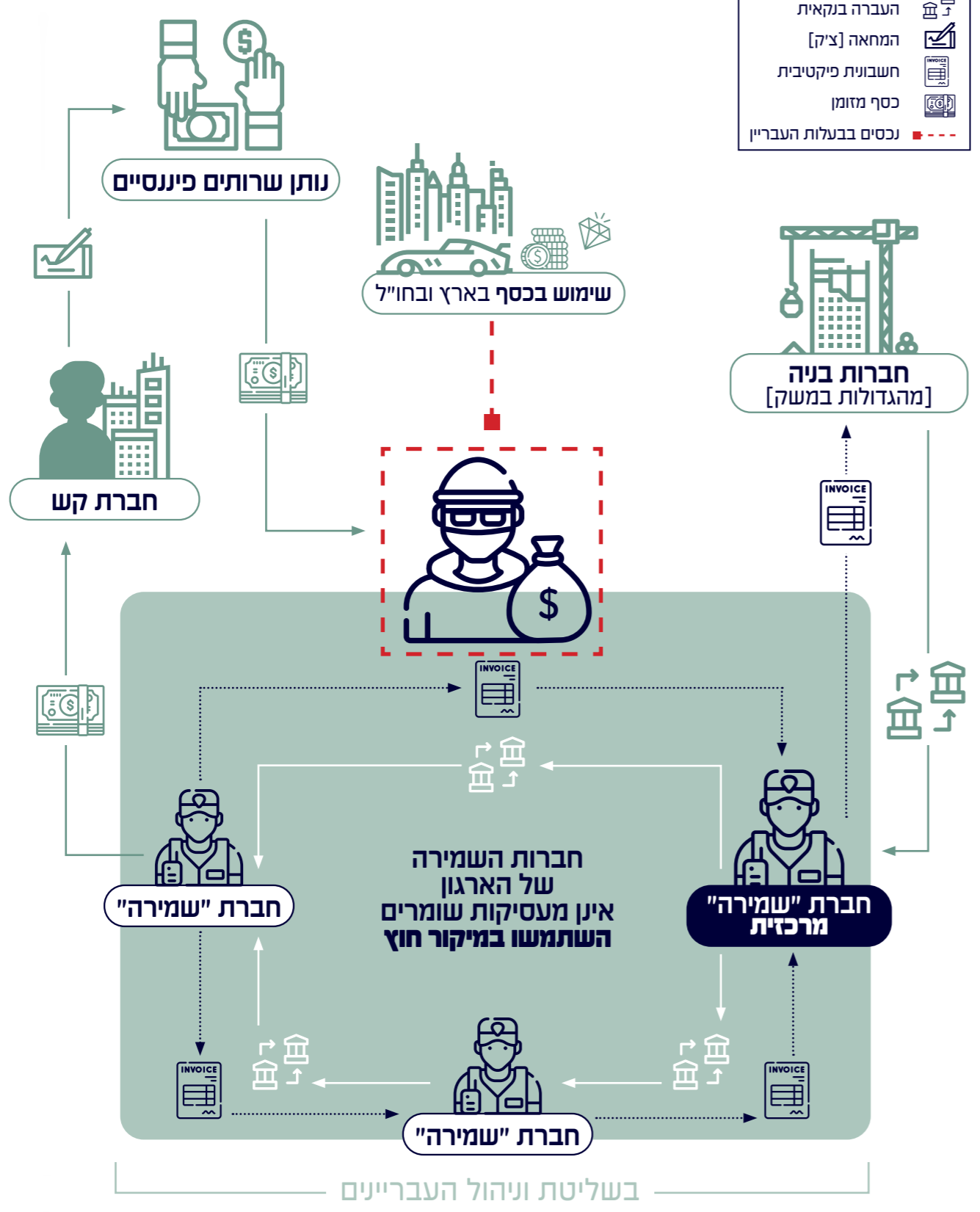
צוות חקירה משותף בהובלת משטרת ישראל ובשיתוף רשות המסים, פרקליטות המדינה והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, חקר פרשייה שעניינה פעילות חברות שמירה אשר בעליה סחטו קבלנים וחברות בניה גדולות בכל רחבי הארץ, תוך שימוש במוניטין הפלילי שלהם ושל אחרים.

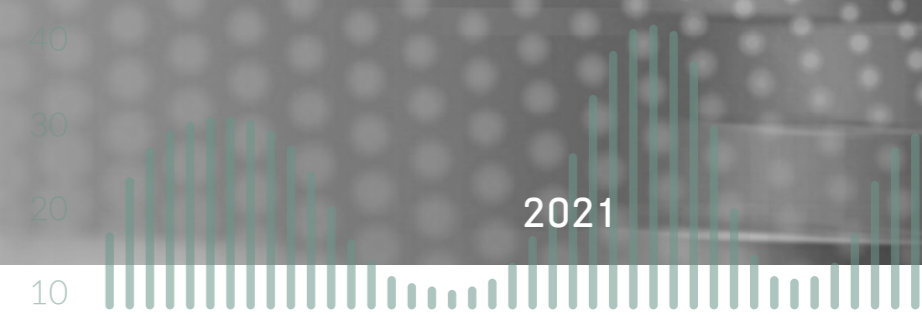
בפועל חברת השמירה לא העסיקה שומרים ועל פי רוב אף לא הוצבו שומרים באתרים והשתמשה בשירותים של חברות משנה. חברות המשנה לעיתים לא עמדו בתנאי הרישיון או בתנאי החוזה. בחלק מהמקרים תשלום עבור "שירותי השמירה" בוצע במזומן ללא תלושי שכר או חשבוניות, ובחלק אחר של המקרים הונפקו חשבוניות פיקטיביות שהציגו מצג שווא של נוכחות שומר באתר.

החשודים המרכזיים הקימו וניהלו את כל החברות וחברות המשנה במטרה לבצע תהליך של הלבנת הון. לכאורה, סיפקו החברות שומרים זו לזו אך בפועל הן שימשו לכיסוי תקבולים אחת של השניה באמצעות הנפקה וקיזוז של חשבוניות פיקטיביות. זאת, במטרה להציג כסות של פעילות לגיטימית לסכומי הכסף האדירים שהיה עליהן להלבין ואסמכתאות להעברת הכספים.

החקירה הפיננסית שביצעה הרשות לאיסור הלבנת הון הניבה עשרות דוחות מודיעיניים בהתבסס על מאות דיווחים, על פעילות בלתי רגילה ואלפי דיווחים על פעילות רגילה, על החשודים והחברות המעורבות. עבודת הניתוח הובילה לזיהוי מסלול הלבנה והעברות הכספים בין מארג החברות ועד למשיכות המזומנים אצל נותני שירותים פיננסיים.

- העברה בנקאית
- המחאה [צ'ק]
- חשבונית פיקטיבית
- כסף מזומן
- נכסים בבעלות העבריין

תרמה באופן מהותי לכתיבת הדוח ולעריכתו.

פרויקט לקביעת סטנדרט מובנה להחלפת מידע בין יחידות המודיעין הפיננסי (FIUs) בעולם

בשנת 2021 אושרו תוצרי פרויקט טכנולוגי בין-לאומי ארוך טווח של קבוצת העבודה האופרטיבית בארגון ה-EGMONT, בהובלת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור. מטרת הפרויקט הייתה ייעול החלפת המידע בין כלל יחידות המודיעין הפיננסי בעולם, ובמסגרתו פותח פורמט מובנה ואחיד אשר הותאם למערכות מידע שונות הצפוי לשמש את כל המדינות החברות בארגון. הפורמט יסייע בהליכי החלפת המידע, הטמעת המידע וניתוחו במערכות מידע בעלות טכנולוגיה רלוונטית, ובהמשך הבניית תהליכי שיתוף מידע בין יחידות המודיעין הפיננסי בעולם.

נכסים ווירטואליים

במהלך שנת 2021 הרשות הייתה שותפה לעדכון המדריך בנושא יישום גישה מבוססת סיכון בנוגע לנכסים ווירטואליים ונותני שירותים בנכסים ווירטואליים, זאת כהמשך לתיקון הסטנדרטים הבין-לאומיים של ה-FATF המטילים חובה על כל המדינות להחיל רגולציה למאבק בהלבנת הון ומימון טרור על נכסים ווירטואליים ונותני שירותים בנכסים אלה.

ראש האגף הבין-לאומי ברשות השתתף בצוות המוביל את הפרויקט לגיבוש מדיניות ועדכון המדריך בנושא ובקבוצת הקשר עם תעשיית הנכסים הווירטואליים אשר הוקמה על ידי ארגון ה-FATF.

תיקון כללי ה-FATF בנושא שקיפות בעלי שליטה ונהנים בישויות משפטיות

במהלך שנת 2021 לקחה המשלחת הישראלית ל-FATF, בהובלת הרשות, חלק פעיל בפרויקט לתיקון הוראות המלצה 24 של הארגון לצורך הגברת השקיפות בנוגע לבעלי שליטה ונהנים בישויות משפטיות. הנוסח המתוקן של ההמלצה אומץ על ידי מליאת הארגון בתחילת 2022 והיווה בסיס לתיקון ושיפור המשטר בנושא זה בשנים הקרובות, בכל העולם.

בחינה אסטרטגית של תהליך הביקורת ההדדית

במהלך שנת 2021 הרשות השתתפה כחברה פעילה בקבוצת העבודה לבחינת אסטרטגיה להליך הביקורת של ארגון ה-FATF - קבוצת AGSR או Ad-Hoc Group on Strategic Review.

הזירה הבין-לאומית

במהלך שנת 2021 כיהנו נציגי הרשות בתפקידי מפתח בארגונים הבין-לאומיים החשובים בתחום המאבק בהלבנת הון ומימון טרור, במסגרתם הובילו פעילות ופרוייקטים בנושאים המצויים בראש סדר העדיפויות של מדינת ישראל ותרמו רבות הודות לידע המקצועי שנצבר ברשות. בין היתר, לקחה הרשות חלק בפרוייקטים הבין-לאומיים הבאים:

הובלה והשתתפות בפרוייקטים בין-לאומיים

פרויקט בנושא דגלים אדומים לזיהוי פעילות הלבנת הון ומימון טרור מבוססי סחר (TBTf, TBML)

הרשות הובילה את השתתפות המשלחת הישראלית בצוות הפרויקט המשותף של הארגונים FATF ו-Egmont לפרסום רשימת דגלים אדומים בתחום הלבנת הון ומימון טרור מבוססי סחר, המשקלל מידע שנאסף ממדינות רבות, כולל ישראל. מטרת הרשימה לחזק את יכולת הגורמים הרלוונטיים במגזר הציבורי ובמגזר הפרטי לזהות ולהתריע על פעילות שעשויה להיות בסיכון גבוה להלבנת הון או למימון טרור מבוססי סחר.

פרויקט בנושא מימון טרור ממניעים אתניים או גזעניים

המשלחת הישראלית לארגון ה-FATF, בהובלת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, תרמה חומרים לפרויקט מחקרי בין-לאומי משותף לארגון ה-FATF בנושא מימון טרור ממניעים אתניים או גזעניים, המכונה גם טרור ימין קיצוני (Extreme-Right Wing Terrorism).

הדו"ח מבוסס על תרומתן של כ-30 מדינות, כולל מדינת ישראל; הארגון החליט לעסוק בנושא זה בעקבות העלייה בשנים האחרונות במתקפות של גורמי ימין קיצוני, כולל קבוצות ניאוא-נאציות, והצורך להעלות מודעות לתופעה מורכבת זו, כולל היבטי המימון שלה.

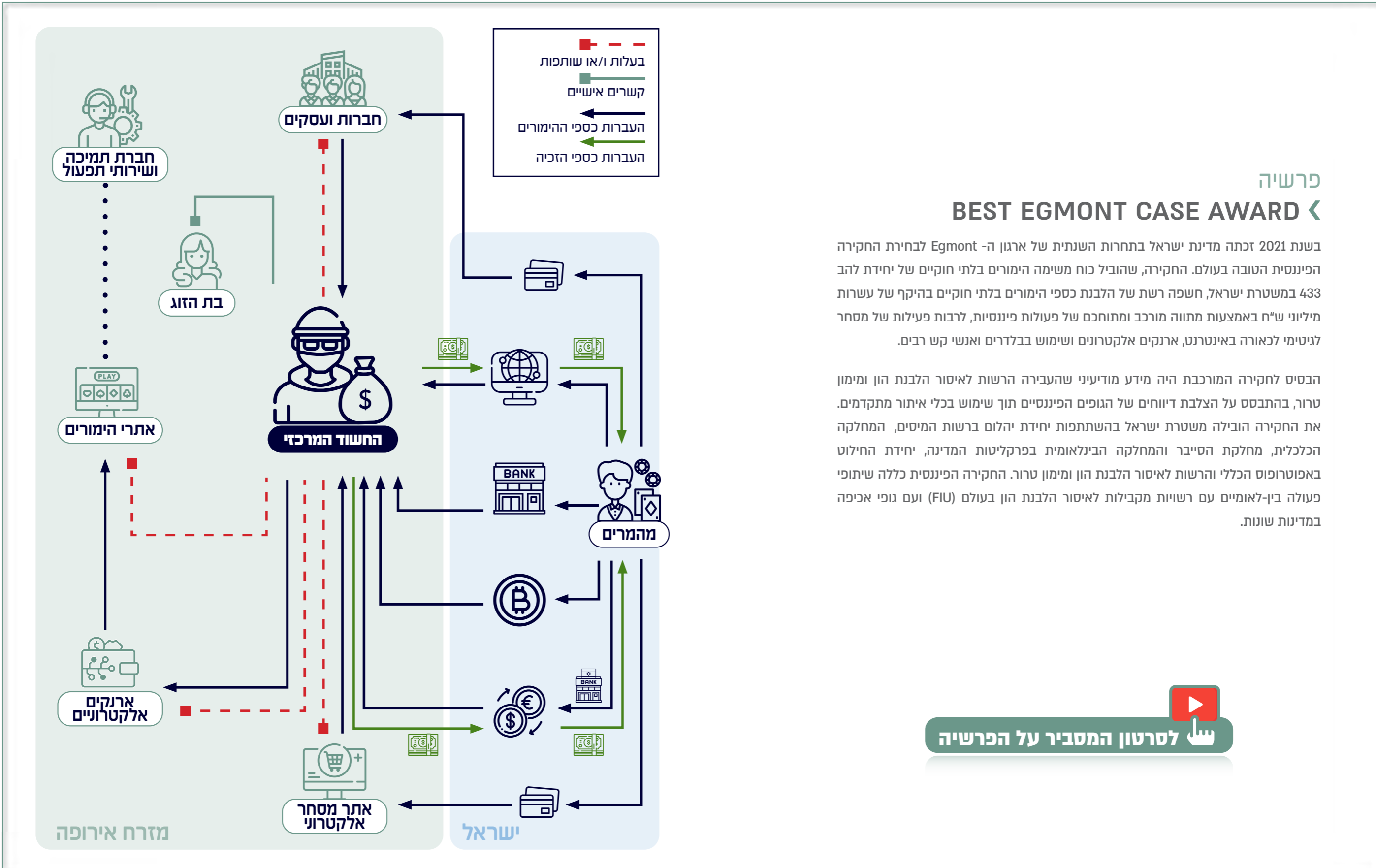
טרנספורמציה דיגיטלית

ארגון ה-FATF וקבוצת ה-Egmont הכוללת את היחידות הלאומיות הנבחרות למודיעין פיננסי פרסמו במשותף דוח חסוי שנועד לסייע ליחידות המודיעין הפיננסי (FIUs) למנף ולחזק את יכולותיהן הטכנולוגיות. הדוח החסוי אשר אומץ בחודש אוקטובר 2021, מתמקד ביישום טכנולוגיות מתקדמות לאיתור פעילות חשודה ולניתוח מודיעין פיננסי. הדוח, המיועד לרשויות המדינתיות, מתמקד בשאלות "כיצד" ו-"מתי" כדאי למצוא את הכלים הדיגיטליים הנכונים בכדי להתגבר על אתגרים תפעוליים ומפרט את השיקולים וההכנות הנדרשים לאורך התהליך.

הדוח הוכן במסגרת פרויקט שהובילו במשותף קבוצת העבודה האופרטיבית של ה-FATF אשר בראשה עמדה ראשת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור דאז, ד"ר שלומית ווגמן-רטנר, וקבוצת העבודה האופרטיבית של קבוצת ה-Egmont (IEWG) אשר בה כיהן ראש האגף הבין-לאומי ברשות, עו"ד אלעד וידר, כסגן יושב-ראש. הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

2021

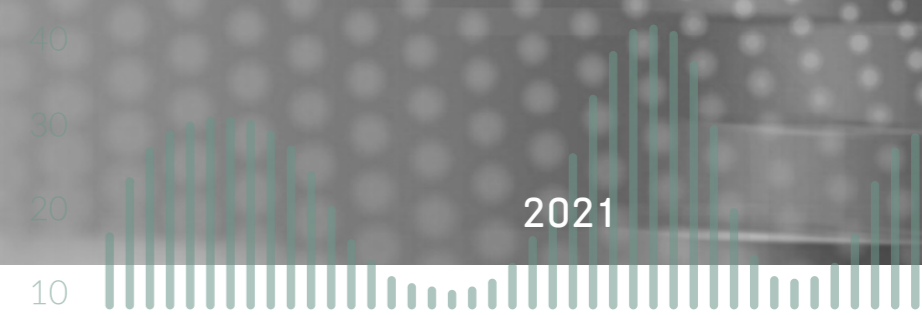
פרשייה

BEST EGMONT CASE AWARD

בשנת 2021 זכתה מדינת ישראל בתחרות השנתית של ארגון ה- Egmont לבחירת החקירה הפיננסית הטובה בעולם. החקירה, שהוביל כוח משימה הימורים בלתי חוקיים של יחידת להב 433 במשטרת ישראל, חשפה רשת של הלבנת כספי הימורים בלתי חוקיים בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח באמצעות מתווה מורכב ומתוחכם של פעולות פיננסיות, לרבות פעילות של מסחר לגיטימי לכאורה באינטרנט, ארנקים אלקטרוניים ושימוש בבלדרים ואנשי קש רבים.

הבסיס לחקירה המורכבת היה מידע מודיעיני שהעבירה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, בהתבסס על הצלבת דיווחים של הגופים הפיננסיים תוך שימוש בכלי איתור מתקדמים. את החקירה הובילה משטרת ישראל בהשתתפות יחידת יהלום ברשות המיסים, המחלקה הכלכלית, מחלקת הסייבר והמחלקה הבינלאומית בפרקליטות המדינה, יחידת החילוט באפוטרופוס הכללי והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור. החקירה הפיננסית כללה שיתופי פעולה בין-לאומיים עם רשויות מקבילות לאיסור הלבנת הון בעולם (FIU) ועם גופי אכיפה במדינות שונות.

העבודה, זיהוי הסיכונים ונקודות התורפה, פיתוח מודל להערכת הסיכון, תפקידי יחידת המודיעין הפיננסי בתהליך ועוד.

שיתוף פעולה עם יחידות מודיעין פיננסי מקבילות ברחבי העולם

אירוח משלחת מניגריה

בחודש נובמבר 2021 אירחה הרשות משלחת בכירים מהיחידה המקבילה בניגריה. במסגרת הביקור הוצגו הפעולות והיכולות של שתי הרשויות, הוחלף ידע מקצועי בנושאים טכנולוגיים ואחרים והודקו הקשרים לצורך שיתופי פעולה אופרטיביים בין המדינות למאבק במימון טרור ובפשיעה הכלכלית.

שיתוף פעולה עם הרשות המקבילה באיחוד האמירויות הערביות

חתימה על מזכר הבנות (MoU)

בחודש מרץ 2021 חתמה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור על מזכר הבנות (MoU) היסטורי עם הרשות המקבילה למודיעין פיננסי באיחוד האמירויות הערביות (UAE-FIU). החתימה על מזכר ההבנות תקדם את חילופי המודיעין הפיננסי בין שתי הרשויות ותחזק את שיתוף הפעולה ביניהן ובין המדינות לשיפור המאבק המשותף בהלבנת הון ומימון טרור.

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור רואה בשיתוף הפעולה בינה לבין הרשות המקבילה לה באיחוד האמירויות הערביות חשיבות עליונה. כינון היחסים בין ישראל לאיחוד האמירויות הערביות יצר הזדמנויות כלכליות חדשות אדירות ומסמך ההבנות הראשון שנחתם בין המדינות היה בנושא שיתופי פעולה בתחומי הבנקאות והפיננסיים מתוך הכרה בחשיבות שמייחסות שתי המדינות לתחום זה. עם זאת, גם גורמי פשיעה ומימון טרור עלולים לנצל לרעה את ההזדמנויות שנוצרו כתוצאה מכינון היחסים הכלכליים בין המדינות במטרה לבצע פעילות פלילית, להלבין הון שמקורו בפעילות עבריינית או לממן טרור תוך שימוש בערוצים הפיננסיים בין המדינות.

החתימה על מזכר ההבנות לשיתוף פעולה ביניהן, תשפר את יכולתן של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור והרשות המקבילה לה באיחוד האמירויות הערביות לפעול יחד על מנת לזהות סיכונים אלו, לשתף פעולה במישור המודיעיני ולסכל ניסיונות להלבנת הון ומימון טרור. באמצעות שיתוף פעולה זה תפעלנה הרשויות להגנה על המערכות הפיננסיות של ישראל ושל איחוד האמירויות הערביות, יציבותן וצמצום ניצולן לרעה למטרות מימון טרור והלבנת הון, דבר אשר יסייע למיקסום הפוטנציאל הפיננסי הטמון בהסכם השלום בין שתי המדינות.

ביקור ראשון באיחוד האמירויות הערביות

בהמשך לחתימה על מזכר ההבנות, ערכה משלחת מטעם הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור ביקור באיחוד האמירויות הערביות, במלאת שנה לחתימת הסכמי אברהם בין המדינות.

דיווח לארגון ה-FATF

בהמשך לדו"ח הביקורת על מדינת ישראל שפרסם ארגון ה-FATF בשלהי שנת 2018, כחלק מהליכי המעקב שמנהל הארגון, נדרשת מדינת ישראל להגיש ל-FATF דו"ח התקדמות בנוגע לתיקון הליקויים שהתגלו בביקורת, בקשר עם מידת עמידתה בסטנדרטים הבין-לאומיים בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור. דו"ח המעקב אושר ופורסם על ידי הארגון בחודש מאי 2022.

במסגרת דו"ח המעקב, נדרשה מדינת ישראל לדווח לארגון על הפעולות שנקטה לתיקון הליקויים בהיבט הטכני (קיומו של משטר נורמטיבי העומד בסטנדרטיים הבינ"ל), לרבות בנוגע לתיקוני חקיקה ותקנות ופרסום הנחיות וחוזרים לצורך שיפור המשטר. בנוסף, נדרשה המדינה לבצע התאמות במשטר בהתאם לעדכונים שביצע הארגון לסטנדרטים הבינ"ל (דוגמת החלת המשטר על נותני שירות בנקאים וירטואליים שבוצעה לאחרונה).

סמינרים בין-לאומיים

סמינר מקוון בנושא הערכת וצמצום סיכונים מימון פרוליפרציה

(דצמבר 2021)

ארגון ה-FATF ערך סמינר מקוון בנושא הערכת והפחתת סיכונים מימון הפצה של נשק להשמדה המונית (מימון פרוליפרציה). את הסמינר, אשר כלל פאנל של מומחים מהסקטורים הציבורי והפרטי ממדינות מפתח, הנחתה ד"ר שלומית ווגמן-רטנר, ראשת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור דאז אשר כיהנה גם כיושבת ראש משותפת של קבוצת העבודה האופרטיבית (RTMG) של ה-FATF.

הדרכה אופרטיבית בנושא סטנדרטים לחילופי מידע (יולי 2021)

קבוצת ה-Egmont קיימה הדרכה לחברותיה על הסטנדרט המובנה להחלפת מידע בין יחידות המודיעין הפיננסי (FIUs) ועל הפורמט האחדיד שפותח במסגרת הפרויקט בנושא אותו הובילה הרשות. מנהל האגף הבין-לאומי ברשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, אשר הוביל בפועל את פיתוח הפורמט והבאתו לאימוץ, הנחה את ההדרכה וגם הציג את השימושים האופרטיביים שניתן לעשות בפורמט.

סמינר מקוון בנושא גישה מבוססת סיכון ויחידת המודיעין הפיננסי

(יולי 2021)

קבוצת ה-Egmont קיימה סמינר מקוון אופרטיבי בנושא יישום גישה מבוססת סיכון על ידי יחידות מודיעין פיננסי. הסמינר היה מיועד לבכירים וראשי יחידות המודיעין הפיננסי ברחבי העולם ובמסגרתו הרצתה ראשת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור על תפקידי יחידת המודיעין הפיננסי בהערכת הסיכונים הלאומית וכן ביישום גישה מבוססת סיכון בפעילות היחידה. ההרצאה כללה הדרכה ושיתוף ידע על סמך הניסיון של הרשות בהובלת תהליך הערכת הסיכונים של מדינת ישראל, שיתופי הפעולה הנדרשים בין רשויות המדינה, מתודולוגיות

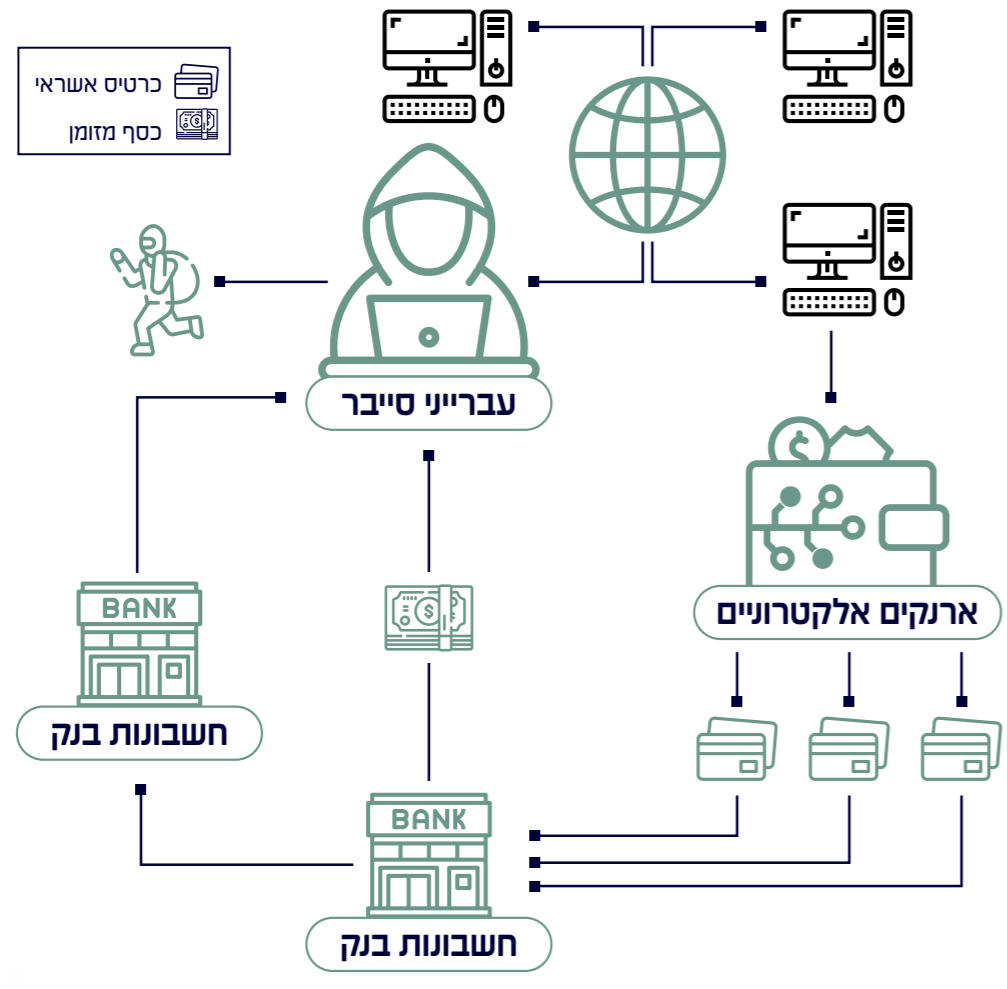

2021

פרשיה עבירות סייבר בין-לאומיות

ברשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור התקבלה בקשת מידע מיחידת מודיעין פיננסי של מדינה בצפון אמריקה בעניין חקירה של פעילות סייבר עבריינית. הרשות התבקשה לסייע באיתור מידע לגבי חשוד אשר עוסק במתן "שירותי פשיעה" (Crime as a Service - CaaS) ותמיכה בעברייני סייבר. החשדות כללו מספר סוגי עבירות הונאה בתחומי הטכנולוגיה והרשת, הלבנת הון, הפעלת נזקות ועוד.

חקירה מודיעינית שביצעה הרשות העלתה כי החשוד מבצע פעילות פיננסית בין-לאומית נרחבת באמצעות חשבונות בנק, שימוש בכרטיסי אשראי מרובים ופעילות חסרת היגיון כלכלי בארנקים אלקטרוניים. לביצוע הפעילות הפיננסית החשוד השתמש גם בחברה בבעלותו, בחשבונות עסקיים וכן בחשבונותיו הפרטיים. עוד העלתה החקירה כי החשוד מציע שירותים ומדריכים לביצוע גניבות ברשת, לעקיפת דרישות תשלום, קידום אתרים במרמה, ביצוע מניפולציות על אתרי חיפוש ועוד. הרשות העבירה את המידע ליחידת המודיעין הפיננסי הזרה וסייעה לביסוס החשדות ולקידום החקירה בעניין החשוד.

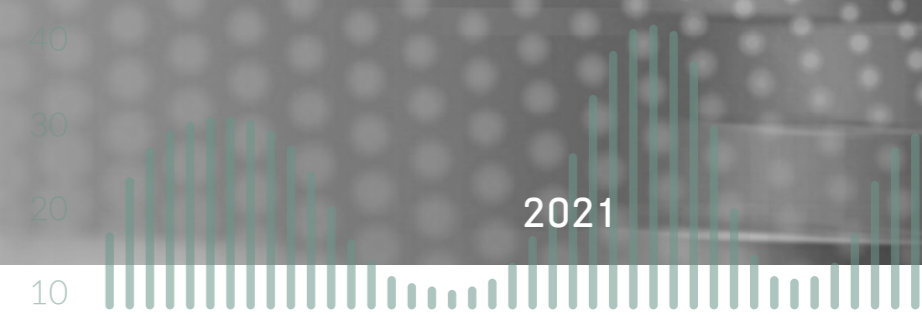

המשלחת נפגשה עם בכירים ברשויות המקבילות באיחוד האמירויות לצורך חיזוק שיתופי הפעולה למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור.

בביקור שהתקיים באמצע חודש ספטמבר 2021, במועד סמלי במלאת שנה לחתימת הסכמי אברהם, נפגשו נציגי הרשות עם בכירי הרשות למודיעין פיננסי של איחוד האמירויות (ה-UAE Executive Office of AML/ CFT of the UAE), נציגים מרשויות הפיקוח והאכיפה במדינה ונציגי משרד החוץ ושיתוף הפעולה הבינלאומי (MoFAIC).

במהלך הביקור שיתפו הצדדים ידע ועדכונים בנוגע להתפתחויות במשטר איסור הלבנת הון ומימון הטרור של המדינות, והביעו מחויבות הדדית לחיזוק שיתוף הפעולה למאבק בפשיעה הכלכלית.

ביקור המשלחת נערך בסיוע משרד החוץ ובהשתתפות מר איתן נאה, ראש הנציגות הישראלית באבו-דאבי, וגב' סאוסן נאטור-חסון, מנהלת המחלקה לקשרים כלכליים באגף השלום והמזרח התיכון של משרד החוץ. מטעם הרשות השתתפו ראשת הרשות דאז, ד"ר שלומית ווגמן-רטנר, וראש האגף הבינלאומי ברשות, עו"ד אלעד וידר.

2021

הערכת הסיכונים הלאומית של ישראל (NRA) National Risk Assessment

בחודש נובמבר 2021 פרסמה הרשות את ממצאי התהליך לתיקוף הערכת הסיכונים הלאומית של מדינת ישראל ואת סיכוני הלבנת ההון העדכניים למשק הישראלי והיקף ההתמודדות מולם. פרסום זה מספק נתונים חדשים ופירוט על הסיכונים המרכזיים להלבנת הון בשנים האחרונות, ומסקנותיה מאפשרות לסקטור הפרטי ולגופי האכיפה, הביטחון ולרגולטורים הפיננסיים להתכונן ולהתמודד באופן ממוקד ומבוסס סיכון למול הסיכונים העדכניים, ולשמור על יושרת כלכלת ישראל.

הסטנדרט הבינלאומי של ארגון FATF מחייב כל מדינה לבצע מדי תקופה הערכת מצב עדכנית של סיכוני הלבנת ההון ומימון טרור בשטחה. ביצוע הערכת סיכונים לאומית הנו נדבך יסודי לשם מאבק אפקטיבי בהלבנת ההון ובמימון הטרור והכוונת משאבי המדינה למקום בו ישנו סיכון משמעותי.

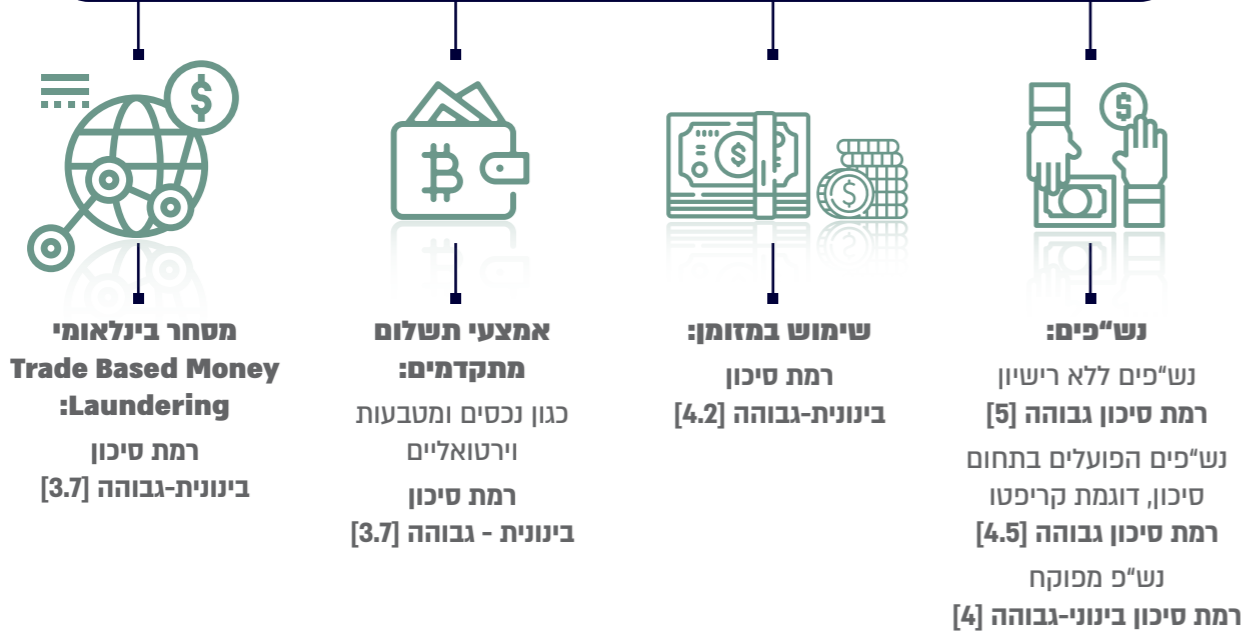
בדומה להערכת הסיכונים הקודמת, מיפוי הסיכונים בוצע בחלוקה לשני נושאים – סיכונים הנובעים מדפוסי הלבנת הון עיקריים וסיכונים הנובעים מעבירות המקור עצמן.

הרשות תכללה את תהליך ההערכה המחודשת והשתתפו בו נציגים מגופי האכיפה והרגולציה הפיננסית, בחלוקה כדלקמן:

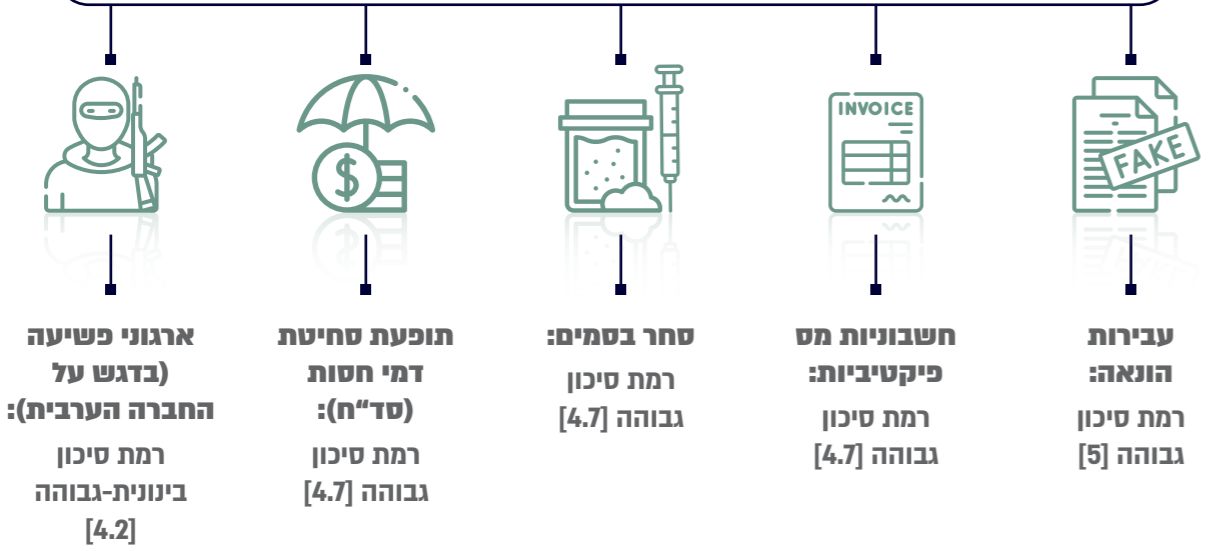
- **גופי האכיפה** בהובלת הרשות ומשטרת ישראל ובהשתתפות רשות ניירות ערך, נציגים מרשות המסים, פרקליטות, ייעוץ וחקיקה והמפקחת על נותני שירותי עסקי.
- **רגולטורים פיננסיים** בהובלת הרשות ובנק ישראל ובהשתתפות רשות ניירות ערך, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, המפקח על בנק הדואר במשרד התקשורת והממונה על נותני שירותי עסקי במשרד המשפטים.

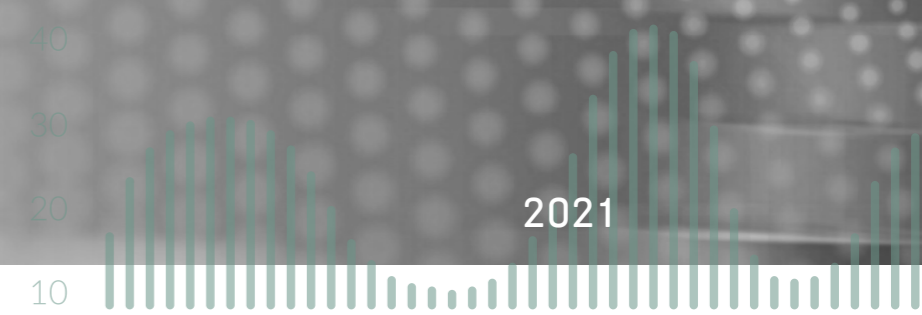
קראו את מסמך הערכת הסיכונים הלאומית (NRA)

טיפולוגיות הלבנת הון מרכזיות

סוגי עבירות המקור המהוות את הסיכון המשמעותי ביותר להלבנת כספים

מפת חום
סיכון הלבנת הון בישראל

דרגת
סיכון

5

הונאה [5] נש"פים ללא רישיון [5] סחיטת דמי חסות [4.7] סחר בסמים [4.7] חשבוניות מס פיקטיביות [4.7] נש"פים בתחום בסיכון [4.5] ארגוני פשיעה [4.5]

4

מזומן [4.2] מיסוי ישיר [4.2] נש"פים מורשים [4] פשיעה בינלאומית [3.7] ישויות והסדרים משפטיים [3.7] הלבנת הון באמצעות סחר [3.7] נדליין [3.7] אמצעי תשלום מתקדמים [3.7] ארגונים ללא כוונת רווח [3.7] הימורים [3.7]

3

שוחד ושחיתות [3.2]

יהלומים [2.7] נותני שרות עסקי [2.7]

2

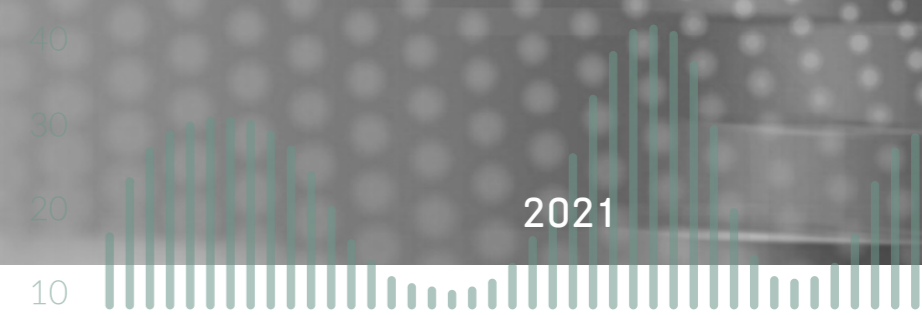
העברת כספים במעברי גבול [2.2] עבירות נירות ערך [2.2] סחר בבני אדם [2.2]

עבירות רכוש [1.7] מתכות יקרות [1.7]

1

רכישת זכויות [0.2]

דפוס הלבנת הון
 עבירת מקור
 ציון סיכון [X]

2021

תרגומי מסמכים בין-לאומיים

 <p>עלון לספר תיקי החקירות הכלכליות הטובות בעולם 2014-2020 של קבוצת Egmont -ה</p>	 <p>תקציר מדריך מעודכן בנושא יישום גישה מבוססת סיכון בנוגע לנכסים ווירטואליים ונותני שירותים בנכסים ווירטואליים של ארגון ה-FATF</p>	 <p>תקציר מסמך ארגון ה-EGMONT בנושא הלבנת הון שמקורו בפשעי מס חמורים</p>
---	---	--

הזירה הטכנולוגית

בשנת 2021 המשיכה הרשות להתעצם מבחינה טכנולוגית בהובלת אגף מחשב וטכנולוגיה. בכלל זה, הובילה הרשות שורת פרויקטים שאפתניים ומאתגרים מבחינה טכנולוגית במטרה להישאר בחוד החנית הטכנולוגי העולמי הן בהיבטי קליטת מודיעין פיננסי והן ברמת ניתוח ומיצוי המודיעין הקיים ברשות באמצעות טכנולוגיות מתקדמות.

-

השקת מערכת חדשה ומתקדמת לקליטת מודיעין פיננסי
-

הרחבת תשתית פורטל אודם לתמיכה בכלל הסקטורים המדווחים
-

פיתוח מערכת ניהול ותקשורת אל מול הגורמים המדווחים
-

דיווחים מתקנים - הרחבת יכולות לסקטורים מדווחים נוספים
-

פיתוח סופס דיווח מקוון לשימוש מדינות החברות בארגון ה-Egmont
-

הטמעת מערכת BI חדשה ומתקדמת
-

פיתוח יכולות למידת מכונה חדשניות
-

פיתוח והטמעת מערכות ליבה טכנולוגיות חדשניות ומתקדמות

הזירה המחקרית
מחקר אסטרטגי ופרסומים מקצועיים

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור מהווה מוקד ידע ומומחיות לאומי בתחום. הרשות מפרסמת מסמכים מקצועיים שמטרתם שיתוף הציבור בידע והכוונת גופי האכיפה, גופי הביטחון והסקטור הפרטי להבנת הסיכונים, האיומים והמגמות בתחומים שבמיקוד - בארץ ובעולם.

הפרסומים המקצועיים של הרשות מבוססים על מחקר מודיעיני המבוצע על בסיס מגוון מקורות מידע, ומרכזים את הידע הנשקף מהעשייה בתוך הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור. המידע מקורו במאגר הדיווחים של הרשות, גופים רשמיים במדינת ישראל, עבודה המבוצעת בארגונים הבין-לאומיים בתחום (בדגש על ארגון ה-FATF וקבוצת ה-Egmont), וכן מקורות נוספים. במהלך שנת 2021, פרסמה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור את המסמכים להלן:

מסמכים מקצועיים בהוצאת הרשות

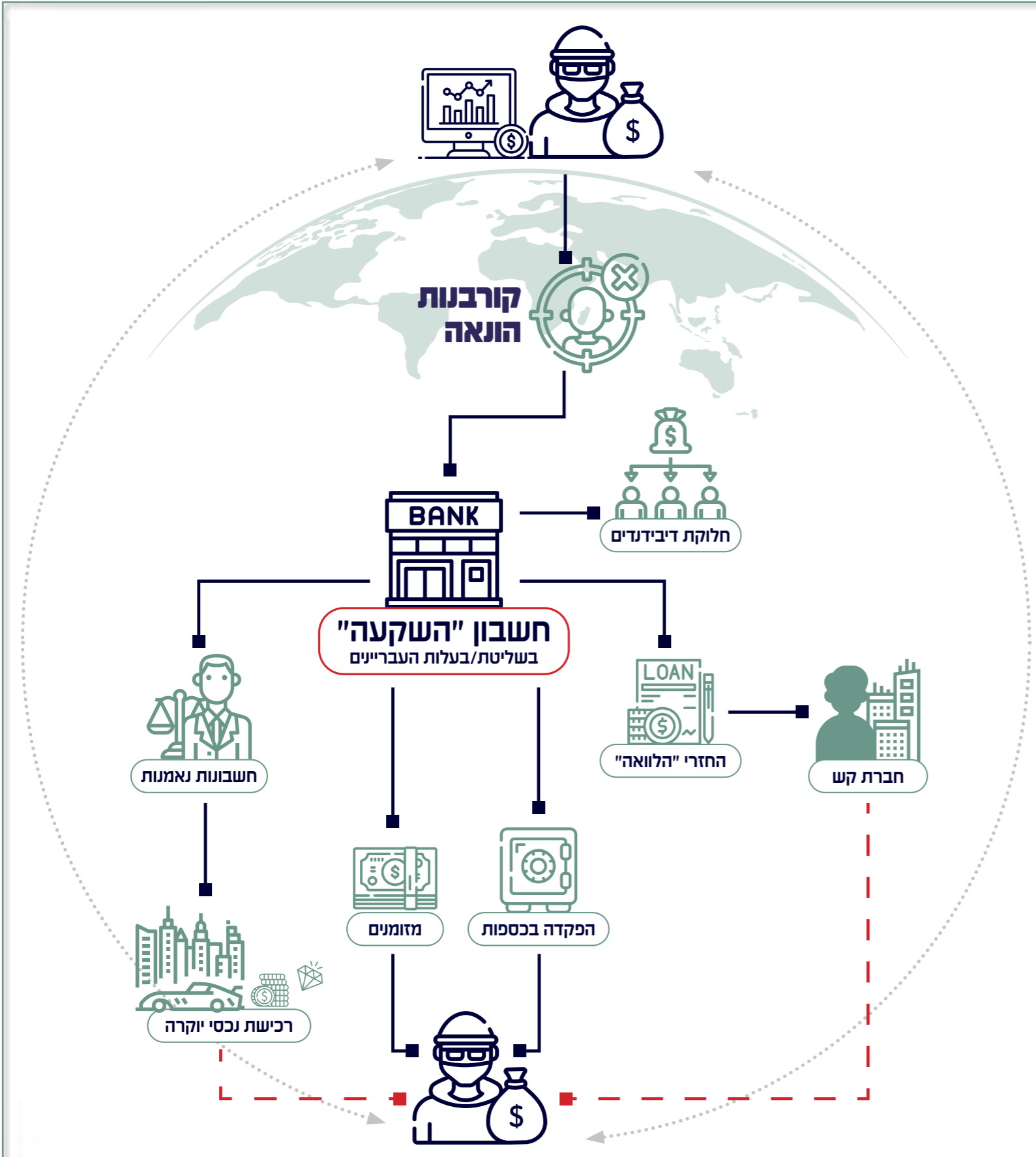
 <p>סקירה בנושא שימוש במסחר קמעונאי במרחב המקוון לשם הלבנת הון ומימון טרור</p>	 <p>ברושור הסברה בנוגע להחלת צו איסור הלבנת הון על נותני שירותים בנכסים פיננסיים</p>	 <p>סקירה בנושא היבטי הלבנת הון ומימון טרור בתחום מימון המונים</p>
 <p>טיפולוגית הלבנת הון - הונאה מרוחק תוך שימוש בבלדרי כספים ובמסחר בינלאומי לשם הלבנת הון (Black Market) (Peso Exchange)</p>	 <p>טיפולוגית הלבנת הון - הונאה מרוחק תוך שימוש בבלדרי כספים ובמסחר בינלאומי לשם הלבנת הון</p>	 <p>סקירה בנושא ניצול המערכת הפיננסית לעקיפת משטרי סנקציות</p>
 <p>סקירה בנושא שימוש ב Money Mules - (בלדרי כספים) לצורך הלבנת הון</p>	 <p>עלון הסברה בנוגע לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותים בנכס פיננסי ונותני שירותים אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור) התשע"ח-2018</p>	

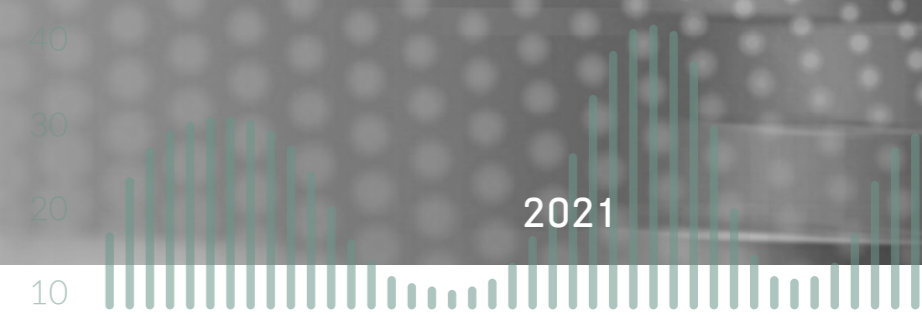
פרשייה הונאת משקיעים במרחב המקוון

צוות משותף בהובלת משטרת ישראל בשיתוף רשות המסים, פרקליטות המדינה והרשות חקר פרשייה שעניינה הונאת משקיעים באינטרנט, שנחקרה במקביל בארץ ובחו"ל כנגד ארגון פשיעה. הונאת המשקיעים בוצעה באמצעות נכסים פיננסיים שונים לרבות אופציות בינאריות, פורקס ומטבעות קריפטוגרפים עבורם הובטחו תשואות גבוהות. המצג באתרי האינטרנט של תיק השקעות לא תאם את המציאות ובפועל סכומי ההשקעה הועברו ישירות לכיסי העבריינים. המודיעין הפיננסי שסיפקה הרשות הביא לאיתור העבריינים וזיהוי נתיבי הכספים בהם השתמשו להלבנת כספי הקורבנות. טיפולוגיות הלבנת ההון כללו, בין היתר, הקמת רשת חברות מורכבת ומסועפת במדינות OFF SHORE ופתיחת חשבונות במדינות שונות, לרוב במדינות של קורבנות ההונאה.

המודיעין הפיננסי שסיפקה הרשות הצביע על פעילות בחשבון ע"ש החשודים המרכזים וחשף קשרים בין המעורבים אל חברות הרשומות בחו"ל, העברות בין-לאומיות ממדינות בהן בוצעה המרמה לארץ ושימוש בכספים לרכישת נדל"ן. מידע שהתקבל מרשויות מקבילות בחו"ל אושש את זהות בעלי חשבונות הבנק והחברות בחו"ל וחשף קשרים בין המעורבים בפרשייה וחברות קשורות מהן הועברו כספים בליווי הסברים שונים כגון חלוקת דיבידנדים והחזר הלוואות.

המפתחות לביסוס החשדות היו זיהוי של העברות כספים בין-לאומיות שבסמוך לקבלתם מהקורבנות הועברו לחשבונות בנק בישראל. חשבונות נאמנות בבנקים שונים בארץ נפתחו על ידי עו"ד. חשבונות אחרים נפתחו על ידי אנשי קש והעברת הכספים אליהם בוצעה באמתלה של קבלת דיבידנדים. מניתוח הפעילות הפיננסית עולה כי הכספים שימשו לרכישת נדל"ן יוקרה, רכבי יוקרה ועוד נכסים על שמות בני משפחה ואנשי קש.

צו בתי המשפט (הוספת עניינים כלכליים), התשפ"ב-2021

ביום 15.11.2021 פורסם ברשומות צו בתי המשפט (הוספת עניינים כלכליים), תשפ"ב-2021 שעניינו הקמת ערכאות שיפוטיות ייעודיות שידונו בפשיעה כלכלית ותיקי הלבנת הון. הרקע לצו, בין היתר, הוא בפרסום דו"ח מבקר המדינה והמלצות ארגון ה-FATF שמצא כי נוכח מורכבותם והיקף חומרי החקירה בתיקים כלכליים מורכבים, קיים עיכוב רב בניהול התיקים וכתוצאה מכך אובדן של מיליארדי שקלים שאינם מחולטים לטובת אוצר המדינה.

הצו נכנס לתוקף בתאריך 1.3.22.

צו לצמצום השימוש במזומן (הארכת הוראת השעה לעניין שימוש במזומן בעסקאות עם תושבי האזור או תושבי המועצה הפלסטינית), התשפ"ב-2021

ביום 30.12.2021, פורסם ברשומות צו אשר מאריך את הוראת השעה הקבועה בחוק לצמצום השימוש במזומן לעניין פטור מהחלת ההגבלות על תשלומים במזומן בעסקאות עם תושבי האזור או תושבי המועצה הפלסטינית כך וזאת עד לתאריך 31.12.2022. במקביל, הוארך התוקף של ההסדר הקבוע מכוח חוק צמצום השימוש במזומן בסעיף 11ב1 לחוק איסור הלבנת הון, אשר מסדיר את חובת הדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון על עסקאות במזומן עם תושב האזור או תושב המועצה הפלסטינית.

קידום חקיקה

תיקון חוק איסור הלבנת הון (העברת מידע מגופים ציבוריים), התש"פ-2020

ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה ביום 27.12.21 את ההצעה לתיקון חוק איסור הלבנת הון (העברת מידע מגופים ציבוריים), התש"פ-2020, שהעלה סגן ראש המשלה ושר המשפטים, גדעון סער. תיקון החוק יאפשר למערכת ההוצאה לפועל ולמרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות להעביר מידע לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור במקרים בהם מתעורר חשש לניצולן לרעה של מערכות אלו להלבנת הון ו/או מימון טרור באמצעותם, וזאת לאור זיהוי מקרי עבר.

מערכת ההוצאה לפועל והמרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות מקבלים תשלומים וגובים חובות בהיקפים גבוהים, כחלק ממילוי תפקידם החשוב לציבור. לצד זאת, לעיתים מבצעים עבריינים ניצול לרעה של מערכות אלו לטובת הלבנת הון או מימון טרור, בחסות המדינה.

כיום, חובת הסודיות איננה מאפשרת לגופים אלו להעביר מידע לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, גם במקרים בהם הם זיהו חשש משמעותי לניצולם לרעה לפעילות בלתי חוקית במסווה של תשלום חוב פיקטיבי. לפי הצעת החוק ובכפוף להתקנת תקנות בנושא, רשות האכיפה והגבייה תוכל להעביר דיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון.

הזירה המשפטית

תיקוני חקיקה

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשע"ח-2018

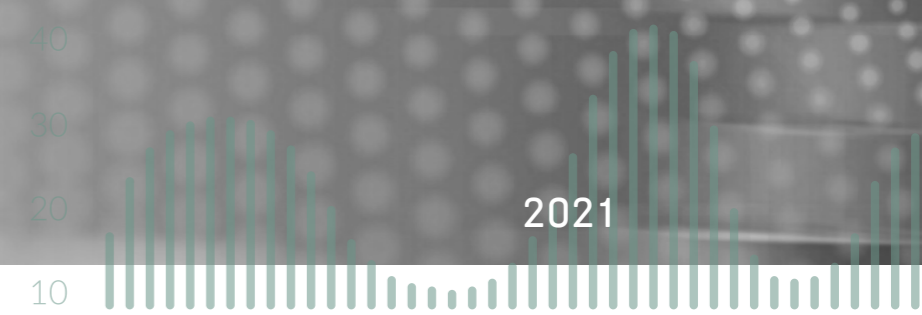
ביום 14.3.2021 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשפ"א-2021 (להלן: "הצו") לאחר אישורו ביום 2.2.2021 על ידי ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

מטרתו העיקרית של התיקון לצו היא להחיל את החובות הקבועות בו, אשר המרכזיות שביניהן הן חובות של זיהוי והכרת הלקוח, בקרה שוטפת, שמירת מסמכים ודיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הרשות") גם על הגופים החייבים בקבלת רישיון של נותני שירותים בנכס פיננסי בהתאם לחוק הפיקוח של שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), תשע"ו-2016 (להלן: "חוק הפיקוח"), למעט על גופים העוסקים בהפעלת כספומט שאינו משמש להמרה או למשיכה של מטבע וירטואלי. לפיכך, הצו כולל שינויים והתאמות שנדרשו לצורך החלת החובות הקבועות בצו שחלו עד כה על נותני שירותי אשראי, גם על נותני שירות בנכס פיננסי.

ההגדרות של "נכס פיננסי" ושל "שירות בנכס פיננסי" בחוק הפיקוח הן הגדרות רחבות, ולפיכך, הצו מחיל לראשונה הוראות מתחום משטר איסור הלבנת הון על סקטורים שלא היו מפקוחים עד כה, כאשר המרכזי מבניהם הוא הסקטור של נותני שירותים במטבעות וירטואליים. בנוסף לכך, הצו כולל תיקונים שונים שנוספו על מנת לתקן ליקויים שנתגלו במשטר איסור הלבנת הון בישראל בביקורת הבינלאומית שקיים ארגון ה-FATF בשנת 2018.

הצו כולל לראשונה חובות המוטלות על נותני שירותים פיננסיים העוסקים במטבעות וירטואליים. החובות מותאמות לפעילותם הייחודית של גופים אלו ומבוססות על ההמלצות המעודכנות של ארגון ה-FATF בתחום זה. בהתאם, הצו כולל לראשונה הגדרות מתחום זה, לרבות הגדרות למונחים "מטבע וירטואלי", "סכום פעולה" ו"כתובת ארנק של מטבע וירטואלי". ישנם מספר סעיפים אשר כוללים התייחסות מיוחדת לנותני שירותים במטבע וירטואלי, וביניהם החובה לבצע הליך הכרת הלקוח בכל פעולה מזדמנת מעל לסכום של 5,000 ש"ח (בניגוד לסכום של 50,000 ש"ח בעסקאות שאינן במטבע וירטואלי), חובה לרשום ולהעביר פרטי זיהוי של הצדדים בביצוע העברה של מטבע וירטואלי (ה-"Travel Rule"), התייחסות לפרטים אותם יש לכלול בדיווח לרשות על פעולות במטבע וירטואלי, והוראות ספציפיות לעניין חובת שמירת מסמכים. בנוסף, ברשימת הפעולות שיכול שייראו כפעולות בלתי רגילות, המנויות בתוספת הרביעית לצו, ישנן מספר פעולות ייחודיות לתחום הפעילות במטבעות וירטואליים.

הצו נכנס לתוקף ביום 14.11.2021, למעט הדרישה לפי סעיף 7א(ב)(2), העוסקת בהחלת החובה להעביר את פרטי הזיהוי של מבצעי פעולות במטבעות וירטואליים, שתחילתה במועד שיקבע הממונה, וזאת כיוון שהטכנולוגיה הנדרשת ליישום הדרישה עדיין אינה נגישה דיה.

משרד המשפטים פרסם בחודש דצמבר 2021 את טיוטת תקנות איסור הלבנת הון (כללים לבקשת מידע והעברתו מן הרשות המוסמכת לממונה), התשפ"ב-2021 להערות הציבור

סעיף 30(ג2)(1) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 ("החוק") מאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור לממונים כהגדרתם בסעיף 12 לחוק לצורך מילוי תפקידם. הממונים מוסמכים, על-פי החוק, לבצע ביקורות על הגופים המפוקחים במסגרתן נבחן מילוי חובותיהם מכוח החוק והצו שהותקן מכוחו, לדון בהפרת הוראות החלות עליהם במסגרת ועדות להטלת עיצומים כספיים ולהטיל עליהם עיצומים בשל אותן הפרות.

סעיף 30(ג2)(2) לחוק איסור הלבנת הון מסמיך את שר המשפטים לקבוע כללים בדבר סוג המידע שיועבר, היקפו, אופן העברתו לממונה, דרכי השימוש בו על ידי הממונה, שמירתו ואבטחתו.

לפיכך, פורסמה בחודש דצמבר 2021, טיוטת תקנות איסור הלבנת הון (כללים לבקשת מידע והעברתו מן הרשות המוסמכת לממונה), התשפ"ב-2021 להערות הציבור. תקנות אלו, נועדו להסדיר את סוגי המידע שיועברו לממונה, את אופן הגשת בקשת המידע על ידי הממונה, דרכי העברת מידע לממונה, חובת אבטחת המידע על ידי הממונה, החובה של הממונה לוודא כי השימוש במידע נעשה אך ורק למטרות הקבועות בחוק ועוד.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של בנק הדואר למניעת הלבנת הון ומימון טרור)(תיקון), התשפ"ב-2021

בחודש ספטמבר 2021, פורסמה טיוטה לתיקון צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של בנק הדואר למניעת הלבנת הון ומימון טרור)(תיקון), התשפ"ב-2021 (להלן: "הצו") להערות הציבור. מטרת הצו המוצע היא להתאים את הוראות הצו המחיל את משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור על בנק הדואר לסטנדרטים הבין-לאומיים בתחום מניעת הלבנת הון ומימון טרור של ארגון ה-FATF, ולתקן ליקויים שונים שנמצאו בביקורת שקיים הארגון בישראל בשנת 2018.

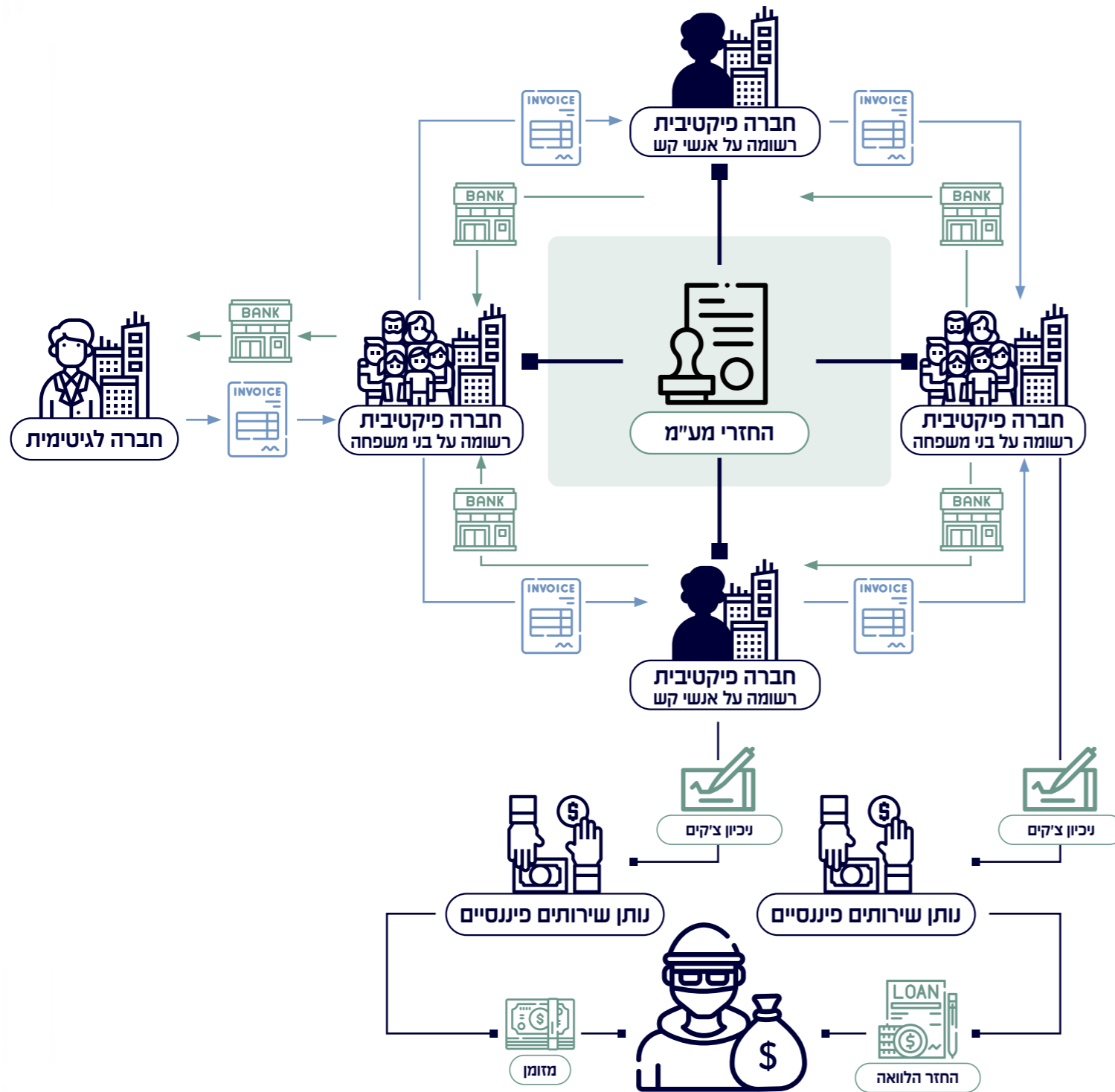
פרשיה ◀ הקמת חברות קש שימוש בחשבוניות פיקטיביות

משטרת ישראל הובילה צוות חקירה משותף עם רשות המסים והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור בעקבות מידע שהתקבל אודות חשוד המבצע עבירות הלבנת הון בהיקף נרחב בעזרת חברות פיקטיביות שהוקמו לצורך הפצה וקיצוז חשבוניות, הפצת שטרות מזויפים, סחר באמל"ח ועבירות מס חמורות. עוד עלה חשד כי באמצעות כספי עבירה החשוד מבצע רכישת נדל"ן בחו"ל.

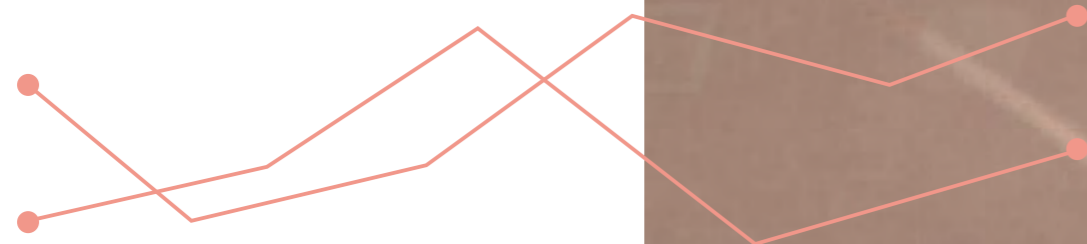
במהלך החקירה התחזק החשד כי החשודים הקימו תשתית לביצוע פעולות הלבנת הון הכוללות שימוש בבני משפחה ו"קופים" נוספים על מנת להקים חברות קש ופתיחת חשבונות בנק להעברת כספי העבירה ובוצע שימוש בנותני שירותים פיננסיים. כל זאת על מנת לטשטש את נתיב הכספים.

הרשות העבירה מודיעין פיננסי רב ששפך אור על הפעילות הפיננסית של החשודים והחברות בכל הקשור לשימוש בחשבונות בני משפחה והחברות. בעזרת המודיעין שהגיע מהרשות אותר רכוש רב ונחשף נתיב הלבנה נוסף בפעילות בין-לאומית הכוללת העברות כספים ורכישת נדל"ן במדינות שונות.

היקף המידע המודיעיני הפיננסי שהועבר ליחידות החקירה סייע לכמת את היקפי העבירה שהסתכמו במאות מיליוני ש"ח, וסייע לאושש את מרבית החשדות. המידע תרם בביסוס כיווני חקירה חדשים, פנייה למדינות נוספות, הצבעה על חשבונות הבנק ונש"פים דרכם בוצעה פעילות ההלבנה ומיפוי כלל הגורמים המעורבים בסכימה העבריינית שהיוו חלק משרשרת הלבנת ההון השיטתית.

2022

עבירת חשיפה לאור חששם של הקורבנות מהגשת תלונה במטרה, נראה כי היקף תופעת סחיטת דמי החסות לוקה בהערכת חסר ולפיכך הנתונים הקיימים נמוכים מן המצב בפועל.

פשיעה במרחב המקוון

תופעות הפשיעה במרחב המקוון מהוות סיכון משמעותי הן ברמה הלאומית והן ברמה הבין-לאומית בהיבטים שונים, בין השאר בהיבט פעילות הלבנת הון ואף הביטחון הלאומי. ארגוני הפשיעה, וגורמים עברייניים ומדינתיים פועלים במרחב המקוון לביצוע פעילות עבריינית למול אזרחים וארגונים בארץ ובעולם. תופעות הפשיעה במרחב המקוון מתפתחות ומתגברות ככל שהכלים והיכולות העומדות לרשותם של מחוללי הפשיעה הופכים זמינים וזולים יותר לשימוש. כיום תחומי פשיעה רבים לא מצריכים עוד את קיומו של המרחב פיזי ובכך הופכים להיות זמינים, נגישים ואנונימיים - באופן המציב אתגרים משמעותיים לגילוי ולאכיפה של רשויות החוק.

לפעילות עבריינית ברשת מספר יתרונות משמעותיים עבור מבצעי העבירות: עלויות נמוכות, נגישות למספר רב של קורבנות בזמן קצר, ללא סיכון לפגיעה פיזית (הן למבצע והן לקורבן), ביטולן של מגבלות גיאוגרפיות ועוד.

בהתאם לכך מקדמת הרשות התייחסות לפשיעה זו באופן רוחבי והוליסטי. הרשות פועלת בשיתוף הרשויות הרלוונטיות וגופי האכיפה במספר מישורים, כגון: אכיפה פלילית מול מוקדי פשיעה, עדכון הבסיס המשפטי וקידום החקיקה, הכשרה ושיפור המומחיות בתחום לצד שדרוג תשתיות ופיתוח כלים טכנולוגיים. כל זאת, תוך יצירת והידוק שיתופי פעולה אופרטיביים בין-רשוטיים, בין-לאומיים ועם הגופים המדווחים.

חשבוניות פיקטיביות

תעשיית החשבוניות הפיקטיביות פוגעת באופן משמעותי ותדיר בכלכלת המדינה בכלל ובגביית המסים בפרט, כאשר היקף הנזק הישיר לקופת המדינה נאמד, על-פי הערכות שונות של רשות המסים, במיליארדי שקלים. שילוב הנזק העקיף והישיר לכלכלת המדינה יחד עם קלות ביצוע העבירות ושכיחות התופעה הובילו להערכת סיכון גבוהה בהערכת הסיכונים הלאומית (NRA).

בעת הנפקה ושימוש בחשבוניות מס פיקטיביות קיים קושי בהתחקות אחר העסקאות כפי שהתבצעו בפועל, וכך מתאפשר לגורמים עבריינים לנצלן לתיאור עסקאות בסכומים גבוהים או עסקאות רבות בסכומים קטנים, המצטברות לרווח גבוה. ענפי הפעילות העיקריים בהם מבוצע שימוש לרעה בהנפקה וקיצוז חשבוניות הינם סחר בדלקים ושמנים, ושימוש בספקי משנה כגון חברות כח אדם לצרכי ניקיון, שמירה, אבטחה או בנייה.

הרשות נאבקת בתופעה הן בפן המודיעיני בשיתוף עם רשויות האכיפה, והן מול הגופים הפיננסיים והציבור הרחב, באמצעות הדרכות, פרסום מסמכים מקצועיים ופעילויות נוספות.

תופעות פשיעה מרכזיות

פשיעה חמורה בחברה הערבית

האכיפה הפלילית, כמו גם פעילויות נוספות בתחומים שונים, כנגד הפשיעה והאלימות בחברה הערבית עלתה לראש סדר העדיפויות הלאומי בשנים האחרונות. החלטות הממשלה ובהמשך להן צוותי העבודה שהוקמו הובילו למיקוד נוסף למול תופעות הפשיעה המרכזיות. התפשטות הפשיעה והאלימות בקרב החברה הערבית מהווה איום על איכות החיים של האזרחים ומשפיעה באופן מהותי על הסדר במרחב הציבורי ועל מוסדות השלטון המקומי.

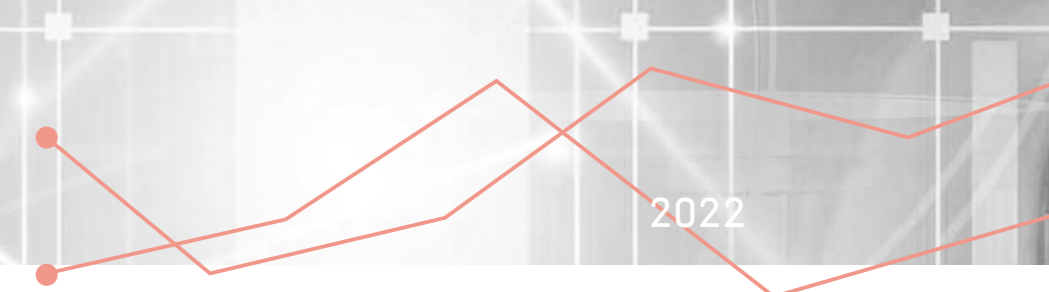
הרשות מסייעת לגופי האכיפה במאבק בפשיעה והאלימות במגזר במטרה ליישם את החלטת הממשלה בכל הקשור לאפיק הפלילי ואת התוכנית הממשלתית לצמצום האלימות והפשיעה, תוך הרחבת פעילות האכיפה המשולבת והכלכלית. הרשות חברה בצוותי העבודה שהוקמו מכוח החלטות הממשלה וכן בכוחות המשימה הייעודיים שהוקמו לטיפול בארגוני הפשיעה ובתופעות הפשיעה המרכזיות. במסגרת זו, פעילות האכיפה המשולבת ממוקדת, בין היתר, בשימוש במזומן ובקיומו של שוק אפור לרבות באמצעות נש"פים שזוהו כתחומי פעילות עיקריים של גורמי פשע ביישובים ערביים, בתופעות פשיעה המכוונות כלפי גורמים בשלטון המקומי, השתלטות על מכרזים ובתופעה של סחיטת דמי חסות הפוגעת במיוחד במאמצים לפיתוח כלכלי ביישובים במגזר, שחיתות שלטונית ועוד.

סחיטת דמי חסות (סד"ח)

תופעת סחיטת דמי החסות גברה בשנים האחרונות וכירותיה הובילו להתעשרותם של ארגוני הפשיעה המבצעים אותה. לתופעה זו אפקט מהותי על תחושת הביטחון של הציבור כתוצר של העלייה באירועי האלימות, פגיעה כלכלית ונפשית בקורבנות וכן לפגיעה בתחרות ובצמיחה של המשק עקב קריסת עסקים או לחלופין הדרת משקיעים מפעילות עסקית במקום בו סחיטת דמי חסות הפכה לתופעה נפוצה. במסגרת הערכת הסיכונים הלאומית של רשויות האכיפה בישראל דורגה התופעה בסיכון גבוה.

סחיטת דמי חסות באה לידי ביטוי ביצירת שליטה טריטוריאלית באמצעים של סחיטה המתבצעת על ידי יחידים, כנופיות או ארגוני פשיעה, המאתרים את הקורבן בשטח וכופים עליו "הסדר" לפיו האחרון מתחייב לשלם את דמי החסות. בתמורה לתשלום, מובטחת לקורבן הגנה מפגיעה ברכושו או בו בידיעה שההגנה היא בעיקר מפני הסוחרים.

על-פי הערכות גופי האכיפה, סכומי הגבייה נעים בין אלפי שקלים לעשרות אלפי שקלים בחודש מכל קורבן ומצטברים לכל הפחות למאות מיליוני שקלים מדי שנה, המשמשים את ארגוני הפשיעה להמשך הפעילות הפלילית או מולבנים על ידם בשיטות שונות, לרבות שימוש במערכת הפיננסית. תופעת סחיטת דמי החסות נוגעת במגוון רחב של סוגי עסקים: אתרי בנייה, בתי מלון, מסעדות, תעשיות בגדים, מזון, אתרי פסולת ונוספים. עם זאת, כיוון שסחיטת דמי חסות הינה

מימון טרור

ארגוני הטרור פועלים ללא הרף בכדי לשכלל את שיטות הגיוס והעברת הכספים למימון פעילותם, וההתפתחויות הטכנולוגיות יוצרות אפשרויות מימון חדשות המהוות אתגר לסיכול ומניעה. דרכי המימון הקלאסיות, בהן שימוש בבלדרים, נותני שירותים פיננסיים, מסחר וסחר בין-לאומי (TBTF) ואלכ"רים ועמותות, ממשיכים להוות צירי מימון עיקריים. לצד זאת, הולכים ומתפתחים צירי מימון והעברות כספים באמצעי תשלום מתקדמים, מטבעות קריפטוגרפיים ופלטפורמות מימון המונים.

התפתחויות אלו וההתעצמות הטכנולוגית של ארגוני הטרור, כמו גם הסיוע לו זוכים ארגונים אלו ממדינות שונות הביאו לשינוי תפיסה ביחס למאבק בערוצי מימון הטרור שכלל שילוב זרועות במישור הלאומי והבין-לאומי בהיבט סיכול פעילות הטרור יחד עם פגיעה במקורות המימון וערוצי הגיוס, השינוע והשימוש בכספים אלו.

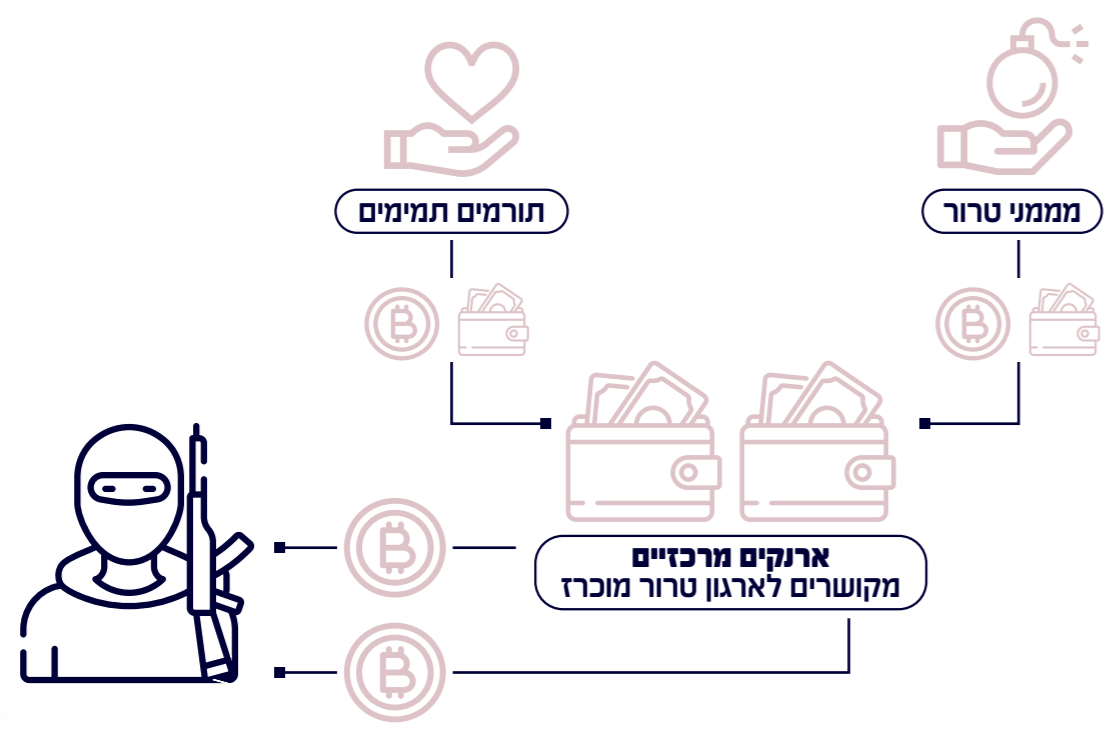
הרשות ממשיכה לפעול לחיזוק והעמקת שיתוף הפעולה עם גופי הביטחון והמודיעין, ובמקביל פועלת לביצוע פרויקטים משותפים וניתוח יזום של המידע שנמצא במאגרי הרשות למיצוי המידע המודיעיני, איתור והצפת יעדים יזומים. בנוסף פועלת הרשות לחיזוק ושיפור הידע של הגורמים העוסקים בסיכול והתמודדות עם צירי המימון וליצירת שיתופי פעולה חדשים להגברת המאמץ המשותף בלוחמה בטרור.

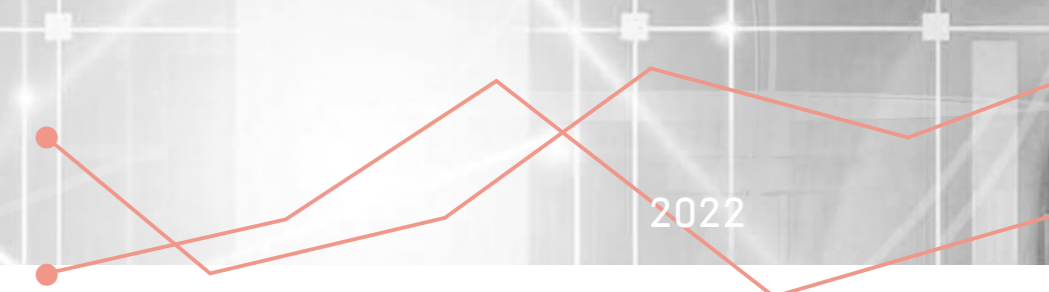
פרשיה בין-לאומית הוצאת צווי תפיסה כנגד מממני טרור

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור סייעה למטה הלאומי ללוחמה כלכלית בטרור במשרד הביטחון (המט"ל) להוציא צווי תפיסה כנגד גורמים המעורבים בפעילות מימון טרור.

צוות ייעודי בהובלת המט"ל אשר כלל נציגים של גופי הביטחון והאכיפה עם גופים ממשלתיים איתר במאמץ משותף, תוך קבלת מודיעין פיננסי מרשויות לאיסור הלבנת הון בחו"ל, פעילות בנכסים וירטואליים של גורמים הקשורים לארגוני טרור וגורמים מוכרזים. כתוצאה מפעילות הצוות הוצאו צווי תפיסה כנגד ארנקים אלקטרוניים של 47 ישויות שפעלו בלמעלה מ-20 מטבעות שונים בהיקף של מיליוני ש"ח. בנוסף, הצוות הצליח להביא לכך שבפברואר 2022 שר הביטחון חתם על צו תפיסה נוסף על כ-30 ארנקים דיגיטליים נוספים המקושרים לגורמים עסקיים שסייעו לחברת חלפנות מוכרזת.

הכרזת שר הביטחון על ארנקים דיגיטליים של נכסים וירטואליים היתה ראשונה מסוגה בעולם ומהווה קפיצת מדרגה במאבק במימון הטרור ברמה העולמית. בנוסף לתפיסת נכסים התהליך הוביל לחיזוק שיתופי הפעולה עם מדינות ונותני שירותים פיננסיים בנכסים וירטואליים (VASPs) בעולם, אשר יסייעו גם בעתיד במאבק במימון הטרור. האפקט של צווי התפיסה נמשך זמן רב לאחר פרסום הצווים וכתוצאה מהפרסום רשויות איסור הלבנת הון ומימון טרור מקבילות בעולם ממשיכות להעביר מידע בעל ערך רב על פעילות הגורמים והארנקים המוכרזים.

נכסים וירטואליים

שוק הנכסים הוירטואליים המשיך להתרחב בקצב מואץ במהלך 2021, עם למעלה מ-19,000 מטבעות רשומים וגידול מוערך של קרוב ל-700% בהיקפי המסחר בו בהשוואה ל-2020. במסגרת זאת, בשנה האחרונה חל גידול מואץ בפעילות בנכסים וירטואליים חדשים דוגמת ה-NFTs (Non Fungible Tokens) ובשימוש בפלטפורמות מבזרות (DeFi) לרכישת והעברת הנכסים.

בנוסף, בולטת הכרה של כניסה לתחום גם בקרב גופים "מסורתיים", שעד כה נמנעו מפעילות בנכסים אלו. במסגרת זאת, נכנס לתוקף צו לאיסור הלבנת הון (המבוסס על ההמלצות העדכניות של ה-FATF) הכולל לראשונה חובות המוטלות על נותני שירותים פיננסיים העוסקים במטבעות וירטואליים, מגדיר מונחים מרכזיים בתחום ("מטבע וירטואלי", "כתובת ארנק" וכו') ומטיל על אותם גופים את החובה לבצע הליך הכרת הלקוח בכל פעולה מזדמנת מעל לסכום של 5,000 ש"ח (בניגוד לסכום של 50,000 ש"ח בעסקאות שאינן במטבע וירטואלי), ולרשום ולהעביר פרטי זיהוי של הצדדים בביצוע העברה של מטבע וירטואלי (ה-"Travel Rule").

ככלל, תחום הנכסים הוירטואליים וטכנולוגיית הבלוקצ'יין נושא בחובו הבטחה כלכלית וחדשנות פיננסית משמעותית; הקלה על מסחר בין-לאומי, עידוד תחרות בשווקים הפיננסיים, הפחתת עלויות עסקה ושיפור ההכלה הפיננסית. עם זאת, התחום טומן גם סיכונים משמעותיים שכן ניתן לנצל לרעה למטרות הלבנת הון ומימון טרור על ידי גורמי פשיעה, בין השאר באמצעות האנונימיות שמאפשרת הפלטפורמה לביצוע עסקאות בלתי חוקיות.

אנו עדים לכך שגורמי פשיעה מרבים להשתמש בנכסים וירטואליים כערוץ לקבלת כספים שהושגו בפשיעת/הונאות סייבר, בדגש על כאלו שמקורם בתשלום של קורבנות שנתקפו במתקפות כופרה. בנוסף, עולה שימוש של ארגוני טרור במטבעות קריפטוגרפיים בערוץ לגיוס כספים מתורמים.

כתוצאה מכך, רשויות האכיפה בארץ ובחול מפתחות מיומנויות חקירתיות בתחום הנכסים הוירטואליים ובשנה האחרונה נתפסו והוקפאו מספר פעמים ארנקים דיגיטליים ששימשו את ארגוני הטרור (לרבות בצווי תפיסה של שר הבטחון). כמו כן, הרשויות משתמשות בתחום זה כדי לסכל פשיעה באמצעות התחקות אחר מקור הכסף (Follow The Money). יודגש, כי נוכח העובדה כי מדובר בפשיעה חוצת גבולות, אנו עדים להתרבות של שיתופי פעולה בין-לאומיים בין רשויות אכיפה ומודיעין פיננסי במדינות שונות בתחום.

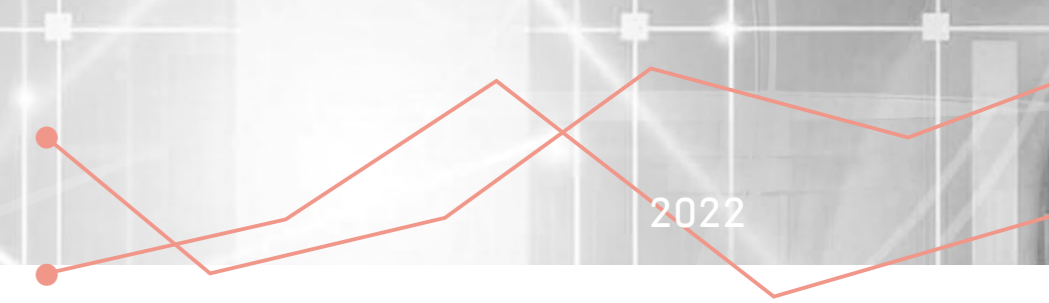
מגמות בסקטור הפיננסי

גידול והתרחבות סקטור נותני השירותים הפיננסיים

בשנים האחרונות חווה סקטור נותני שירותים פיננסיים (נש"פ) שינויים נרחבים, בין השאר לאור שינויים רגולטוריים והתפתחויות טכנולוגיות. לפי [הערכת הסיכונים הלאומית של גופי האכיפה בתחום הלבנת הון](#), הסקטור נמצא בצמיחה בשנים האחרונות והיקף הפעילות עומד על כ-230 מיליארד ₪ בשנה. תחומי הפעילות וסוגי השירות המוצעים על ידי התאגידים והיחידים הפעילים בתחום מגוונים מאוד. חלק מן השירותים המוצעים כוללים תחומים מסורתיים יותר, כגון ניכונות שיקים ושירותי המרה, אך השירותים הפיננסיים בסקטור התפתחו והשתכללו בשנים האחרונות, וכוללים מגוון סוגי אשראי חוץ בנקאי, פתרונות טכנולוגיים להעברות בין-לאומיות של כספים, שירותי תשלום, פעילות בנכסים וירטואליים (מטבעות קריפטוגרפיים, NFTs) ועוד.

מגמות אלו נשענות על התפתחות מהירה של טכנולוגיות בענף ה'פינטק' ומשנות את מפת סיכוני הלבנת הון ומימון הטרור עם המעבר של עבריינים, בדומה לכלל צרכני השירותים הפיננסיים, לפעילות באמצעי תשלום חדשים ומתקדמים. הצמיחה המהירה וההתפתחות בסוגי השירותים הפיננסיים המוצעים לציבור מעלים את הפוטנציאל לשינויים בסיכוני הלבנת הון ומימון טרור הנשקפים מן הפעילות. הערכת הסיכונים הקודמת שפורסמה בשנת 2017, כמו גם הערכת הסיכונים האחרונה שפורסמה בשנת 2021 דירגו את הסקטור ברמת סיכון גבוהה. עם זאת, האסדרה המקיפה שבוצעה בשנים האחרונות מסייעת לצמצם במידה מסוימת את הסיכונים הנשקפים מן הסקטור, בכל הנוגע לגופים הפועלים תחת רישיון. כך, לדוגמה, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) התשע"ו – 2016, קובע תנאי סף לקבלת רישיון (בסיסי או מורחב) ומסדיר את הפעילות בתחומי האשראי והקריפטו.

על-פי נתוני גופי האכיפה ישנה מעורבות רבה של נש"פים, הן אלו הפועלים עם רישיון והן אלו אשר פועלים באופן בלתי חוקי בלעדיו, בפעילות המשמשת כתשתית להלבנת הון. חלקם פועלים במודע תוך שיתוף פעולה עם מבצעי העבירה ובחלק מן המקרים השירותים המוצעים על ידי נש"פים תמימים מנוצלים על ידי עבריינים לרעה כחלק מהליך הלבנת הון. הלבנת כספי העבירה מבוצעת בנוסף באמצעות הלוואות ב"שוק האפור", באופן המוביל לעתים לגבייה אלימה, סחיטה והשתלטות על בתי עסק. בנוסף נותני שירותים פיננסיים משמשים לעיתים כשער להעברת הון שהופק בפשיעה לתוך ישראל ומחוצה לה.

עדכוני חקיקה

פיקוח על הנש"פים

הרשות פועלת לקידום תזכיר החוק להסמכתה כממונה על נותני שירותים פיננסיים, במקביל לרשות שוק ההון, ביטוח וחשכון ולהסדרת נוהל משותף אל מולה. תזכיר החוק פורסם להערות הציבור בעקבות החלטת הממשלה מס' 549 בנושא התכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית מיום 24.10.2021, אשר מורה לשר המשפטים ושר האוצר לגבש מתווה להסמכת הרשות לפקח על נש"פים בהיבטי הלבנת הון ולגבש תזכיר חוק בהתאם.

קידום הקמת מאגר נהנים בישויות משפטיות ונאמנויות

בחודש אוקטובר 2021 אימצה מליאת ארגון ה-FATF את תיקון המלצה 24 של הסטנדרטים הבין-לאומיים, בנושא שקיפות בישויות משפטיות, במטרה למנוע את ניצולן לרעה על ידי עבריינים למטרות הלבנת הון ומימון טרור, ולהבטיח כי קיים מידע מקיף, מהימן ועדכני בנוגע לכל נהנה בתאגיד. במסגרת התיקון מוטלת, בין היתר, חובה על מדינות להקים מרשם נהנים.

לנוכח זאת, הוקם צוות בין-משרדי, ביוזמת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, בהשתתפות נציגים מרשות התאגידים, ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, אגף ייעוץ ואסטרטגיה במשרד המשפטים והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, במטרה לבחון את האפשרות להקים מרשם נהנים בישויות משפטיות בישראל. הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור מקדמת ומרכזת את מכגשי הצוות. במסגרת הדיונים, הצוות דן בסוגיות עיקריות ובוחן את החלופות להקמת מרשם נהנים בישראל.

קידום תיקוני חקיקה

קידום הרפורמה המוצעת להאחדת צווי איסור הלבנת הון ("הצו האחד")

במהלך שנת 2022 המשיכה הרשות בקידום היוזמה לאיחוד הרגולציה בתחום המאבק בהלבנת הון ומימון טרור החלה על הסקטור הפיננסי, בתיאום ושיתוף פעולה עם מחלקת ייעוץ וחקיקה והרגולטורים הפיננסיים. מטרת הרפורמה היא להקל על הסקטור הפיננסי ביישום חובות איסור הלבנת הון ומימון טרור לפי גישה מבוססת סיכון, להתאים את הרגולציה לדרישות הבינ"ל ולהחיל את החובות בצורה אחידה ככל שניתן לכל הסקטורים הפיננסיים השונים. כחלק מקידום הצו התקיימו דיונים פנים ממשלתיים עם כלל הגורמים רלוונטיים וכן פורסמה טיוטה של הצו לקבלת עמדותיהם הראשוניות של הגופים הפיננסיים, כחלק מביצוע הליך RIA.

בנוסף, הרשות תמשיך ליזום ולקדם תיקוני חקיקה ראשית ומשנית לשם שיפור משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור בישראל והתאמתו לסטנדרטים הבינ"ל, בתיאום ושיתוף עם המשרדים הרלוונטיים ובפרט עם מחלקת ייעוץ וחקיקה (פלילי) במשרד המשפטים. בין התיקונים אשר

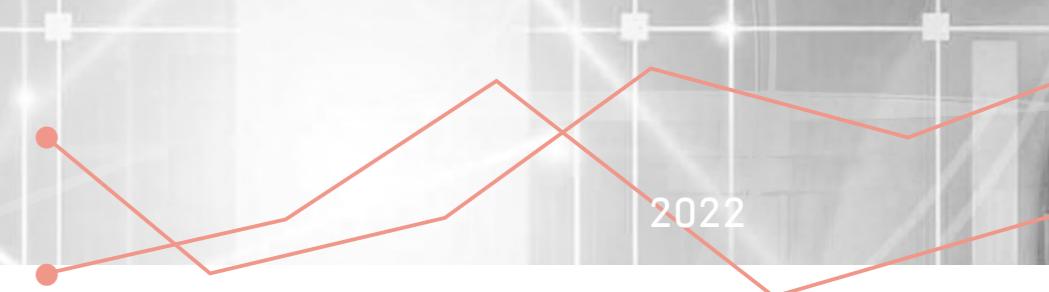
הרשות כגוף מבוסס נתונים Data Driven Organization

התפתחויות טכנולוגיות בשנים האחרונות מאפשרות לארגונים מסוגים שונים להטמיע יכולות חדשות ומתקדמות לקליטה, ניהול, ניתוח והפצת מידע, אשר לא היו אפשריים קודם לכן. כחלק מן החזון הטכנולוגי של הרשות מבוצעים מספר תהליכים, אשר נועדו להביא לקפיצת מדרגה משמעותית ביכולותיה הטכנולוגיות של הרשות, ורתימת הטכנולוגיה על מנת לממש יעדים אסטרטגיים. הרשות פועלת לבצע אוטומציה של כלל תהליכי הדיווח, החל מהמדווח ועד לקליטת דיווחים איכותיים ותקינים ישירות למאגר המידע ללא מגע יד אדם. בנוסף, כחלק מחזון הרשות לשימוש בטכנולוגיה ככלי למימוש יעדים אסטרטגיים, פועלת הרשות על מנת לממש יעד של ארגון מבוסס נתונים (Data Driven Organization), הפועל על סמך תהליכים סדורים לניתוח נתונים והטמעת תוצרי הניתוח במערכות ה-BI של הרשות ככלים תומכי החלטות וקביעת מדיניות. עוד פועלת הרשות לפתח יכולות בתחום למידת מכונה, ככלי משמעותי ביצירת מודיעין פיננסי איכותי, התייעלות ושכלול תהליכי עבודה.

דיווח מקוון

במהלך 2021 המשיכה הרשות במהלך ההעברה של גופים מדווחים לכלים טכנולוגיים המאפשרים דיווח מקוון. למסירת דיווחים באמצעים מקוונים יתרונות רבים וביניהם: שיפור מהימנות המידע ואבטחת המידע, ייעול תהליך הדיווח והמשוּב החוזר אל הגופים המדווחים, קיצור זמני העברת הדיווח והתגובות לדיווח וחשכון בעלויות תפעוליות הן לסקטור הפרטי והן לרשות.

במסגרת זו הוקם אתר דיווח מקוון - אָדָם ("פורטל") המאפשר לגורמים המדווחים לדווח בצורה מקוונת ומאפשר לבעלי תפקידים שונים לצפות בהיסטוריית הדיווחים של הארגון אליו הם שייכים. המידע שמוצג הינו מגוון ומאפשר לבעלי התפקידים השונים לעקוב אחר טיב ואיכות הנתונים המדווחים לרשות כמו גם לקבל דוחות סטטיסטיים. הפורטל מאובטח ופועל באופן מוקשח ע"פ זיהוי של כרטיס חכם או תעודת זהות חכמה. הפורטל עלה לאוויר באופן מדורג במהלך שנת 2018. גופים מפוקחים רבים מדווחים באמצעותו דיווחים רגילים ובלתי רגילים באופן שוטף. במהלך שנת 2021 הרשות המשיכה לחבר לאתר גופים מפוקחים נוספים מסקטורים שונים, והרחיבה את תשתית הפורטל המאפשר תמיכה בכלל הסקטורים.

העברת מודיעין פיננסי לרשויות מוסמכות נוספות - רשות לניירות ערך והמחלקה לחקירות שוטרים במשרד המשפטים (מח"ש)

ביום 25.1.2022 אישרה ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת את ארבע התקנות שלהלן:

1. תקנות איסור הלבנת הון (כללים לבקשת מידע והעברתו מן הרשות המוסמכת למחלקה לחקירת שוטרים), תשפ"ב-2022.
2. תקנות איסור הלבנת הון (כללים לשימוש במידע שהועבר למחלקה לחקירת שוטרים לשם חקירת עבירות נוספות ולהעברתו לרשות אחרת), תשפ"ב-2022.
3. תקנות איסור הלבנת הון (כללים לבקשת מידע והעברתו מן הרשות המוסמכת לחוקר ניירות ערך), תשפ"ב-2022.
4. תקנות איסור הלבנת הון (כללים לשימוש במידע שהועבר לחוקר ניירות ערך לשם חקירת עבירות נוספות ולהעברתו לרשות אחרת), תשפ"ב-2022.

התקנות מפרטות את אופי הגשת בקשת המידע ותוכנה, הגורם המוסמך להגיש את המידע, ואת אופן השימוש המותר במידע שמועבר מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור. כמו כן, מאפשרות התקנות, העברה של המידע שהועבר מהרשות לאיסור הלבנת הון למחלקה לחקירות שוטרים ולרשות לניירות ערך לגופים אחרים המנויים בתוספת לתקנות, וזאת בהתאם לתנאים המפורטים בהן.

התקנות נכנסו לתוקף ביום 4.5.22 הרשות תפעל להסדרת נהלי העבודה מול שני צרכנים אלו ולמיסוד שיתוף הפעולה האופרטיבי מולם.

תזכיר חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, התשפ"ב-2022

ביום 10.1.2022 פרסם משרד האוצר את תזכיר חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, התשפ"ב-2022 להערות הציבור.

בהתאם להחלטת הממשלה מיום 1.8.2021 שעניינה "קידום שוק התשלומים – הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, תזכיר זה מבקש לעגן בחקיקה את הסדרת העיסוק בשירותי התשלום הניתנים על ידי גופים חוץ בנקאיים. שירותים אלה אשר עיסוק בהם יחייב רישיון ופיקוח מאת רשות ניירות ערך, כוללים ייזום תשלום; מתן הוראת תשלום; סליקה של פעולת תשלום; הנפקה של אמצעי תשלום; העברת כספים למוטב ללא ניהול חשבון תשלום עבורו וכן ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים. האסדרה המוצעת צפויה לעודד את התחרות בכך שתאפשר לגורמים חוץ בנקאיים להיכנס לתחום ולהתפתח בו לצד השחקנים הבנקאיים הקיימים בשוק, והכל לצד שמירה על עניינם של הלקוחות. התזכיר כולל תיקון עקיף לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 כך שחברת תשלומים ויזם תשלומים כהגדרתם בתזכיר

הרשות תפעל לקידום הם תיקון חוק איסור הלבנת הון וקידום האפשרות לקבלת מידע מרשויות ציבוריות העוסקות בפעילות פיננסית. כמו כן, הרשות תמשיך התקנת צווי איסור הלבנת הון חדשים ותיקון צוים קיימים.

תזכיר חוק המאבק בטרור (תיקון מס' 7) (הכרזות על יחידים ותיקונים שונים), התשפ"ב-2021

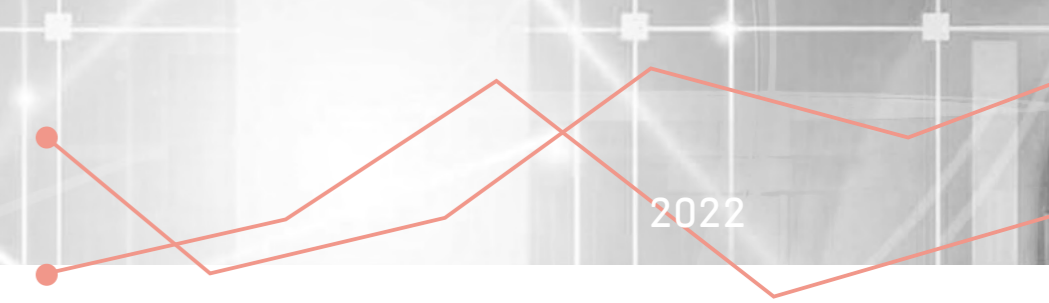
ביום 16.1.2022 פרסם משרד המשפטים את תזכיר חוק המאבק בטרור (תיקון מס' 7) (הכרזות על יחידים ותיקונים שונים), התשפ"ב-2021, במסגרתו מוצעים מספר תיקונים בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.

עיקרי הצעת החוק מתמקדים בנושא ההכרזות על יחידים בשני המסלולים הקבועים בחוק, המסלול הראשון, מנגנון ההכרזה של שר הביטחון על ארגון טרור, והמסלול השני, הכרזה של שר הביטחון על ארגון טרור זר או על פעיל טרור זר בשל הכרזה מחוץ לישראל.

כיום, לפי מסלול ההכרזות הראשון בחוק, רשאי שר הביטחון להכריז על ארגון טרור אם שוכנע כי מתקיימים בו התנאים הקבועים בחוק ויש לו זיקה לישראל, אך לא ניתן להכריז על אדם זר שהוא פעיל טרור, אלא אם אותו אדם הוכרז קודם לכן כפעיל טרור על ידי גורם מוסמך מחוץ לישראל. על מנת שגופי ממשל וגופים פיננסיים בחוץ לארץ יוכלו לפעול נגד פעילי ארגונים שהוכרזו, מוצע לתקן את החוק ולהסמיך את שר הביטחון להכריז באופן עצמאי על אדם זר כפעיל טרור, גם אם לא הוכרז מחוץ לישראל.

מנגנון ההכרזות במתכונתו הנוכחית, לפי מסלול ההכרזות השני בחוק, אינו מאפשר לאמץ הכרזות של מועצת הביטחון על פעילי טרור שהם תושבים או אזרחים ישראלים, אלא רק הכרזות על פעילי טרור זרים. יצוין כי במסגרת דו"ח הביקורת שערך ארגון ה-FATF על מדינת ישראל בשנת 2018 נמתחה ביקורת על כך שמנגנון ההכרזות בישראל בנוגע למוכרזי טרור מונע יישום הכרזות של מועצת הביטחון ביחס לפעילי טרור שהינם אזרחים או תושבים ישראלים. לפיכך, מוצע כעת לכלול בסעיף אפשרות לאמץ גם הכרזות של מועצת הביטחון על פעילי טרור שהם תושבים או אזרחים ישראלים, בהתאם למחויבות של ישראל למאבק בטרור, וכחלק מהמאמץ הבין-לאומי.

נוסף על כך מוצעים שלושה תיקונים נקודתיים נוספים: תיקון הגדרת נשק; תיקון המבהיר את טיבו המינהלי של ההליך השיפוטי להארכת צו להגבלת שימוש במקום המשמש לפעילות של ארגון טרור; ותיקון עקיף לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, שנועד לתקן לקונה בהקשר של הרכב השופטים, ולהעביר עבירות מסוימות (סעיפים 332-335 לחוק העונשין) שהן מעשה טרור מהרכב לדן יחיד.

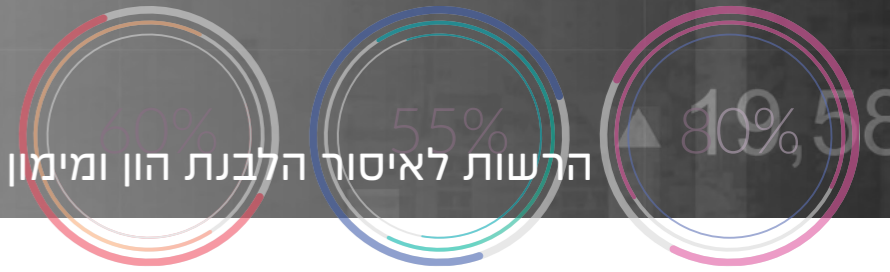

יתווספו לרשימת הגופים שחל עליהם משטר איסור הלבנת הון המנויים בתוספת השלישית לחוק. עוד נקבע כי הממונה לעניין גופים לעניין יישום הוראות חוק איסור הלבנת הון תהיה הרשות לניירות ערך.

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור תפעל בשיתוף פעולה עם הרשות לניירות ערך בשנת 2022 לצורך התקנת צו איסור הלבנת הון שיחול על הסקטור החדש של בעלי רישיון לפי חוק שירותי תשלום.

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

ייעוד הרשות

- **סיוע לרשויות האכיפה ולגופי הביטחון בישראל ולרשויות מקבילות בחו"ל**, במניעה, בחשיפה ובחקירה של עבירות הלבנת הון ומימון טרור, באמצעות מודיעין פיננסי (FININT) - מידע וידע ייחודיים המצויים בידי הרשות.
- **קידום והטמעה בישראל של משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור** בהתאם לסטנדרטים הבין-לאומיים.
- **ייצוג מדינת ישראל בארגונים הבין-לאומיים** המובילים בתחום המאבק בהלבנת הון ומימון טרור, תוך שימור ושיפור מעמדה הבין-לאומי של המדינה.
- **ניהול ואבטחה של מאגר המידע הפיננסי** הכולל את הדיווחים המתקבלים מכוח חוק איסור הלבנת הון ממוסדות פיננסיים ועסקיים, תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות לניצול אופטימלי של המידע הקיים במאגר.
- **להוות מוקד ידע, מומחיות ומצינות** בתחום המאבק בהלבנת הון ומימון טרור ולסייע למכלול הגורמים הפועלים בתחומים אלו.

צפו בסרטון המציג את פעילות הרשות

אודות הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

הרשות הלאומית למודיעין פיננסי

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור היא יחידת המודיעין הפיננסי הישראלית. מטרתה לסייע במניעה ובחקירה של עבירות הלבנת הון, מימון טרור, ופעילות שעניינה פגיעה בביטחון המדינה. כל זאת כחלק מהמאבק הבין-לאומי בתופעות אלו ותוך שיתופי פעולה עם גופי הביטחון הישראליים וארגונים בין-לאומיים, ביניהם ארגון ה-FATF, קבוצת ה-Egmont ויחידות מודיעין פיננסי מקבילות בעולם. הרשות הוקמה בינואר 2002 מכוח חוק איסור הלבנת הון, התש"ז-2000 כיחידה במשרד המשפטים, וכיום פועלת גם מכוח חוק המאבק בטרור (התשע"ו-2016).

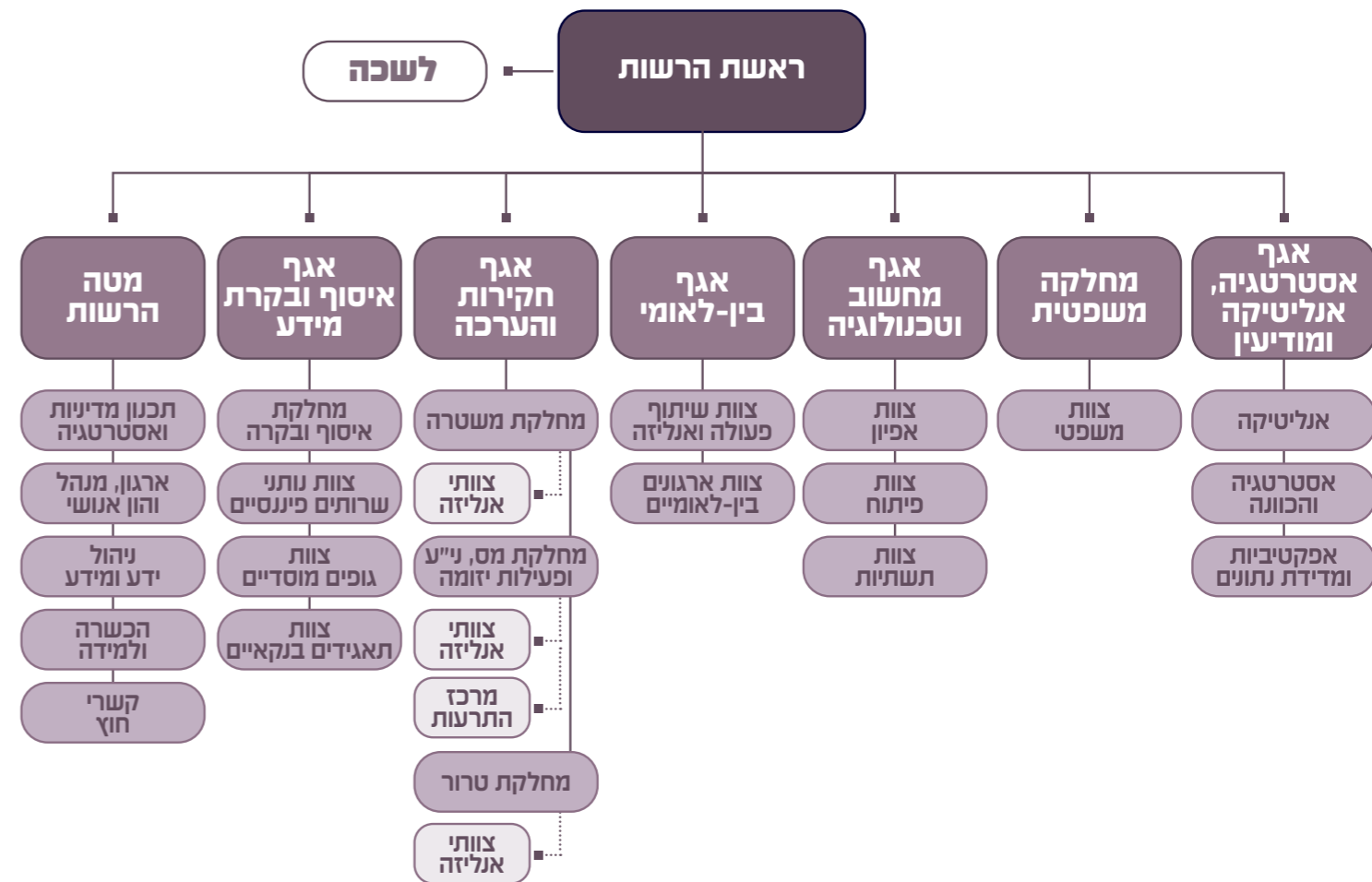
להרחבה אודות הרשות באתר הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

רשות מודיעינית עצמאית

הרשות הוקמה על-פי מודל של רשות מודיעינית ללא סמכויות חקירה. זאת, על מנת להגן בצורה המיטבית על האינטרס הציבורי של הזכות לפרטיות מחד, ומניעת ניצול גופים פיננסיים למטרות הלבנת הון ויכולת איתור פעולות פיננסיות החשודות בהלבנת הון ומימון טרור מאידך. הרשות יוצרת חיץ בין הסקטור הפיננסי המדווח לרשות לבין גופי החקירה בישראל, ובתוך כך מעבירה מידע רלוונטי לרשויות האכיפה ולגופי הביטחון, על-פי הוראות הדין, באופן קפדני ומבוקר, רק כאשר קיים חשד להלבנת הון או למימון טרור.

צפו בסרטון המציג את תפקידה של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

מבנה הרשות

אגף חקירות והערכה

אגף חקירות והערכה אחראי על עיבוד, ניתוח והערכה של המידע הפיננסי הנצבר ברשות תוך הצלבה עם מקורות מידע נוספים ומסייע לרשויות האכיפה וגופי הביטחון באיתור חשדות לפעולות הלבנת הון ומימון טרור, בביסוס חשדות כאמור ובאיתור נכסים לתפיסה ולחילוט. האגף מבצע עיבוד, ניתוח והערכת המידע הן במענה לבקשות מידע המתקבלות ברשות מהרשויות המוסמכות¹ וגופים מקבילים בחו"ל, והן באופן יזום.

מבנה האגף כיום ומתכונת פעילותו מותאמים באופן מיטבי ליעדי הרשות ולדרישות ייחודיות של רשויות האכיפה וביטחון. האגף בנוי ממחלקות וצוותים ייעודיים המתמחים במתן מענה מותאם לתפיסת ההפעלה של היחידות החוקרות, הן בכך המגיב והן בפעילות היזומה לאיתור גורמים לגביהן יש אינדיקציות לפעילות הלבנת הון, מימון טרור ועבירות מקור.

1 הרשויות המוסמכות: גופי האכיפה בישראל (משטרה ישראל, רשות המסים, רשות לניירות ערך, מח"ש) וגופי הביטחון בישראל (שב"כ, המוסד לתפקידים מיוחדים, צה"ל והמלמ"ב)

אגף איסוף מידע ובקרה

אגף איסוף מידע ובקרה אחראי על קבלה וקליטה של כלל הדיווחים החייבים בדיווח לרשות מן הסקטור הפיננסי (הגופים המפוקחים), תוך ביצוע בקרה על איכות וכמות הדיווחים, מיונם והזנתם למאגר המידע. בתוך כך, אחראי האגף על קבלת דיווחים משלימים ודיווחים מתקנים, על מנת לטייב, לדייק ולהעשיר את הדיווחים המתקבלים ברשות.

בנוסף, אחראי אגף איסוף מידע ובקרה על הנחיה והדרכה של הסקטור הפיננסי (רגולטורים וגופים מפוקחים) להעמקת הידע ושיפור פעולתם בתחום המאבק בהלבנת הון ומימון טרור.

האגף הבין-לאומי

אחראי על חיזוק מעמדן של ישראל והרשות בזירה הבין-לאומית בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, לרבות באמצעות השתתפות בפעילות הארגונים הבין-לאומיים המובילים בתחום (FATF, Moneyval, Egmont), ועל הגברת החשיפה של גורמים רלוונטיים בישראל לתוצרי העבודה של הארגונים הבין-לאומיים. בנוסף, אחראי האגף על העמקת שיתוף הפעולה בין הרשות לבין יחידות מודיעין פיננסי מקבילות בעולם (FIUs), לרבות באמצעות חתימה על מזכרי הבנות בנושא חילופי מידע ופעילות אופרטיבית של החלפת מודיעין פיננסי.

אגף אסטרטגיה, אנליטיקה ומודיעין

אחראי על גיבוש תמונת מודיעין עיתית ושוטפת בתחומי הלבנת הון ומימון טרור, יצירת תשתית נתונים וניתוחה לצורך גיבוש והכנת מסמכי מדיניות הכוונה מבוססת נתונים של האכיפה הכלכלית, פיתוח יכולות אנליטיות מתקדמות בתחומי הבינה המלאכותית ולמידת המכונה וניתוח כלל המידע הקיים ברשות לצורך איתור דפוסים ומגמות בתחום הלבנת הון, מימון טרור ופשיעה כלכלית. זאת בנוסף לכרסום סקירות ומסמכים מקצועיים והפצתם לציבור ולשותפים העסקיים של הרשות. כמו כן אחראי האגף על מדידה ובחינת אפקטיביות פעילות הרשות וגיבוש המלצות לשיפור וקידום פעילותה.

אגף מערכות מידע

אחראי על מיצוב עליונות וחדשנות טכנולוגית, באמצעות הטמעת כלים לשיפור אפקטיביות עבודת הרשות. האגף אמן על פיתוח ותחזוקת מערכות המחשוב, הטכנולוגיה והתקשורת ברשות, לצד פיתוח תוכנות לקליטת ואבטחת המידע ברשות. בנוסף, מספק האגף מכלול של כלי תוכנה ייחודיים המאפשרים ניתוח מתקדם של המידע, הצפת התרעות על מופעים חשודים במאגר המידע, מיכוי גורמים הפעילים במגזר הפיננסי וניתוח קשרי הגומלין עמם, זיהוי תבניות פעולה חשודות וגורמים חשודים והעשרת מאגר המידע של הרשות.

אתר הרשות

בסוף שנת 2021 השיקה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור אתר חדש בפלטפורמת Gov.il. באמצעות אתר האינטרנט מנגישה הרשות לציבור הרחב את פעילותה, במטרה לחשוף ולרכז לסקטור הפיננסי ולכלל הציבור הרחב את המידע והידע הקיים ברשות, החקיקה והמחויבויות הרגולטוריות שחלות על הגופים המפוקחים, הפעילות הבין-לאומית בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור, וליידע את הציבור בעדכונים שוטפים בנושאי העניין בתחום.

מידע על הפעילות הבין-לאומית של הרשות	חדשות ועדכונים מהרשות
כלל המסמכים וההנחיות הרלוונטיות לגורמים המפוקחים תחת המשטר	פירוט אודות משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור
מידע אודות כנסים ופורומים של הרשות	כלל המסמכים המקצועיים שפרסמה הרשות
דרושים ודרושות הצעות עבודה ברשות	פירוט מורחב אודות סיכוני הלבנת הון ומימון טרור

היכנסו עכשיו לאתר הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור:

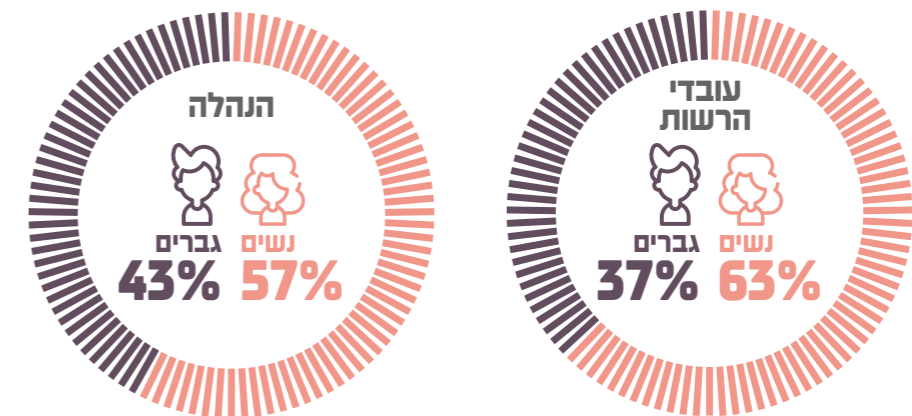
<https://go.gov.il/imp>

המחלקה המשפטית

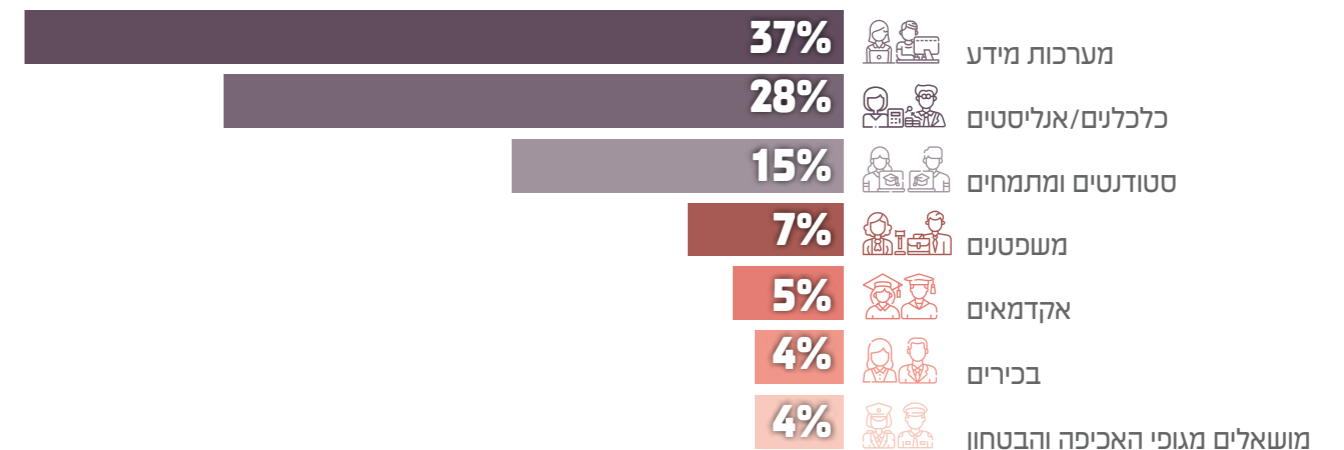
המחלקה המשפטית אחראית על מתן ייעוץ משפטי לפעילות השוטפת של הרשות ובקרה כי זו מתבצעת על-פי הכללים שנקבעו בד"ן. בנוסף, אחראית המחלקה על פיתוח ויישום משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור בישראל, והתאמתו לדרישות ולסטנדרטים הבין-לאומיים (כפי שנקבעו על ידי ארגון ה-FATF), באמצעות ייזום וקידום חקיקה חדשה, תיקוני חקיקה והשלמת חקיקת משנה. כמו כן, המחלקה עוסקת במתן מענה מקצועי-משפטי לגופי האכיפה והממשל בתחומי פעילות הרשות, כמו גם העמדת מידע למוסדות הפיננסיים ולציבור הרחב בנוגע להתפתחויות משפטיות בנושא הלבנת הון ומימון טרור בישראל ובעולם.

מטה הרשות

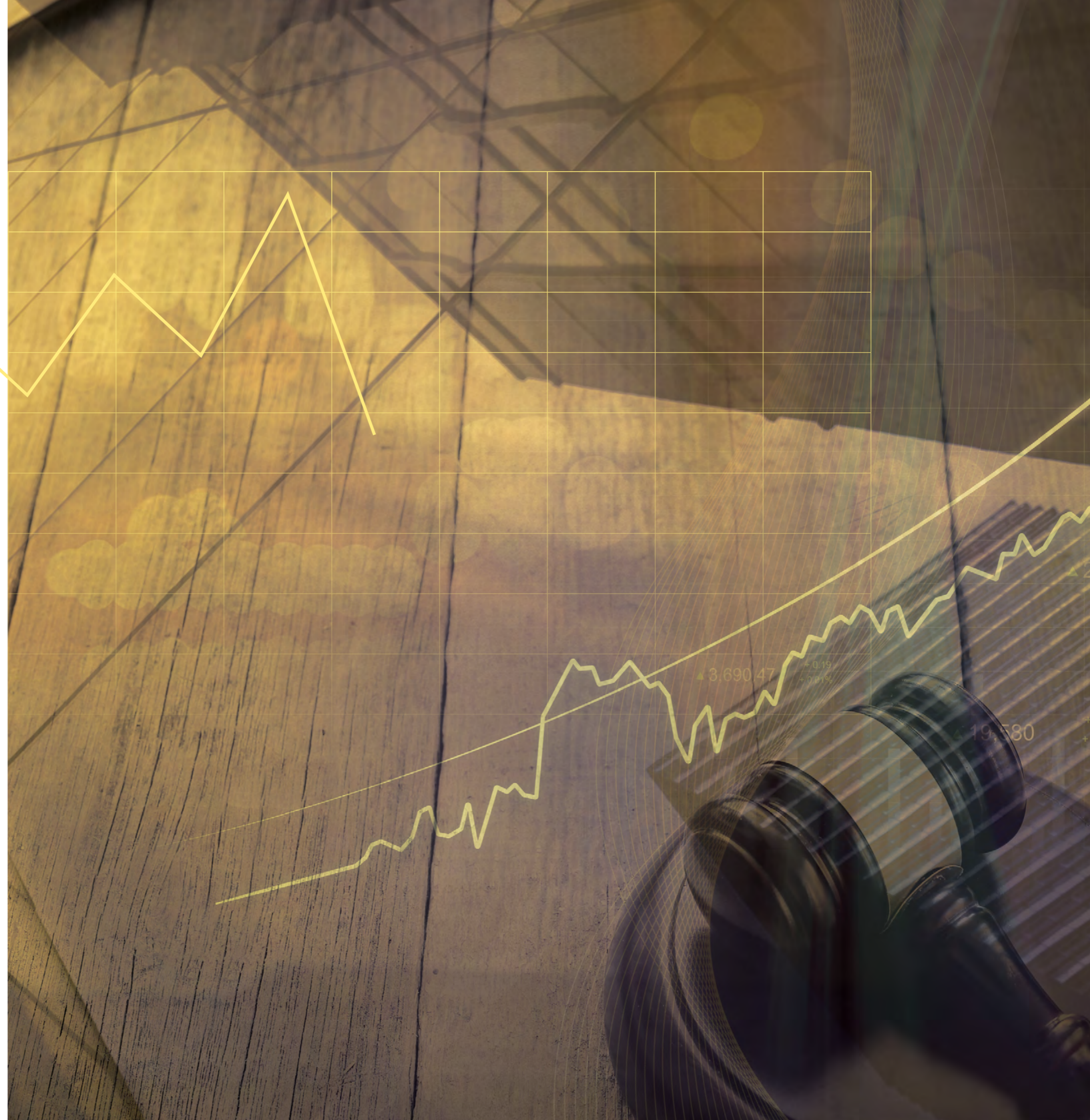
מטה הרשות מוביל את תהליכי התכנון, הבקרה ומימוש המדיניות והאסטרטגיה של הרשות, תכלול ושכלול ממשקי העבודה ותהליכי העבודה הפנים הרשותיים ועם גורמי חוץ וניהול תקציב הרשות. בנוסף, אחראי המטה על ניהול הידע והמידע ברשות, לצד פיתוח ושימור ההון האנושי.

מקצועות

אכיפה כלכלית משולבת

המסים והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן נציגים לא קבועים של הוועדה המתמדת בהתאם להחלטת הוועדה.

מוקד המודיעין המשולב פועל בשיתוף פעולה מלא ויומיומי ומבוצעת בו החלפת מידע מודיעיני בין הגופים למתן סיוע לחקירות הלבנת הון ומימון טרור קיימות וכן על מנת ליזום חקירות בתחומי הפשיעה הכלכלית, באישור הוועדה המתמדת. לאחר אישור הוועדה המתמדת, פועל מוקד המודיעין המשולב לביצוע ניתוח והערכה מעמיקים של היעד, תוך הצלבה וניתוח המידע שאותר ונאסף על ידי נציגי המוקד במשותף, וגיבוש המידע לכדי "כתבת מוקד", הכוללת הצבעה על פערי מידע והמלצות לפעולה. בנוסף, נקבעו נהלים המבטיחים הפרדה בין המידע שמקורו במאגר המידע והמודיעין הפיננסי של הרשות ליתר המידע במוקד, ומניעת העברתו של המידע שמקורו במאגר הרשות למי שלא הוסמך לקבלו כדין.

כוחות המשימה

כוחות המשימה הוקמו במטרה לפעול נגד יעדים ותופעות פשיעה והלבנת הון משמעותיות והם אחד הכלים המשמעותיים ביותר באכיפה הכלכלית המשולבת. על כוחות המשימה מפקדת משטרת ישראל, ובכל כוח שותפים נציגים מרשות המסים, הפרקליטות והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, אשר פועלים יחדיו על בסיס יומיומי.

הרשות תורמת לאיתור ולמיפוי פעילותם הפיננסית של גורמים מרכזיים המעורבים בהלבנת כספים, ולאיתור ומיפוי חשבונות הבנק שלהם בישראל ובח"ל, וכן מסייעת לאיתור נכסים לתפיסה וחילוט.

עובדי אגף חקירות והערכה ברשות משמשים כנציגים בכל אחד מכוחות המשימה, במטרה לייעל ולהעמיק את שיתוף הפעולה ולסייע במאמץ המשותף של רשויות האכיפה בישראל במאבק בהלבנת הון ומימון טרור.

מודיעין פיננסי Fin-Int

על-פי חוק איסור הלבנת הון הוסמכה הרשות לנהל מאגר מידע של כלל הדיווחים המתקבלים מהגופים החייבים בדיווח ולעבד את המידע הנאגר בו תחת הנחיות אבטחת מידע מחמירות. בהתאם להוראות החוק, הוסמכה ראשת הרשות להעביר את המידע מהמאגר לרשויות שהוסמכו לקבלו, לשם יישומו של החוק. העברת מידע יכול שתבצע ביזמת הרשות ויכול שתיעשה במענה לבקשה מנומקת של הגופים המוסמכים.

דיווחים המתקבלים ברשות (דיווחים על פעילות רגילה, דיווחים על פעילות בלתי רגילה ודיווחים על הכנסה והוצאה של כספים במעברי הגבול) מהווים את הבסיס למאגר המידע של הרשות. בנוסף, כולל מאגר המידע מידע משלים המתקבל מגופים מדווחים לבקשת הרשות בהתאם להוראות החוק. עוד כולל המאגר מידע מודיעיני המתקבל מיחידות מודיעין פיננסי מקבילות

בהחלטת ממשלה מספר 4618 מיום 1.1.2006 נקבע המאבק בפשיעה החמורה, בפשיעה המאורגנת ובתוצריה, כיעד ארוך טווח. ההחלטה העצימה את המאבק בפשיעה החמורה והמאורגנת על ידי אימוץ מדיניות שבה ישולבו היכולות של כלל הגורמים המקצועיים הנוגעים בדבר, באמצעות הקמת פורומים משותפים שיובילו את יעדי התכנית וחיזוק שיתוף הפעולה בין רשויות האכיפה. הדגש הניתן בהחלטת הממשלה לתוצרי הפשיעה הביא לידי ביטוי את החשיבות הניתנת לאכיפה הכלכלית כחלק מהמאבק, תוך הבנה כי מטרות הפשיעה החמורה והמאורגנת הינן כלכליות ביסודן.

צוות העל והוועדה המתמדת

במסגרת ההחלטה הוקם צוות על בראשות היועץ המשפטי לממשלה וחברים בה ראשי גופי האכיפה. תפקיד צוות העל להתוות מדיניות האכיפה המשולבת, תוך הכוונה ושילוב כלל גורמי האכיפה, החקיקה, הרגולציה והמודיעין, ולפקח על יישום המדיניות שנקבעה.

בנוסף, הוקמה ועדה מתמדת להכוונה ולתיאום הפעילות במאבק בפשיעה החמורה ובפשיעה המאורגנת ובתוצריה. בראש הוועדה עומד ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל, וחברים בה נציגים בכירים קבועים של משטרת ישראל, פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, רשות המסים, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשות ניירות ערך, ושירות בתי הסוהר. הוועדה המתמדת מגבשת תכניות רב-שנתיות ותכניות שנתיות למימוש המדיניות הנקבעת על בסיס החלטות צוות העל. כמו כן, קובעת את סדרי העדיפות האופרטיביים לפעילותה, לרבות קביעת יעדים ובקרה על יישומם, ומתאמת בין גורמי החקירה והאכיפה, המודיעין והרגולציה. במסגרת דיוניה, מוחלפים מידע ונתוני מודיעין הדרושים לוועדה לצורך מילוי תפקידה.

לרשות תרומה משמעותית הן בגיבוש המדיניות ותכניות הפעולה למימושה, הן בקביעת סדרי העדיפות האופרטיביים לפעילות הוועדה המתמדת, לרבות קביעת יעדים ובקרה על יישומם, והן בתיאום בין גורמי החקירה והאכיפה, המודיעין והרגולציה.

הרשות לוקחת חלק בכל שלבי בחינת היעדים וקבלת ההחלטות. בשנת 2021 הרשות המשיכה לקיים שיתופי פעולה הדוקים בין כלל הגופים החברים בוועדה המתמדת. דפוסי העבריינות אשר נוצרו בחסות נגיף הקורונה (מאז תחילת שנת 2020), המעבר המהיר והמוגבר לפעילות במרחב המקוון והפיקוס שניתן לפשיעה במגזר הערבי, רק חיזקו את הצורך בשילוב מקצועי בין הרשות לבין הגורמים החברים בוועדה ואת המומחיות של הרשות בדפוסי הפעולה החדשים שנוצרו כגון פעילות הלבנת הון מבוססת סחר, פשיעה מקוונת, צמצום השימוש במזומן ועוד.

המוקד המודיעיני המשולב

המוקד המודיעיני המשולב באגף חקירות ומודיעין של משטרת ישראל הוקם מתוקף החלטת ממשלה 4618. המוקד מהווה צוות מודיעין משולב למאבק בעבירות כלכליות הקשורות בפשיעה החמורה ובפשיעה המאורגנת ובתוצריהן וכולל נציגים מקצועיים של משטרת ישראל, רשות

רשויות אכיפה בישראל

הסמכות לבקשת המידע מרשויות האכיפה הינה לצורך מניעה וחקירה של עבירות הלבנת הון, מימון טרור ופרוליפרציה (מטרות כמפורט בחוק) ועבירות מקור מטעם גופי האכיפה הבאים:

גופי ביטחון בישראל

הסמכות לבקשת המידע על ידי גופים אלה הינה לצורך מניעה וחקירה של פעילות ארגוני טרור וארגוני טרור מוכרזים, של מעשי טרור ושל מימון ארגונים או מעשי טרור, מניעת סחר עם האויב, מניעת פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע או של פגיעה בביטחון המדינה.

העברת מידע מודיעיני לרשויות מוסמכות

הפצת המידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור לרשויות המוסמכות ולרשויות המקבילות בחו"ל נעשית באמצעות פראפרזה מודיעינית המכונה "כתבה מודיעינית" - פרי ניתוח והערכה של כל המידע המצוי בידי הרשות בנושא החקירה. המידע הפיננסי יכול לתרום בין היתר, לחיזוק התזה החקירתית וחישיפת מידע על קשרים או פעילות פיננסית שלא היו מוכרים לרשויות האכיפה וגופי הביטחון, במדינות זרות ובחשבונות בנק, שבהם ניתן לאתר ראיות התומכות בפעילות הלבנת ההון ו/או מימון הטרור, וכן מידע על היקף הרכוש שניתן לתפוס ולחלט.

(FIUs) בבקשות לקבלת מידע מהרשות, מידע יזום ומידע במענה לבקשת הרשות לקבלת מידע.

בנוסף, כולל המאגר מידע ממקורות נוספים כגון מאגרי מידע ממשלתיים ומסחריים ומידע גלוי. קליטת המידע ממקורות אלה מעשירה את המאגר, משפרת את איכות המידע הכלול בו, דיוק המידע ומהימנותו ומסייעת בעיבוד ובניתוח אופרטיבי ואסטרטגי של חשדות להלבנת הון, למימון טרור ולביצוע עבירות מקור.

מאגר המידע מכיל פרטים רגישים בנוגע לאזרחי המדינה ותושביה ועל כן הרשות שומרת על המידע ומאבטחת אותו בהתאם לכללים ולנהלים קפדניים ביותר ותחת הנחיית ובקרת הגורמים המוסמכים לנושא. הגישה למאגר המידע מוגבלת לעובדים מורשים בלבד, החייבים כולם בחובת סודיות הקבועה בחוק (המפר חובה זו צפוי לעונש של עד 3 שנות מאסר). כאמור, מסירת מידע מתוך המאגר נעשית על-פי הוראות החוק, בהוראת ראש הרשות ולתכלית שנועדה לכך בחוק בלבד.

עיבוד והערכת מודיעין פיננסי

שימוש במודיעין פיננסי לצרכי חקירות כלכליות

רשויות האכיפה וגופי הביטחון בישראל כמו גם יחידות מודיעין פיננסי מקבילות בעולם (FIUs) מחליפות מידע מודיעיני עם הרשות באופן שוטף. העברת המידע מהרשות לגופים אלה מתבצעת על-פי בקשה מנומקת או במסגרת העברת מידע יזום, ומסייעת לרשויות האכיפה ולגופי הביטחון בגיבוש חשדות וביסוסן, בהתחקות אחר היקפי העבירה, בחשיפת דפוסי הלבנת הון ומימון טרור, במיפוי גורמים מעורבים והקשרים ביניהם, ובאיתור נכסים לתפיסה וחילוט.

בנוסף, המודיעין הפיננסי שנמצא בידי הרשות והצלבתו עם מקורות מידע אחרים, מאפשר לנתח את המגמות הקיימות בתחומי הלבנת הון ומימון טרור, לזהות סיכונים חדשים בתחום תוך כדי התפתחותם ולגבש תמונת מודיעין עדכנית ממנה ניתן לגזור מדיניות בתחומי הפעילות השונים של הרשות וכן לגבש ולהפיץ פרסומים מקצועיים לרבות דגלים אדומים המסייעים לגופים הפיננסיים בזיהוי פעילות בלתי רגילה ודיווח עליה לרשות.

הפעילות היזומה של הרשות מכוונת על-פי נושאי התעניינות הנקבעים בצוות העל, כמו גם נושאי עניין נוספים הנקבעים על ידי הרשות, בהתאם להערכת הסיכונים הלאומית, ובתאום עם גופי האכיפה והביטחון בישראל.

במהלך 2021 הצליחה הרשות לאתר ולהציף לגופי האכיפה והביטחון יעדים יזומים איכותיים שאומצו להמשך טיפול וזאת באמצעות זיהוי דפוסי פעילות חשודים, קשרים לגורמי עברייניים ומאפיינים מחשידים נוספים כגון אינדיקציה שמדובר במלביני הון מקצועיים.

לאור ההקפדה על היבטי אבטחת המידע ושמירת הפרטיות של הישויות המדווחות למאגר הרשות, כמו גם הדרישה לטיפול חקירתי בגורמים רק לאחר ביסוס עילת החשדה ראשונית, נקבעו ברשות הנחיות ומגבלות ברורות על תהליך העבודה ובחירת היעדים לטיפול, וכן תהליכי בקרה הדוקים בכל שלבי העבודה.

מרכז התרעות

המידע הנקלט במאגר המידע והמודיעין הפיננסי נסרק מדי יום על-פי קריטריונים מוגדרים מראש במרכז ההתרעות של הרשות, לצורך איתור אינדיקציות לפעילות פיננסית חשודה של הלבנת הון ומימון טרור וכן לאתר מידע חדש הרלוונטי לחקירות פעילות.

מרכז ההתרעות ממליץ לחוקרים על המשך הטיפול במידע חשוד ולאחר דפוסים ומגמות הלבנת הון ומימון טרור, ולכן מהווה צומת מרכזי ברשות בעל ראיה רחבה על המתרחש בכל רגע נתון, כמו גם מקור מידע משמעותי לזיהוי מגמות הלבנת הון ומימון טרור באופן שוטף.

חילופי מידע בזירה הבין-לאומית

הרשות מחליפה מידע עם יחידות מודיעין פיננסי מקבילות בעולם (FIU) לצורך מניעה וחקירה של עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, חוק המאבק בטרור, פקודת המסחר עם האויב וחוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן.

החלפת מידע ברמה הבין-לאומית נעשית על-פי בקשה המוגשת לרשות או במסגרת העברת מידע יזום. הבקשה נבדקת הן ברמה המודיעינית והן ברמה המשפטית כחלק מהקפדה יתרה על אבטחת המידע ועל רגישות המידע שנמצא שמאגרי הרשות. בהתאם לסטנדרטים של ארגון ה-Egmont המחייבים את כלל חברי הארגון, יחידת מודיעין פיננסי זרה רשאית להעביר מידע שהתקבל מהרשות לרשויות אכיפה אחרות, רק לאחר קבלת אישור בכתב מהרשות. בדומה, מעבירה הרשות בקשות מידע ליחידות מודיעין פיננסי מקבילות בעולם, על מנת לקבל מודיעין פיננסי חיוני לחקירות המתנהלות בישראל.

מודיעין פיננסי

מידע יזום

פארפרזה מודיעינית שמעבירה הרשות באופן יזום, על בסיס אינדיקציות לפעילות הלבנת הון או מימון טרור. כל הוצאת מידע מהרשות נעשית לאחר אישור ראשת הרשות ובחתימתה.

מענה לבקשת מידע

פראפרזה מודיעינית המועברת בהמשך לבקשה רשמית המוגשת לרשות

המודיעין הפיננסי שמעבירה הרשות באמצעות פראפרזה מודיעינית מתחלק לשני סוגים: "מענה לבקשת מידע" - פראפרזה מודיעינית המועברת בהמשך לבקשה רשמית המוגשת לרשות; "מידע יזום" פראפרזה מודיעינית שמעבירה הרשות באופן יזום, על בסיס אינדיקציות לפעילות הלבנת הון או מימון טרור. כל הוצאת מידע מהרשות נעשית לאחר אישור ראש הרשות ובחתימתה.

ניתוח המודיעין והכנת הפראפרזה המודיעינית של הרשות נעשים על ידי אנליסטים המתמחים בתחום הלבנת הון ומימון טרור, ובעזרת כלי מחשוב מתקדמים. תרומתן הייחודית של הכתבות המודיעיניות הינה בהנגשת המידע לצרכן ובהנחת תשתית מודיעינית איתנה בנוגע לפעילות פיננסית חשודה, המאפשרת אכיפה כלכלית נגד התשתית הארגונית והמבצעית של מחוללי פשיעה ופעילות מימון הטרור.

העברת מידע במענה לבקשה

הכתבות המודיעיניות במענה לבקשות מידע נערכות בהתאמה מרבית לצרכי היחידה החוקרת לעניין היקף המידע הנדרש, רמת ניתוח המידע, ולרמת הדחיפות. בקשת המידע מנותבת לטיפול צוות ייעודי ברשות (כגון: מסים, טרור, יחידות משטרתיות) שהינו בעל מומחיות ספציפית לסיוע בחקירות, זאת מתוך הכרה בשונות של אופן הפעילות של יחידות חקירה שונות והתאמת המענה לצרכים הספציפיים והייחודיים של היחידה החוקרת.

העברת מידע יזומה

העברת מידע יזומה בדבר חשדות לביצוע עבירות הלבנת הון ומימון טרור הינה נדבך מרכזי במימוש ייעודה של הרשות. העברה יזומה של מידע מבוצעת לאחר תהליך ניתוח המידע הקיים במאגר המידע הייחודי הרשות, ובמקרים בהם זהו אינדיקטורים לפעילות חשודה של גורמים בהלבנת הון, מימון טרור ועבירות מקור. המידע היזום מועבר לגופי האכיפה והביטחון בארץ לשם פתיחה בחקירה וכן לרשויות מקבילות בחו"ל. חשיבות הפעילות היזומה מקבלת משנה תוקף בהמלצות ארגון ה-FATF אשר קבע כי חלק מתפקידם של גופי ה-FIU הינו הפצה יזומה של מידע, וזאת כחלק ממימוש תכלית משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור.

העמקת שיתוף הפעולה עם גופי האכיפה והביטחון

משטרת ישראל

הרשות ממשיכה לפעול כדי לחזק ולשמר את שיתופי הפעולה המקצועיים עם משטרת ישראל. בשנת 2021 השת"פ הפורה המשיך והוביל לקיום חקירות פיננסיות משותפות.

השקעת המשאבים התמקדה בשלושה תהליכים מרכזיים:

- המשך העמקה בהיכרות ההדדית של היכולות ושיטות העבודה לצורך חיזוק המענה המודיעיני לצרכי היחידות החוקרות;
- קיום הדרכות ייעודיות מכוונות ברמת היחידה החוקרת;
- שיפור אופן החלפת המידע וחיזוק הפעילויות המשותפות בתיקי חקירה.

העמקת שיתוף הפעולה בין הרשות למשטרת ישראל נעשתה במשולב עם שינויים והתאמות פנים ארגוניות שכללו הקמת מחלקות ייעודיות-מקצועיות וצוותי עבודה מומחים, חלוקה יעילה של התשומות והמשאבים על בסיס הערכת אפקטיביות בהתאם לדרישות המשטרה, קליטת צוות משטרה אשר יושב ברשות ומסייע באופן מיידי בעת פעילות חקירה על תיקים משותפים והתאמת התוצר לצרכי המשטרה.

מתן מענה לצרכי חקירות כלכליות

כבכל שנה, גם בשנה החולפת תמכה הרשות במאות חקירות המנוהלות על ידי משטרת ישראל בחשדות לביצוע עבירות הלבנת הון ועבירות מקור. הרשות מסייעת לקידום חקירות יחידות ההונאה וחקירות כלכליות ברחבי הארץ.

העמקת שיתוף פעולה והיכרות הדדית

גם השנה המשיכה הרשות לקיים פגישות עם בכירים במשטרת ישראל, שמטרתן עדכונים שוטפים, קביעת יעדים, הפקת לקחים ותיאום פעילות משותפת, במקביל לפגישות עיתיות של צוותי העבודה ברשות עם יחידות החקירה וגורמים מרכזיים בשרשרת הפיקוד במשטרת ישראל. בנוסף, פועלת הרשות להעמיק את תהליכי המשוב מול המשטרה במטרה לייעל ולהתאים את תהליכי העבודה מול היחידות השונות ולגבש תובנות בנוגע לאפקטיביות השימוש במודיעין הפיננסי.

מערך הדרכות וייעוץ

במהלך השנה הרשות העבירה הדרכות פרטניות למגוון יחידות חקירה העוסקות בתחום הפשיעה הכלכלית. כל הדרכה מותאמת לנושאי ההתעניינות, תחומי הטיפול וצרכי הגוף המודרך.

בנוסף לפעילות הדרכתית, הרשות מלווה ומייעצת לגבי כלל היבטי החקירה הפיננסית וחקירת חשדות להלבנת הון ומימון טרור בפרט, הן ברמת יחידות החקירה בכל הקשור לקידום ומיקוד החקירה והן ברמה התורתית והאסטרטגית לתקיפה כלכלית.

רשות המסים

החלפת מידע ישירה עם רשות המסים החלה בשנת 2017, זאת לאחר שבחודש אוקטובר 2016 נכנס לתוקף תיקון 14 לחוק איסור הלבנת הון, אשר הוסיף את עבירות המס החמורות לעבירות המקור, והוסיף את רשות מסים כרשות המוסמכת לקבלת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור. במקביל הוקם ברשות צוות ייעודי לטיפול בחקירות בהן היבטי עבירות המס הינן הנדבך המרכזי. החלפת המידע בין הרשויות מבוצעת הן על בסיס בקשת מידע של רשות המסים והן באופן יזום על ידי הרשות במקרים בהם אותר חשד לביצוע עבירות מס, שהינן עבירות מקור.

בשנת 2021 המשיכה הרשות בפעילויות להעמקת שיתוף הפעולה עם רשות מסים, לרבות:

- המשך פיתוח יכולות ומומחיות בהיבטי הלבנת הון האופייניים לפעילות הנגזרת מעבירות מס;
- העברת מידע מודיעיני פיננסי לתמיכה וסיוע בחקירות שנוהלו על ידי רשות המסים בחשדות לביצוע עבירות מס שהינן עבירות מקור על-פי חוק איסור הלבנת הון;
- פעילות יזומה לאיתור גורמים החשודים בביצוע עבירות מס, והעברת מידע בגינן לרשות מסים לבחינת פתיחה בחקירה;
- איתור נושאי התעניינות משותפים לביצוע פרויקטים ממוקדים לעבודה משותפת;
- קיום מפגשים תקופתיים עם הנהלת רשות המסים וגורמים מקצועיים ברשות המסים על מנת לייעל ולמקד את תהליכי העבודה;

גופי הביטחון

הרשות מקדישה משאבים להעמקת הפעילות ושיתוף הפעולה עם גופי הביטחון, בין היתר באמצעות פרויקטים משותפים למיצוי מאגר המידע של הרשות בהיבטים המעניינים גופים אלו, העברת הדרכות ליחידות שונות על-פי נושאי העניין וקיום מפגשים עם גורמים שונים להעמקת הידע ושיתוף יכולות. השנה התמקדה הרשות בביצוע מחקר אופרטיבי לגבי מספר מגמות מרכזיות למימון טרור לרבות:

- העברות כספים ממדינות תומכות טרור, באמצעות יחידים השולחים כספים דרך מדינות שבסיכון;
- שימוש באמצעי תשלום מתקדמים ונותני שירותים פיננסיים;
- שימוש בנכסים וירטואליים;
- גיוס תרומות ושימוש בעמותות;
- ניטור ישויות חשודות בהקשר של מימון טרור;
- בחינת פעילות בהקשר סיכונים גיאוגרפיים;

היכרות ממוקדים עם נותני שירותים פיננסיים חדשים וקיימים העוסקים בתחומי פעילויות חדשים ו/או ייחודיים.

במפגשים אלו, הרשות העמידה כלים ותובנות שונות במטרה לסייע לגוף המפוקח בהטמעת משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור ויישום חובות הדיווח, וכן העשירה הרשות את ידיעותיה בהתייחס לאופי הפעילות וזיהוי פעילויות בעלות סיכון גבוה, שירותים חדשים ו/או ייחודיים, אמצעי תשלום מתקדמים וטכנולוגיות חדשות.

מפגשי עבודה עם תאגידי בנקאיים

הרשות קיימה מפגשים ממוקדים עם התאגידי הבנקאיים, במטרה ללוות ולהכווין את היערכותם ופעילותם להעברת דיווחים בלתי רגילים לרשות, במסגרת שותפותם בפרויקטים טכנולוגיים אסטרטגיים, כגון דיווח בלתי רגיל מובנה ומבד"ק.

מפגשי משוב והדרכה פרטניים עם תאגידי בנקאיים

הרשות קיימה מפגשי הדרכה ומשוב פרטניים עם בנקים. במסגרת מפגשים אלו נמסר משוב כללי בנוגע לאיכות הדיווחים הרגילים והבלתי רגילים המועברים לרשות תוך מתן דגש לחשיבותם, העמקת ההיכרות עם תסמינים ודגלים אדומים בהתאם לתחומי הסיכון של הסקטור, תוך שילוב מקרים להמחשה.

במסגרת מפגשים אלו, הרשות העשירה את ידיעותיה בהתייחס למגמות חדשות שזיהו התאגידי הבנקאיים, דנה בצרכים המשתנים שלהם נוכח אירועי התקופה, וסיפקה מענים בהתאם.

מפגשי עבודה ומשוב פרטניים עם מנהלי תיקים, חברי בורסה וגופים מוסדיים (מבטחים וחברות מנהלות)

הרשות קיימה מפגשי עבודה ומשוב פרטניים עם מנהלי תיקים, חברי בורסה וגופים מוסדיים. במסגרת מפגשים אלו נמסר משוב כללי בנוגע לאיכות הדיווחים הרגילים והבלתי רגילים המועברים לרשות תוך מתן דגש לחשיבותם, העמיקה ההיכרות עם תסמינים ודגלים אדומים בהתאם לתחומי הסיכון של הסקטור, תוך שילוב מקרים להמחשה.

התפתחות הטכנולוגיה מאפשרת לארגוני טרור להשתכלל בשיטות המימון והעברת הכספים. ארגוני טרור משתמשים בנכסים וירטואליים, תוך ניצול האנונימיות היחסית שנכסים אלו מאפשרים, לשם גיוס מימון מתורמים ברחבי העולם באמצעות קמפיינים שונים, לרבות שימוש במדיה החברתית לשם כך, לצורך העברת כספים לפעילים וכן על מנת להחזיק כספים בארנקים דיגיטליים (אשר פתיחתם קלה מאוד) באופן המקשה על איתורם, תפיסתם וחילוטם. על רקע המעבר של גורמי טרור לאמצעי תשלומים מתקדמים, השנה הרשות הייתה שותפה בפעילות המאומצת של המט"ל להוצאת צווי תפיסה כנגד ארנקים אלקטרוניים של מטבעות דיגיטליים שיועדו לסייע לארגוני טרור. בתוך כך, הרשות, כיחידת המודיעין הפיננסי הישראלית, לוקחת חלק פעיל במאבק הלאומי במימון טרור במרחב הקיברנטי בכל זרועותיו. כחלק ממימוש יעודה, ממשיכה הרשות לסייע למדינת ישראל ולמדינות אחרות המתמודדות עם איומי הטרור, ולפעול לשיתוף פעולה גלובלי בתחום.

שיתוף פעולה עם הסקטור הפיננסי

מפגשי עבודה והדרכה

בשנת 2021 קיימה הרשות עשרות מפגשי עבודה, משוב והדרכה לגופים מדווחים והרגולטורים (גופים מפקחים), על-פי סקטורים למטרות דיון בנקודות לשימור, בליקויים קיימים והדרכים לשיפור, וכן להעמקת ההיכרות עם תסמינים ודגלים אדומים לפעילות המעלה חשד להלבנת הון ומימון טרור בכל סקטור. במסגרת זו קיימה הרשות מפגשי משוב פרטניים עם קציני הציות על מנת לתת הנחיות והדרכות פרטניות לכל גוף וכן לקבל היזון חוזר מהגופים המדווחים לשיפור משטר הדיווחים וחיזוק שיתוף הפעולה עם הרשות.

המפגשים עם הגופים המדווחים והרגולטורים, כאמור, התקיימו בנוסף לשיח השוטף, הליווי וההכוונה היומיומיים שמקיימים נציגי הרשות עם גופים אלה, לרבות עם גורמים מטעם המספקים להם שירותי מחשוב ואחרים.

כנסים עם נותני שירותים פיננסיים ובתי תוכנה

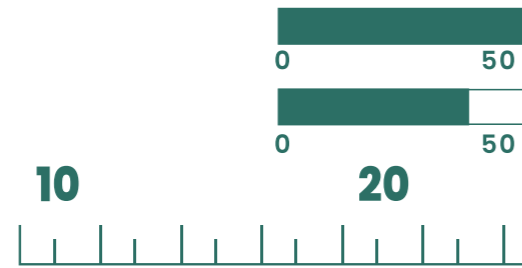
במהלך 2021 קיימה הרשות בשיתוף רשות שוק ההון כנסים מקצועיים לנותני שירותים פיננסיים, בהם נסקרו, בין היתר, הנושאים הבאים: שינויים מרכזיים בצו איסור הלבנת הון, ביקורת ואכיפה, דיווחים לרשות וטיפולוגיות מרכזיות בתחום הלבנת הון.

בנובמבר 2021 לקראת כניסתן לתוקף של הנחיות הדיווח המעודכנות לנותני שירות בנקס פיננסי ונותני שירותי אשראי קיימה הרשות הדרכה לנותני שירותים פיננסיים ובתי תוכנה. במסגרת ההדרכה נסקרו, בין היתר, הנחיות הדיווח, דגשים לגבי איכות ותקינות הדיווחים.

מפגשי עבודה ומשוב עם נותני שירותים פיננסיים

במסגרת היערכות הרשות לכניסתו לתוקף / להחלת חובות איסור הלבנת הון על נותני שירות בנקס פיננסי, קיימה הרשות מפגשי עבודה ומשוב עם נותני שירותים פיננסיים לרבות מפגשי

משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור

אין הכרח כי כל שלבי התהליך המפורטים לעיל יתקיימו במלואם. פעילות הלבנת הון משתנה עם הזמן, השיטות מתפתחות ומתאימות את עצמן להתנהלות הפיננסית הגלובלית. למשל, כספים שהתקבלו בביצוע עבירת מקור יכולים להתקבל במערכת הפיננסית מבלי קיום שלב ההשמה.

אנו מבדילים בין שני סוגים של מלביני הון:

מלבין הון מקצועי
[Professional Money Launderer]

גורם בעל ידע מקצועי ו/או הכרות רבה עם עולם הפיננסים ומשטר איסור הלבנת הון, אשר מסייע לעבריין באופן מודע להלבין את כספו

מלבין הון עצמאי
[Self-Launderer]

עבריין המלבין את ההון שצבר מהפעילות העבריינית

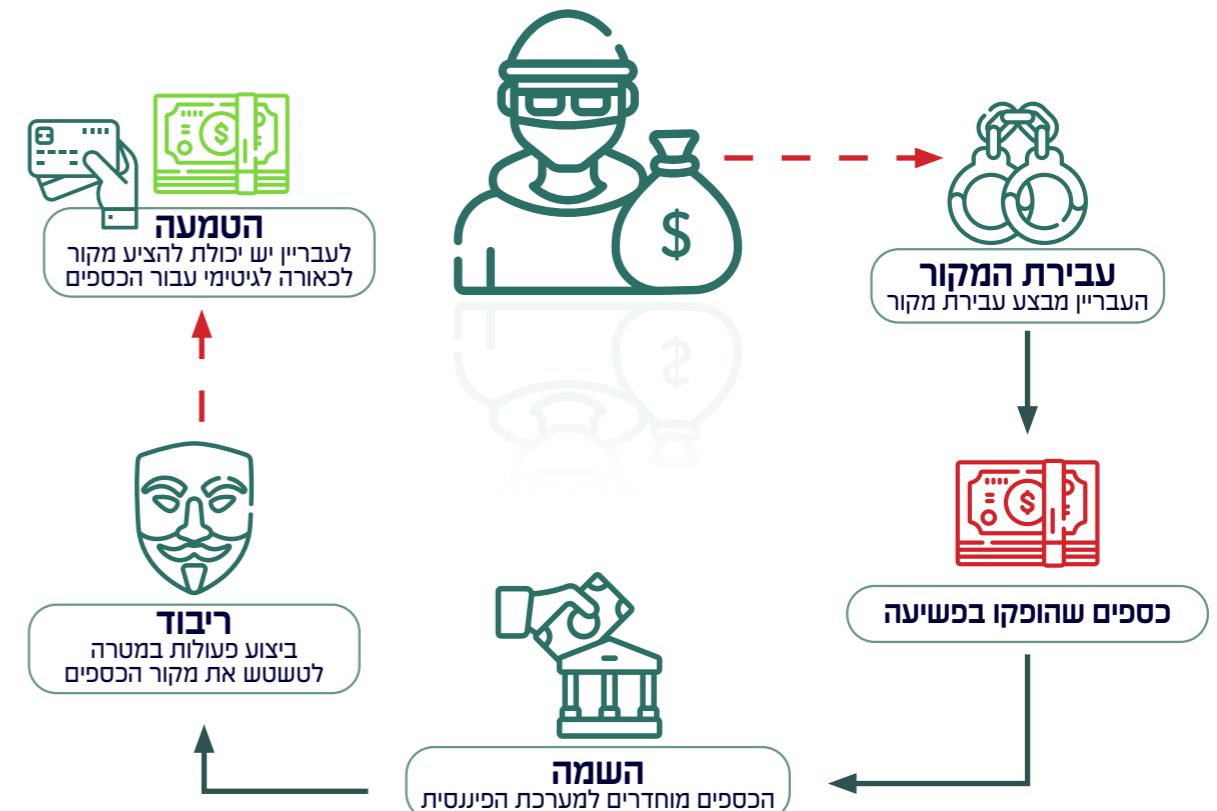
טיפולוגיות הלבנת הון יכולות להיות ייחודיות לאזור בו הן מתבצעות, אך ישנן גם מספר טכניקות משותפות לארץ ולעולם, בהן:

- הברחת נכסים פיננסיים ומזומן למדינות בהן משטר איסור הלבנת הון חלש יחסית, כגון פיקוח רופף על המטבע, קיום חוקי סודיות בנקאית נוקשים ואין בהן חובת דיווח על פעולות בנקאיות חשודות.**
- ביצוע העברות או הלוואות פיקטיביות של כספים כצעד ראשון לשילוב הרכוש במערכת פיננסית מוכרת.**
- הבניה או פיצול של הפקדות והעברות לסדרה של פעולות פטורות מחובת דיווח ותיעוד, במקרים בהם קיימות חובות כאלה על פעולות בנקאיות בסכומים מסוימים.**
- שימוש בחברות פיקטיביות כצינור להעברת כספים, ושימוש בחברות המנהלות עסקים לגיטימיים. בדרך כלל אלה יהיו חברות שיש להן תזרים מזומנים גבוהה הקשה לשומה.**
- ניפוח רווחי הון בדיווחים לרשות המסים.**

רקע – הלבנת הון ומימון טרור מהי הלבנת הון?

הלבנת הון הינה ביצוע פעולה ברכוש שמקורו בפעילות בלתי חוקית במטרה להטמיע אותו בתוך רכוש חוקי, לרבות באמצעות שימוש במערכת הפיננסית ולהזרים את רווחי הפעילות למערכת הפיננסית הלגיטימית. הלבנת הון נועדה לכך, שלא ניתן יהיה לזהות את מקור הרכוש, מיקומו וזהות בעלי הזכויות בו. הפעילות הבלתי חוקית מכונה "עבירות מקור". הכוונה היא לרשימה סגורה של עבירות אשר מופיעות בתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000. ברשימה זו מופיעות עבירות כגון: סחר בסמים, עבירות מס חמורות, סחיטה, רצח, ניהול וארגון הימורים בלתי חוקיים, מעילות וגניבות, שוחד, סחר בלתי חוקי בנשק וסחר בבני אדם. נציין, כי גם קשר לעבירות אלו עשוי להיחשב כהלבנת הון.

- **הספרות מציגה את תופעת הלבנת ההון כתהליך תלת-שלבי אשר כולל את השלבים הבאים:**
- **שלב ההשמה (Placement)** - בשלב זה הכסף שמקורו בפעילות בלתי חוקית מוחדר למערכת הפיננסית.
- **שלב הריבוד (Layering)** - ביצוע פעולות במטרה לטשטש את מקור הכסף.
- **שלב ההטמעה (Integration)** - בשלב זה העבריין מושך את הכסף המולבן ומשתמש בו לצורך הצגת ניהול אורח חיים נורמטיבי. בשלב זה לעבריין יש את היכולת להציג מקור לכאורה לגיטימי עבור הכספים.

משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור

מהו מימון טרור?

מימון טרור הינו פעולה פיננסית במטרה להעביר כספים או נכסים פיננסיים לגורמי טרור (ארגונים או יחידים). בשונה מהמאבק בהלבנת הון שבו הדגש הפלילי הוא על מקור הכספים, **המאבק במימון טרור מתמקד באיתור צירי ההעברה והמימון כדי למנוע את הגעתם ליעד.**

בשונה מהמאבק בהלבנת הון שבו הדגש הפלילי הוא על מקור הכספים, **מתמקד המאבק במימון טרור ביעד הכספים.** מקורם של כספי מימון טרור יכול להיות:

- **מקור חוקי:** פעילות עסקית חוקית, תרומות של יחידים ועמותות, מימון מדינתי ועוד.
- **מקור בלתי חוקי:** כספים שהם פרי עבירות כגון סחר בסמים, הברחות, סחר בלתי חוקי בנשק, מעשי מרמה, מעשי סחיטה וסחר בבני אדם ועוד.
- במקרים אלה שבהם מימון הטרור הינו מכספים שהתקבלו ממקורות לא חוקיים, מבוסס המאבק במימון טרור גם על התשתית המשפטית למאבק בהלבנת הון.

המאבק בטרור מוכר כמשימה בין-לאומית. הוא מאחד לשורותיו מדינות, ארגונים, גופים מוסדיים ואזרחים פרטיים. התפיסה המניעתית הרווחת בשנים האחרונות מחייבת נקיטת צעדים נרחבים ומגוונים למניעת טרור. לפיכך, בשנים האחרונות גוברת ההכרה שהמאבק בטרור צריך להתמקד גם במקורות המימון של פעולות הטרור וארגוני טרור.

בשל החשיבות הגדולה בסיכול ערוצי מימון טרור, כחלק מהמאמץ המקומי והבין-לאומי לסיכול פעילותם של ארגוני טרור, הוחלט בארגון ה-FATF בשנת 2001 (בעקבות פיגוע ה-11 בספטמבר), לשלב את המאבק במימון טרור עם המאבק בהלבנת הון. זאת, נוכח הדמיון הרב בטכניקות ובדפוסי פעולה המיושמים על ידי ארגוני הפשיעה וארגוני הטרור לשם העברת כספים תוך הסתרת מקורם ויעודם, ולנוכח העובדה כי גורמים רבים כדוגמת ביצוע תשלומים חוצי גבולות, מקשים על איתור הערוצים הכספיים המשמשים למימון טרור ומצריכים **רמה גבוהה של שיתוף פעולה בין-לאומי, בו השתלבה גם ישראל.**

הדפוסים המרכזיים המשמשים ארגוני טרור לצורך גיוס והעברת כספים במערכת הפיננסית כוללים:

- **העברת כספים באמצעות "חוואלה"**, פעילות של סחר בינלאומי (שלעתים משולבת גם עם "חוואלה")
- שימוש בארגונים שלא למטרות רווח
- פעילות בנכסים וירטואליים, שימוש בארגונים שלא למטרות רווח והעברות כספים באמצעות שכר.

ניצול פעילות סחר בסחורות ושירותים (ייבוא ויצוא) **והנפקת חשבוניות מזויפות** בשערוך מנופח של הסחורה/שווי (SBML/ TBML)

הקמת מערכת בנקאית מחתרתית המאפשרת **העברות אלקטרוניות בין-לאומיות של הון.**

ניצול נותני שירות בנכס פיננסי לביצוע פעולות בנכסים פיננסיים **והעברת כספים בסכום גבוה.**

עסקאות בנכסים שניתן לבצע מניפולציה על שוויים - יהלומים, זהב, חפצי אמנות, נדל"ן.

שימוש ב"אנשי קש" ו"חברות קש" לצורך ביצוע פעולות הלבנת הון.

שיטות הלבנת הון הן רבות ומגוונות, והולכות ונעשות מתוחכמות יותר. המשותף לרובן הוא ניצול היעילות, הטכנולוגיה והגלובליזציה של המערכות הפיננסיות העולמיות לשם החדרת כספים והעברתם ממקום למקום תוך הסוואת מקורם וזהות בעלי הזכויות בהם.

המסגרת הנורמטיבית הלאומית חוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000

חוק איסור הלבנת הון נחקק בשנת 2000, ובכך הצטרפה מדינת ישראל למדינות השותפות למאבק הבין-לאומי בתופעה. תכלית החוק היא הסדרת מדיניות במאבק בהלבנת הון ההולמת את המציאות הקיימת בישראל, תוך העמדת כלים אופרטיביים וגיוס המוסדות הפיננסיים לשיתוף פעולה עם רשויות אכיפת החוק במאבק זה. זאת, לצד עמידה בסטנדרטים הבין-לאומיים כפי שנקבעו על ידי ארגון ה-FATF.

מכוחו של החוק הותקנו תקנות וצווים לסייע ביישום הוראות החוק ועקרונותיו.

עקרונות החוק

החוק מתמקד בארבעה מישורים עיקריים כדלקמן:

מניעה

החוק והצווים מטילים, לראשונה, על גורמים בסקטור הפרטי (בנקים, חברות כרטיסי אשראי, נותני שירות בנקס פיננסי ונותני שירותי אשראי, מבטחים, בתי השקעות, חברי בורסה, סוחרים באבנים יקרות, ועוד) תפקיד אקטיבי שעיקרו:

- **זיהוי והכרת הלקוחות** טרם מתן השירות;
- **דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור** במקרים מוגדרים ומעל היקפים מסוימים, כגון פעולות מסוימות במטבע או התנהלות פיננסית לא שגרתית;
- **שמירת מסמכים** רלוונטיים ובקרה שוטפת;
- **מינוי גורם אחראי למילוי חובות התאגיד** שתפקידו לוודא כי במקביל לפעילות השוטפת של הגוף נשמרות הוראות החוק, נקבעת מדיניות עבודה מתאימה ומבוצעות הדרכות להטמעת החובות בקרב העובדים.

הסקטור הפיננסי משמש "שומר סף", אשר בפעולתו יש כדי להקשות על מלביני ההון להטמיע כספים במערכת הפיננסית ולנצל אותה לצרכי פעילותם, וכדי לאפשר לרשויות האכיפה חקירה יעילה ותכליתית של עבירות הלבנת הון בדיעבד.

ענישה

החוק קובע מספר עבירות פליליות של הלבנת הון שעונשן נע בין 5 ל-10 שנות מאסר, כדי לבטא את העמדה המוסרית הרואה בפעילות של הלבנת הון פעילות המסייעת משמעותית לפשיעה החמורה אשר יש להוקיעה ולהעניש בגינה בחומרה. הענישה בגין עבירת הלבנת הון היא בנוסף להענשת העבריין בגין ביצוע עבירת המקור (העבירה שבוצעה ושממנה הופקו רווחי הפשיעה), ופעמים רבות חמורה יותר מהענישה בגין עבירת המקור.

סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון קובע את העבירה המרכזית של "הלבנת הון" שהינה עשיית

פעולה ב"רכוש אסור" במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, מיקומו, תנועותיו או את עשיית הפעולה בו. "רכוש אסור" הוגדר כרכוש שמקורו במישרין או בעקיפין בעבירת מקור (רשימת העבירות, המכונות "עבירות מקור", מכורטת בתוספת הראשונה לחוק כמפורט לעיל), או ששימש או שאיפשר ביצוע עבירת המקור, או שהיה מעורב ברכוש כאמור לעיל. העונש בגין עבירה זו הינו עד 10 שנות מאסר.

סעיף 3(ב) לחוק קובע כי "הלבנת הון" היא גם עשיית פעולה ברכוש או מסירת מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח מטעם מוסד פיננסי, או במטרה שלא לדווח על הכנסת כספים לישראל או על הוצאתם ממנה או במטרה לגרום לדיווח הכוזב. על-פי הפסיקה, עבירה זו אינה דורשת כי הרכוש שלגביו נמנע הדיווח או הועבר דיווח בלתי נכון יהיה רכוש אסור. העונש בגין עבירה זו הינו עד 5 שנות מאסר, ואם המידע הכוזב נמסר ביחס לרכוש אסור, דינו עד 10 שנות מאסר.

סעיף 4 לחוק קובע את האיסור לעשיית פעולה ברכוש אסור (שמקורו בעבירה) שהוא בשווי העולה על סכום של 150,000 ש"ח. העונש בגין עבירה זו הינו עד 7 שנות מאסר.

חילוט

החוק מאפשר חילוט רכוש, בהתבסס על העיקרון כי יש להשיב לידי המדינה רכוש שהופק בפשע או ששימש לביצועו. החילוט אינו תחליף לעונש (מאסר או קנס), אלא מוטל בנוסף עליו.

חילוט בהליך פלילי - החוק מנחה את בתי המשפט להורות, בנוסף לכל עונש שהוטל במסגרת גזר הדין, על חילוט רכוש של העבריין בשווי הרכוש שנעברה בו העבירה שהוא: רכוש ששימש לביצוע העבירה; רכוש שאיפשר את ביצוע העבירה או שיועד לכך; רכוש שהושג כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך. ההצדקה הרעיונית לחילוט היא כי לא ניתן לקנות זכות ברכוש שהושג בעבירה, וכי יש להוציא את "בלעו של הגזלן מפיו".

חילוט בהליך אזרחי - בית המשפט רשאי לצוות על חילוט רכוש בהליך אזרחי בהתקיים שני תנאים מצטברים:

■ הרכוש הושג, במישרין או בעקיפין, בעבירה לפי סעיפים 3 או 4 לחוק איסור הלבנת הון (או כשכר לאותה עבירה, או שנעברה בו עבירה לפי אותם סעיפים).

■ האדם החשוד בביצוע העבירה אינו נמצא בישראל דרך קבע או שלא ניתן לאתר, ועל כן לא ניתן להגיש נגדו כתב אישום, או כאשר הרכוש התגלה לאחר הרשעה בהליך פלילי שהתנהל.

שיתוף פעולה בין-לאומי

החוק מאפשר שיתוף פעולה והחלפת מידע מודיעיני עם יחידות מודיעין פיננסי מקבילות בעולם (FIUs) בהינתן כי פעמים רבות עבירות הלבנת הון ומימון טרור קשורות בפעילות חוצת גבולות. שיתוף פעולה מסוג זה מסייע לרשויות במתן מידע וכלים מודיעיניים בין-לאומיים במאבק בהלבנת הון ומימון טרור.

שמירת מסמכים

מוסדות מפקחים נדרשים לקבוע נהלים לשמירת המידע בנוגע לאימות זהותו של לקוח ומהות עסקיו, כולל מקור המידע, משך הזמן שיש לשמור את המידע הרלוונטי, סוג הלקוח וצפי היקף הפעילות בחשבון הלקוח. בנוסף, נדרשים המוסדות המפקחים לבצע עדכון של מידע זה באופן עתי.

קביעת נהלים על ידי מוסדות מפקחים בנוגע למידע

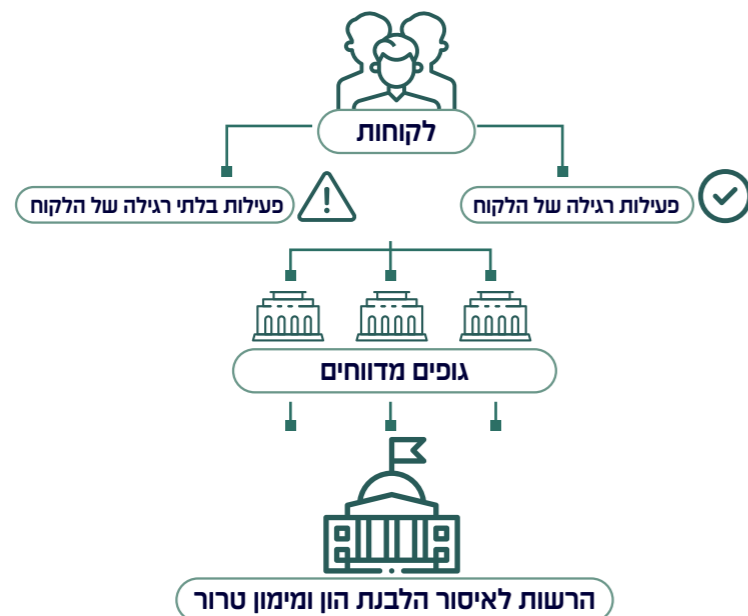

מוסדות מפקחים נדרשים לקבוע נהלים לשמירת המידע על הלקוח. בנוסף, נדרשים המוסדות המפקחים לבצע עדכון של מידע זה באופן עיתי

חובת דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

החוק מחייב את הגופים המדווחים להעביר לרשות דיווחים על פעילות רגילה ודיווחים על פעילות בלתי רגילה. בישראל נקבעה חובת דיווח בגין פעילות בלתי רגילה, בשונה מחובת דיווח בגין פעילות חשודה הקיימת במרבית המדינות שחל בהן משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור. דיווחים אלה נקלטים ברשות באופן ממחושב ורובן באופן מקוון למערכת המחשוב של הרשות, תוך ביצוע תהליך בקרת איכות והגנה מירבית על פרטיות המידע.

חובת דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

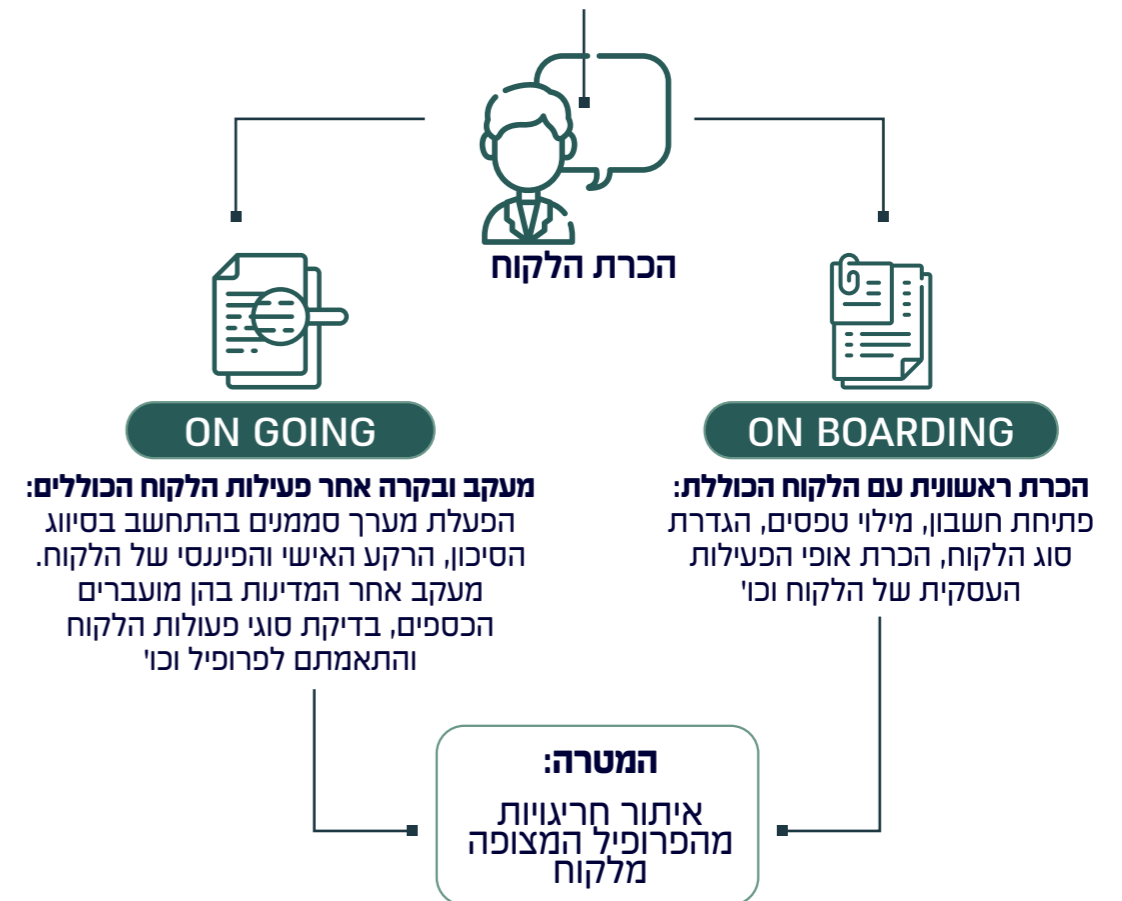

החובות החלות על גופים בסקטור הפרטי מכוח החוק

הכרת הלקוח (CDD-Customer Due Diligence)

מוסדות מפקחים מחויבים לקבוע מדיניות ונהלים בנושא "הכרת הלקוח", תוך התייחסות לפתיחת חשבון והגדרת סוגי לקוחות. הליך הכרת הלקוח מתייחס גם להכרת אופי פעילותו העסקית, וזאת כדי לאפשר איתור חריגה מן הפרופיל המצופה מלקוח. בנוסף, נדרש המוסד המפקח לקיים מערך בקרה באמצעות הפעלת מערך סממנים בהתחשב בסיווג הסיכון לרבות התייחסות לסוג הלקוח, הרקע האישי והפיננסי של הלקוח, במדינה ממנה מועברים הכספים, בסוגי הפעולות וכו'.

CDD | Customer Due Diligence

משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור

הרכב הוועדה

ועדת העיצומים מורכבת משני נציגים של הגוף המפקח וממשפטן שמונה על ידי שר המשפטים (מינוי שר המשפטים הינו של נציג מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור). בהתאם לפסיקת בית המשפט ולשם תקינות ההליך המנהלי ומניעת ניגוד עניינים, לא יהיו חברים בוועדה מי שעסקו באופן ישיר בהליך הביקורת המקדים בו הוחלט על כינוס הוועדה להטלת עיצום כספי.

ערעור לערכאות שיפוטיות

על החלטת הוועדה להטלת עיצום כספי ניתן לערער בזכות לבית משפט השלום בתוך 30 יום מקבלתה.

הליכי אכיפה מנהלית במסגרת חוק עיצום כספי

עיצום כספי מופעל כחלק מהליך של אכיפה מנהלית כסנקציה בגין הפרת חובות הזיהוי והדיווח של מוסדות מפקחים ובגין הפרת חובת הדיווח על הכנסה או הוצאה של כספים מישראל (פרק ה' לחוק איסור הלבנת הון).

הליך הטלת עיצום על גורם מפוקח

חוק איסור הלבנת הון מטיל על הגופים המפוקחים חובת זיהוי והכרת לקוח, חובת דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור וחובת מינוי אחראי למילוי חובות הגוף המפוקח. הגופים המפוקחים (רגולטורים) מבצעים ביקורות תקופתיות על הגופים המפוקחים, במסגרתן נבחן מילוי חובותיהם בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור.

ככל שהגוף המפוקח מוצא כי גוף מפוקח אינו מקיים את הוראות החוק או הצו שהותקן מכוחו בצורה מלאה, הוא רשאי להורות על כינוס ועדה להטלת עיצום כספי על הגוף המפוקח. ההליך המנהלי והפילי יכולים להתקיים במקביל.

הטלת עיצום על יחיד בגין הפרת חובת הדיווח על הכנסת כספים מישראל והוצאתם

העברת כספים דרך מעברי הגבול הינה אחד מדפוסי הפעולה המוכרים והרגישים ביותר בתחום הלבנת הון ומימון טרור, בהעדר בידוק ותיעוד מערכתי קבוע. כפועל יוצא, החוק מטיל חובת דיווח על יחיד המכניס או מוציא כספים ממדינת ישראל מעל סף הדיווח, כמפורט לעיל. חובת הדיווח חלה על הכנסת כספים והוצאתם במעברי הגבול, בדואר או בדרך אחרת.

חוקרי המכס של רשות המיסים מבצעים ביקורות פתע תכופות בקרב היוצאים והנכנסים לישראל, במטרה לאכוף את חובת הדיווח. במקרה זה, **נקבע בחוק כי ההליך המנהלי הינו חלופי להליך הפילי**. כלומר, במקרה של הטלת עיצום כספי על יחיד אשר שולם על ידו, לא ניתן להגיש נגדו כתב אישום בשל ההפרה בעטיה הוטל העיצום הכספי.

גובה העיצום

במסגרת ההליך בפני ועדת העיצומים, עומדת לגוף המפוקח וליחיד האפשרות לטעון את טענותיהם בכתב ובעל פה בפני הוועדה, טרם יוחלט על גובה העיצום הכספי.

גובה העיצום הכספי קבוע בחוק ובתקנות ומושפע ממספר קריטריונים, לרבות היות ההפרה הפרה ראשונה, הפרה חוזרת (הפרה המתבצעת בתוך שנתיים מההפרה הקודמת שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע), היקפה הכספי של ההפרה, חומרת ההפרה, הפרה נמשכת או חד פעמית, שיתוף פעולה בגילוי ההפרה ותוצאותיה, פעולות למניעת ביצוע ההפרה, להקטנתה או לביטולה, נסיבות העניין ונסיבות אישיות, טיב ההפרה ונסיבותיה.

חוק המאבק בטרור

בשנת 2016 נחקק חוק המאבק בטרור. מטרתו, ליתן בידי רשויות המדינה כלים מתאימים בתחום המשפט הפלילי והציבורי, לשם התמודדות עם איומי הטרור שבפניהם ניצבת מדינת ישראל. זאת בשל ייחודה של פשיעה זו, הבאה לידי ביטוי בעוצמת הפגיעה שלה מחד גיסא, ובקושי להיאבק בה בשל היקפה ומורכבותה מאידך גיסא. החוק נועד להעמיד את ישראל בשורה אחת עם המדינות הנאבקות בטרור ובמימון הטרור הבין-לאומי ולהבטיח כי החקיקה הישראלית עומדת בסטנדרטים הבין-לאומיים שנקבעו בהקשר זה.

עקרונות החוק

החוק מתמקד בשלושה היבטים מרכזיים: קביעת מנגנוני הכרזה לארגוני טרור

החוק קובע מנגנוני הכרזה על ארגוני טרור, אשר מחליפים את אלו הקיימים בפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948, בתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945, ובחוק איסור מימון טרור, תשס"ה-2005.

מהו ארגון טרור

החוק מגדיר ארגון טרור כחבר בני אדם בתבנית מאורגנת ומתמשכת (תבנית שאינה אקראית ושנועדה להתקיים פרק זמן אף אם אין מדרג בין החברים ואין להם תפקידים מוגדרים), שמבצע מעשי טרור או פועל במטרה שיבוצעו מעשי טרור, ובכלל זאת חבר בני אדם כאמור שעוסק באימונים או בהדרכה לביצוע מעשי טרור או שעושה פעולה או עסקה בנשק לביצוע מעשי טרור, וכן חבר בני אדם כאמור שפועל, במישרין או בעקיפין, כדי לסייע לארגון דלעיל.

הגדרת ארגון טרור בחוק מבהירה, בין היתר, כי גם "ארגון מעטפת", שאינו מבצע מעשי טרור באופן ישיר אך פועל במישרין או בעקיפין כדי לסייע ולקדם את פעילותו, ובכלל זה לממנו, והכל באופן שיש בו תרומה ממשית או מתמשכת לפעילות הארגון או בזיקה ממשית אליו, יחשב ארגון טרור. עוד נקבע בחוק, כי אין נפקא מינה אם חברי הארגון יודעים את זהות החברים האחרים אם לא, אם הרכב חברי הארגון קבוע או משתנה, אם הארגון מבצע גם פעילות חוקית ואם הוא פועל גם למטרות חוקיות.

מנגנוני הכרזה על ארגון טרור

החוק קובע שני מנגנונים להכרזה על ארגון כ"ארגון טרור":

האחד, הכרזה של שר הביטחון על ארגון טרור או על ארגון "מעטפת" בעל זיקה לישראל; השני, הכרזה של שר הביטחון על פעיל טרור זר או על ארגון טרור זר שהוכרזו ככאלה מחוץ לישראל.

קביעת עבירות פליליות וענישה

חוק המאבק בטרור קובע שורה של עבירות פליליות:

עבירות טרור

פעילות בארגון טרור, לרבות ניהול של ארגון כזה וחברות בו • עמידה בראש ארגון טרור • מילוי תפקיד ניהולי או פיקודי בארגון טרור • מתן שירות או העמדת אמצעים לארגון טרור או לביצוע מעשה טרור • איום בביצוע מעשה טרור • הכוונת חברי הארגון לביצוע פעולות טרור • גילוי הזדהות עם ארגון טרור • הסתה לטרור • אי מניעת טרור • הכנה לביצוע מעשה טרור. העונש בגין עבירות אלה נע בין מאסר של בין שנתיים למאסר עולם.

עבירות מימון טרור

עשיית פעולה ברכוש במטרה לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או במטרה לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה או במטרה לסייע, לקדם או לממן פעילות של ארגון טרור. העונש בגין עבירה זו הינו עד 10 שנות מאסר.

עשיית פעולה ברכוש שיש בה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה אף אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את העבירה או התכוון לבצעה • פעולה ברכוש של ארגון טרור או רכוש הקשור לעבירת טרור חמורה • העברת רכוש לארגון טרור. העונש בגין עבירות אלה הינו עד 7 שנות מאסר.

עבירת הפרת חובת דיווח

חוק המאבק בטרור קובע חובת דיווח למשטרה ולרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, על רכוש של ארגון טרור מוכרז או על פעולות הנחשדות כפעולות ברכוש טרור, ובלבד שהרכוש הוא של ארגון טרור או שהוא תמורתו הישירה או הרווח הישיר של רכוש זה או שיש בפעולה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמל בעבור ביצועה.

אי מסירת דיווח לרשויות על ידי אדם שהתבקש לבצע פעולה ברכוש והיה לו חשד סביר כי הרכוש הוא של ארגון טרור או שהוא תמורתו הישירה או שיש בפעולה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמול בעבור ביצועה או לחלופין שברשותו, בחזקתו או בשליטתו רכוש של ארגון טרור מוכרז - הינה עבירה פלילית אשר העונש בגינה הינו עד שנת מאסר אחת. אם עשה כן במטרה להכשיל תפיסה של רכוש כאמור, העונש הוא עד 3 שנות מאסר.

חילוט

חוק המאבק בטרור קובע הוראות חילוט רחבות, כדלקמן:

חילוט שיפוטי בהליך פלילי - בית המשפט רשאי לצוות כי נוסף על כל עונש, יחולט רכוש, הכולל בין היתר: רכוש לאחר הרשעה בעבירת טרור • רכוש של ארגון טרור לאחר הרשעה בניהול ארגון טרור • רכוש שהתגלה לאחר מתן גזר דין, אשר אילו התגלה לפני מתן גזר הדין היה ניתן לבקש חילוטו כאמור.

חילוט מנהלי - שר הביטחון רשאי להורות בצו על תפיסה זמנית של רכוש וכן לצוות על חילוט

המידע המדווח לרשות

סעיף 7 לחוק מעניק סמכות לרגולטורים השונים לקבוע בצווים חובות החלות על הגופים המפוקחים, לרבות חובות דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.

הרגולטורים והגופים המפוקחים

סוגי דיווחים

דיווח "רגיל"

דיווח "רגיל" (CTR-Currency Transaction Report) משמעו דיווח על כל פעולה מסוג מסוים ומעל סכום מסוים, כפי שנקבע בהוראות הדין וכמפורט בצווי איסור הלבנת הון הייעודים. הגופים המדווחים חייבים בדיווח אודות פעולות אלה, ללא שיקול דעת. דיווחים אלה נקלטים ברשות באופן ממוחשב ורובם באופן מקוון למערכת המחשוב של הרשות, תוך ביצוע תהליך בקרת איכות והגנה מירבית על פרטיות המידע.

רכוש שלגביו ניתן הצו, הכולל בין היתר: רכוש של ארגון טרור או של פעיל טרור • רכוש שמיועד לביצוע עבירת טרור חמורה, אם שוכנע שהדבר דרוש כדי לסכל פעילות של ארגון טרור ולפגוע ביכולתו לקדם את מטרותיו או כדי לסכל עבירת טרור חמורה • רכוש שנעברה בו עבירת טרור חמורה או ששימש במישרין לביצוע עבירה זו • רכוש שהושג כשכר או כתגמול בעד ביצוע עבירת טרור חמורה, או יועד להיות שכר או תגמול כאמור. שימוש בסמכות המנהלית נעשה, על-פי רוב, כאשר אין אפשרות לחלט את הרכוש בהליך הפלילי, אם בשל כך שהוחלט לא להגיש כתב אישום או בשל כך שהראיות הנוגעות לרכוש אינן ניתנות להגשה בהליך הפלילי.

משטר הדיווחים לרשות

הגופים המדווחים

חוק איסור הלבנת הון והצווים שהותקנו מכוחו מטילים על שורה של גופים בסקטור הפרטי חובת דיווח לרשות בנוגע לפעולות פיננסיות ופעולות אחרות שמבוצעות על ידי לקוחותיהם, העונות על ההגדרות הקבועות בחוק.

לגופים המדווחים תפקיד חשוב ביותר במאבק בהלבנת הון ומימון טרור בהיותם "שומרי סף", אשר יכולים למנוע כניסתו של הון שחור למערכת הפיננסית הלגיטימית. לגופים המדווחים היכרות עם לקוחותיהם ודרך התנהלותם העסקית, ומשכך ביכולתם להעמיד מידע ראשוני וחיוני במקרים של חשד לביצוע עבירות הלבנת הון ומימון טרור. כלל הגופים המדווחים הינם גופים המפוקחים על ידי רגולטורים. עורכי דין ורואי חשבון המעניקים שירות עסקי הינם הגורמים המפוקחים היחידים שאינם בחובות דיווח לרשות; מוטלות עליהם חובות זיהוי והכרת לקוח, לצד חובה אתית להימנע מביצוע פעולה עבור לקוח אם לדעת נותן השירות העסקי השירות המבוקש מצוי בסיכון גבוה להלבנת הון או מימון טרור.

הגופים המפוקחים

המסגרת הנורמטיבית הבין-לאומית

ארגון ה-FATF

ארגון ה-FATF (Financial Action Task Force) הוקם בשנת 1989 על ידי ראשי שבע המדינות המתועשות (G7). הארגון מהווה כח משימה בין-לאומי שמטרתו לפתח ולקדם מדיניות עולמית ושיתופי פעולה בין-לאומיים במאבק בהלבנת הון, מימון טרור ומימון פרוליפרציה. מקום מושבו של הארגון בפריז וכיום חברות בו 37 מדינות ושני גופים רב מדינתיים. הארגון הוקם על רקע ההכרה בצורך להילחם בתופעה של הלבנת הון כאסטרטגיה עיקרית למלחמה בעבריינות ובפשיעה המאורגנת. בתוך כך, חל שינוי תפיסה עולמי לפיו "לכסף יש ריח" וכי המרדף אחר הכסף ומניעת הרווחים מהעברייני אינם חשובים פחות מתפיסת העברייני.

מאז הקמתו מוביל ארגון ה-FATF את המאמץ הבין-לאומי על ידי יצירת מסגרת נורמטיבית וקביעת סטנדרטים למאבק בהלבנת הון, במימון טרור ומימון נשק להשמדה המונית, אותם מחויבות המדינות לאמץ וליישם, לצד ביצוע מעקב שוטף אחר יישום המלצותיו. סטנדרטים אלו דורשים, בין היתר, רתימת הגופים הפיננסיים למאבק בהלבנת הון ומימון טרור, ומטילים על תאגידים וגורמים פרטיים חובות אקטיביות לזיהוי והכרת לקוחות ודיווחים לרשויות, כחלק מהמאבק בפשיעה ובתוצריה. הגם שברור כי המשטר החוקי והאמצעים הרלוונטיים למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור שונים ממדינה למדינה, הרי שהמלצות ארגון ה-FATF מהוות, הלכה למעשה, את הסטנדרט המינימאלי המחייב את כלל המדינות השותפות למאבק. מדינות שאינן מאמצות את הסטנדרטים הבין-לאומיים שקבע ארגון ה-FATF חשופות לסנקציות כלכליות קשות, שמשמעותן מגבלות על פעילויות פיננסיות של המדינה ופרטיה בתחומי מדינות אחרות, וכפועל יוצא סכנה ליציבות כלכלת המדינה והמשטר, לחץ בין-לאומי, סיכונים לסקטור הפיננסי ופגיעה במוניטין של המערכת הכלכלית והבנקאית של המדינה.

המסגרת הנורמטיבית העולמית המחייבת את המדינות במאבק בהלבנת הון ובמימון טרור, מובאת ב-40 המלצות שגיבש ארגון ה-FATF, שעיקרן:

- קביעה כי הלבנת הון ומימון טרור הן עבירות פליליות במדינה. לצד זאת, קביעה כי עבירות חמורות מהוות עבירות מקור לצורך הלבנת הון.
- רתימת הסקטור הפיננסי למאבק בתופעה תוך הטלת תפקיד אקטיבי המחייב את המוסדות הפיננסיים לבצע תהליך זיהוי והכרת לקוח, ולדווח לרשויות אודות פעולות פיננסיות רגילות ובלתי רגילות של לקוחותיהם.
- החלת משטר חובות דיווח על הציבור הרחב, בנוגע להכנסה והוצאה של כספים למדינה החברה וממנה.

דוגמאות לחובות דיווח "רגיל":

- פעולה של הפקדת מזומנים בחשבון בנק או משיכה ממנו בסכום שווה ערך ל-50,000 ש"ח ומעלה
- פעולה של הוצאת המחאה בנקאית בסכום שווה ערך ל-200,000 ש"ח ומעלה
- הפקדת שיקים במט"ח (מטבע חוץ) בחשבון בנק בסכום שווה ערך ל-1 מיליון ₪ ומעלה
- ניכיון שיקים על ידי נותן שירותי אשראי בסכום של 50,000 ש"ח ומעלה
- העברה מחשבון קורספונדנט של מוסד פיננסי שנמצא במדינה או בטריטוריה המנויה בתוספת הרביעית לחוק איסור הלבנת הון או לחשבון כאמור, בסכום של 5,000 ש"ח ומעלה

דיווח על פעילות "בלתי רגילה"

דיווח על פעילות "בלתי רגילה" (UAR-Unusual Activity Report) משמעו דיווח על פעולות של מקבל שירות או על ניסיון לביצוע פעולות, אשר לאור המידע המצוי בגוף המדווח הן נחזות בעינינו כבלתי רגילות. דיווח בלתי רגיל מבוצע על-פי שיקול דעת הגוף המדווח, בהתבסס על היכרותו את הלקוח ודפוס פעולותיו העסקיות. בישראל נקבעה חובת דיווח בגין פעילות בלתי רגילה, בשונה מחובת דיווח בגין פעילות חשודה הקיימת במרבית המדינות שחל בהן משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור. דיווחים על פעילות בלתי רגילה, בדומה לדיווחים על פעילות רגילה, נקלטים ברשות, תוך ביצוע תהליך בקרת איכות והגנה מירבית על פרטיות המידע.

דוגמאות לחובות דיווח על פעילות "בלתי רגילה":

- פעילות שנראה כי מטרתה לעקוף את חובת הדיווח "הרגיל" שבה מחויב הגוף המדווח
- פעילות הנראית כחסרת הגיון עסקי או כלכלי בהתייחס לסוג החשבון או לדרכי התנהגותו של בעל החשבון;
- פעולה בחשבון, בהיקף מהותי, באמצעות מיופה כוח, שאינו רשום בחשבון כמורשה חתימה;
- היקף פעולות יוצא דופן או שינוי משמעותי ביתרת חשבון, ללא הסבר מניח את הדעת ובלא סיבה נראית לעין;
- פעילות של ארגון שאינו למטרת רווח שאינה עולה בקנה אחד עם פעילותו של הארגון, ככל שידוע לגוף המדווח

MONEYVAL

ארגון Moneyval הנו קבוצת המומחים לביצוע הערכות בנושא המאבק בהלבנת הון ובמימון טרור של מועצת אירופה, והיא מהווה ארגון אזורי מסוגו של ה-FATF (Style-FSRB-FATF) (Regional Body).

הארגון הוקם בשנת 1997, וכיום חברות בו למעלה מ-30 מדינות אירופאיות, וכן משמשים בו כמשקיפים ארגונים בין-לאומיים דוגמת קרן המטבע העולמית, הבנק העולמי וארגוני האו"ם למלחמה בפשיעה, טרור וסמים. הארגון אמון על עריכת ביקורות הדדיות, על-פי המתודולוגיה שמתווה ארגון ה-FATF שבהן נבחנת מידת עמידתן של המדינות החברות בארגון בסטנדרטים הבין-לאומיים המחייבים בתחום איסור הלבנת הון, מימון טרור ומימון הפצה של נשק להשמדה המונית, וכן מקיים מעקב שוטף אחר תיקון ליקויים שנמצאו בביקורות. במסגרת הליכי הביקורת, נבחנים באופן קפדני מכלול ההסדרים בתחום ומידת האפקטיביות שלהם על ידי צוות מומחים שהוכשרו על ידי הארגון לשמש מעריכים. בנוסף, מקיים הארגון כנסים ודיונים מקצועיים בנוגע לסוגיות בתחום.

בשנת 2013 הוענקו למדינת ישראל זכויות הצבעה בארגון וזאת לאחר שבע שנים בהן הייתה משקיפה ונתונה לביקורות בלבד.

מדינת ישראל, בהובלת הרשות, משתתפת בכנסים ובדיונים המקצועיים של הארגון, ושותפה להעמקת הידע וההבנה לגבי הסטנדרטים הבין-לאומיים והליך הביקורת הבין-לאומית.

■ הקמת רשות לאומית למודיעין פיננסי במדינה (FIU) אשר תנהל מאגר מידע הכולל נתונים שמקורם בכלל הדיווחים המתקבלים מהסקטור הפיננסי, מידע מודיעיני המתקבל מרשויות אכיפה וגופי הביטחון של אותה מדינה, ומידע המתקבל מרשויות מודיעין פיננסי מקבילות בעולם.

■ החלת הוראות חילוט לטובת המדינה על רווחים שמקורם בכשיעה.

בשנת 2012 הוסיף ארגון ה-FATF נדבך נוסף להמלצותיו, וקבע 11 מדדים (IOs-Immediate Outcomes) לבחינה של אפקטיביות משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור במדינה. מטרתם לתרגם את ההמלצות לתוצרים מעשיים אותם צריכות המדינות החברות להציג, ובתוך כך לסייע בהעלאת רמת האפקטיביות של משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור החל באותה מדינה.

בחודש דצמבר 2018 התקבלה מדינת ישראל כחברה מלאה בארגון ה-FATF, לאחר עמידה בהליך ביקורת של הארגון, ובשנת 2019 התחילה רשמית את פעילותה בארגון כחברה מלאה מן המניין. קבלת ישראל לארגון הינה הישג לאומי אסטרטגי שכן היא מהווה כרטיס כניסה למדינת ישראל למעגל המדינות המצומצם אשר מעצב את המדיניות הגלובאלית בתחום המאבק בהלבנת הון ובמימון טרור, משפרת את יכולתו של הסקטור הפיננסי לפעול בזירה הבין-לאומית ובכך תורמת לחיזוק הכלכלה והסקטור העסקי בישראל, למיצוב ישראל כמקום אטרקטיבי להשקעות וכן למעמדה הבין-לאומי של המדינה.

ההצטרפות לארגון תורמת לשיתופי הפעולה בין ישראל לבין מדינות אחרות במישור הפיננסי, המודיעיני, הכלכלי והמשפטי. המשלחת הישראלית לארגון, בהובלת הרשות, נוטלת חלק פעיל במפגשי קבוצות העבודה ובמליאת הארגון. במפגשים אלו נדונים נושאים שונים הקשורים למאבק הגלובלי בהלבנת הון ובמימון טרור, להתוויית המדיניות הגלובלית בתחום וכן לדו"חות הביקורת על המדינות השונות שעורך הארגון. בנוסף, משמשים נציגי הרשות כמעריכים בביקורות שמקיים ארגון ה-FATF על מדינות שונות, ובתוך כך לוקחים חלק פעיל בעבודת הארגון ותורמים לפיתוח הידע המקצועי של בעלי תפקידים רלוונטיים בארץ, על מנת לסייע למדינה בהיערכותה לביקורות עתידיות ולעמידתה בהצלחה בהן.

EGMONT GROUP

ארגון ה-Egmont Group of Financial Intelligence Units הוא קבוצה בין-לאומית המאגדת את יחידות המודיעין הפיננסי (FIUs) של למעלה מ-170 מדינות וטריטוריות, אשר מחליפות ביניהן מידע ומודיעין פיננסי באופן שוטף. הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור חברה בארגון ה-Egmont משנת 2002 ומשתתפת באופן פעיל בעבודתו. הרשות משתתפת בכנסים ובדיונים המקצועיים של הארגון, ושותפה להעמקת הידע במסגרת פרויקטים ופעילות שוטפת.

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור
ISRAEL MONEY LAUNDERING AND TERROR FINANCING PROHIBITION AUTHORITY
سلطة حظر تبييض الأموال وتمويل الإرهاب

משרד המשפטים
MINISTRY OF JUSTICE | وزارة العدل

